IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Ljubljanska c. 72
1230 Domžale
t. 01 724 40 55
f. 01 724 40 54
info@ipsum.si
www.ipsum.si

Regionalni razvojni center Koper
Centro regionale di sviluppo Capodistria
RRA Istra-Brkini-Kras

Ulica 15. maja 19
6000 Koper

OKOLJSKO POROČILO in

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja

za

REGIONALNI PROSTORSKI PLAN OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE

-Faza osnutek RPP

Domžale, maj 2026
dopolnitev junij 2026, september 2026

IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Ljubljanska c. 72
1230 Domžale
t. 01 724 40 55
f. 01 724 40 54
info@ipsum.si
www.ipsum.si

OKOLJSKO POROČILO – Faza osnutek RPP

Domžale, maj 2026
dopolnitev junij 2026, september 2026

Naročnik:	**Regionalni razvojni center Koper** **Centro regionale di sviluppo Capodistria** **Ulica 15. maja 19** **6000 Koper**
Območje:	Obalno-kraška razvojna regija
Naloga:	Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije
Izdelovalec naloge:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Številka naloge:	503-03/25
Vodja naloge: Podpis in žig:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem., IZS T-0582
Sodelovali:	Ipsum, d.o.o.: Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Lucija Česnik, mag. var. nar. Lucija Griz, mag. ekol. biod. Tina Ozebek, dipl. biol. (UN) Zunanji sodelavci: Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. (Salix Tanja Sunčič s.p.) Nataša Zupančič, univ. dipl. biol., mag. posl. ved (Nataša Zupančič sp.) dr. Aleš Mlakar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) Nika Cigoj Sitar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr. (Agrarius, Tomaž Kralj s.p.) Jože Janež, univ. dipl. geol., IZS – RG 0026 (Geologija d.o.o. Idrija)

KAZALO VSEBINE

1. UVOD 6

1.1 PODLAGA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA 6
1.1.1 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) 6
1.2 PREDSTAVITEV REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE (OSNUTEK) 6
1.2.1 Razvoj poselitve 7
1.2.2 Omrežje gospodarske javne infrastrukture 7
1.2.3 Gospodarstvo 8
1.2.4 Urejanje krajine 8
1.2.5 Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami 9

2. OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA 10

2.1 PROCES IZDELAVE OKOLJSKEGA POROČILA 10
2.2 ODNOS RPP OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE DO DRUGIH PLANOV 10
2.2.1 Razmerje med prostorskimi plani 10
2.3 OPREDELITEV DO POMEMBNIH VPLIVOV RPP OBALNO-KRAŠKE REGIJE 11
2.3.1 Čezmejni vpliv RPP 12
2.4 OKOLJSKI CILJI IN KAZALNIKI VREDNOTENJA 12
2.5 MERILA VREDNOTENJA 20
2.6 METODOLOGIJA 20

3. STANJE OKOLJA 21

3.1 OPIS OBSTOJEČEGA STANJA 21
3.1.1 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja 23
3.1.1.1 Zavarovana območja 23
3.1.1.2 Kulturna dediščina 23
3.1.1.3 Vodovarstvena območja 23
3.1.1.4 Ogrožena območja 24
3.1.1.5 Degradirana območja 24
3.2 KLJUČNI IZZIVI OBALNO-KRAŠKE REGIJE 24

4. OCENA VPLIVOV RPP NA OKOLJSKE CILJE 26

4.1 TLA 26
4.1.1 Presoja vplivov na okolje 26
4.1.2 Usmeritve za izboljšanje RPP 29
4.1.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 29
4.1.3 Usmeritve II. osnutek 29
4.2 KMETIJSKA ZEMLJIŠČA 29
4.2.1 Presoja vplivov na okolje 29
4.2.2 Usmeritve za izboljšanje RPP 36
4.2.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 36
4.2.3 Usmeritve II. osnutek 36
4.3 GOZD 37
4.3.1 Presoja vplivov na okolje 37
4.3.2 Usmeritve za izboljšanje RPP 43
4.3.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 44
4.3.3 Usmeritve II. osnutek 44
4.4 RIBE 44
4.4.1 Presoja vplivov na okolje 44
4.4.2 Usmeritve za izboljšanje RPP 47
4.5 POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE 48
4.5.1 Presoja vplivov na okolje 48
4.5.2 Usmeritve za izboljšanje RPP 60

4.5.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 61
4.5.3 Usmeritve II. osnutek *61*
4.5.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 61
4.6 MORJE 62
4.6.1 Presoja vplivov na okolje *62*
4.7 NARAVA 64
4.7.1 Presoja vplivov na okolje *64*
4.7.2 Usmeritve za izboljšanje RPP *68*
4.7.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 69
4.7.3 Usmeritve II. osnutek *69*
4.7.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 69
4.8 BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB 70
4.8.1 Presoja vplivov na okolje *70*
4.8.1.1 Vključenost podnebnih ciljev v Regijski prostorski plan (RPP) 70
4.8.2 Usmeritve za izboljšanje RPP: *75*
4.8.3 Usmeritve II. osnutek *77*
4.8.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 77
4.9 ZDRAVJE LJUDI 78
4.9.1 Presoja vplivov na okolje *78*
4.9.2 Usmeritve za izboljšanje RPP *94*
4.9.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026) 94
4.9.3 Usmeritve II. osnutek *94*
4.10 NARAVNE NESREČE 94
4.10.1 Presoja vplivov na okolje *94*
4.10.2 Usmeritve za izboljšanje RPP *95*
4.11 DRUGE NESREČE 95
4.11.1 Presoja vplivov na okolje *95*
4.11.2 Usmeritve za izboljšanje RPP *96*
4.12 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM 96
4.12.1 Presoja vplivov na okolje *96*
4.12.2 Usmeritve za izboljšanje RPP *99*
4.12.3 Usmeritve II. osnutek *100*
4.12.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 100
4.13 KULTURNA DEDIŠČINA 100
4.13.1 Presoja vplivov na okolje *100*
4.13.2 Usmeritve iz osnutka (april 2026) *108*
4.13.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (junij 2026) 109
4.13.3 Usmeritve II. osnutek *109*
4.13.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 109
4.14 KRAJINA 109
4.14.1 Presoja vplivov na okolje *109*
4.14.2 Usmeritve *113*
4.14.3 Usmeritve II. osnutek (maj 2026) *114*
4.14.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026) 114
5. PRESOJA KUMULATIVNIH VPLIVOV RPP 115
6. SPREMLJANJE STANJA OKOLJA 117
7. ALTERNATIVNE IN NIČELNE VARIANTE 122
8. SKLEPNA OCENA 123
9. VIRI IN LITERATURA 124

TABELE

Tabela 1: Seznam okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja z utemeljitvijo izbora 13
Tabela 2: Presoja vplivov na tla 26
Tabela 3: Presoja vplivov na kmetijska zemljišča 29
Tabela 4: Presoja vplivov na gozd 37
Tabela 5: Presoja vplivov na površinske vode 48
Tabela 6: Presoja vplivov na podzemne vode 53
Tabela 7: Presoja vplivov na ogrožena območja zaradi delovanja voda 57
Tabela 8: Presoja vplivov na morsko okolje 62
Tabela 9: Presoja vplivov na naravo 64
Tabela 10: Presoja vplivov na zdravje ljudi 79
Tabela 11: Okoljski cilji, kazalniki in način spremljanja stanja okolja 117
Tabela 12: Pregled razreda vpliva na okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov 123

SLIKE

Slika 1: Prikaz območja regije 22

PRILOGE

Priloga 1: Dodatek za presojo vplivov na varovana območja
Priloga 2: Stanje okolja za RPP Obalno-kraške regije
Priloga 3: Merila vrednotenja za RPP Obalno-kraške regije
Priloga 4: Okoljske usmeritve iz Izhodišč

1. UVOD

1.1 Podlaga za pripravo okoljskega poročila

V 301. členu *Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE)* je določeno, da morajo regije pripraviti in sprejeti regionalne prostorske plane (v nadaljevanju RPP) do 1. 1. 2028.
V 75. členu ZUreP- 3, je določeno, da je RPP prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Regionalni razvojni center Koper (RRC Koper), RRA Istra-Brkini-Kras je naročnik izdelave Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije ter tudi Okoljskega poročila za regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije.

Obalno-kraška zajema območje navedenih občin:

- Mestna občina Koper / Capodistria
- Sežana
- Divača
- Hrpelje-Kozina
- Piran / Pirano
- Ankaran / Ancarano
- Izola / Isola
- Komen

Obalno-kraška regija meji na dve sosednji razvojni regiji: Goriško in Primorsko-notranjsko regijo. Je izrazito obmejna regija, na jugu meji na republiko Hrvaško in na severu na Italijo (Italijanska republika / Repubblica Italiana).

1.1.1 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO)

V skladu z 69. členom *ZUreP-3*, se za prostorske strateške akte izvede celovita presoja vplivov na okolje. Tekom priprave prostorskega akta pripravljavec pridobi mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. Mnenje zavoda glede obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti je zavezujoče. V tem primeru se v sklopu Okoljskega poročila izdela tudi Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana in posegov na varovana območja (Natura 2000 in zavarovana območja).

Postopek CPVO vodi Ministrstvo za podnebje in energijo, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje.

1.2 Predstavitev Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije (osnutek)

V skladu z navodili Ministrstva za naravne vire in prostor in izdelanimi Navodili (Usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane, Zavita d.o.o., september 2023, dopolnitev

oktober 2025), je osnova za pripravo regionalnih prostorskih planov dokument Izhodišča, ki so ga pripravile posamezne regije oz. v imenu njih, regionalne razvojne agencije.

Naročnik RRC Koper je pripravil dokument: **Regionalni prostorski plan Obalno- kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, september 2026; Izdelovalec: ZUM d.o.o.** [2], ki je osnova za pripravo tega dokumenta.

Kot strokovna podlaga za RPP je izdelana **Urbanistična zasnova z elementi krajinske zasnove za širše mestno območje Slovenske Istre, Geodetski inštitut Slovenije, oktober 2025; Izdelovalec: LUZ, d. d.** [3], ki ni predmet te presoje, se pa OP na njo mestoma sklicuje.

1.2.1 Razvoj poselitve

Razvoj poselitve v regiji se osredotoča na urbana središča, omogoča se policentrični sistem razvoja naselij. Urbana naselja se razvijajo kot nacionalna, regionalna in lokalna zaposlitvena središča, središče rasti in inovacij, hkrati ta naselja zagotovijo storitve za prebivalce gravitacijskih, redkeje poseljenih podeželskih območij. Kot osrednje jedro regije se usklajeno razvija širše mestno območje slovenske Istre, ki vključuje središča Koper, Izolo, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Kozino s Hrpeljami, Divačo in Sežano. Skupaj z italijanskim mestom Trst in njegovim zaledjem tvori ŠMO slovenske Istre čezmejno urbano območje. Opredeljena so območja za dolgoročni razvoj naselij (ODRN) v bližini obstoječih središč med drugim v Kopru- južni del mesta v Semendeli, razvojno območje Škocjan do trase HC Koper- Dragonja in v Bertokih; v Luciji, znotraj loka HC Izola, Sežani, Hrpelje in Kozina, Divača, Senožeče in Dutovlje. Regija se sooča z izrazitim pomanjkanjem cenovno dostopnih stanovanj, še posebej v obalnih mestih, zaradi turističnega interesa. Načrtuje se prednostna območja za stanovanjsko oskrbo (PROSO) v naseljih Koper, Izola z Jagodjem, Sežana, Ankaran, Dekani, Divača, Komen, Hrpelje, Kozina, Spodnje Škofije, sv. Anton, Piran, Portorož in Lucija. Umeščajo se v bližino prometnih vozlišč, prestopnih točk JPP, v naselja z različnimi delovnimi mesti ter ustrezno opremljenostjo s storitvami splošnega in gospodarskega pomena. Pri načrtovanju PROSO je nujno zagotoviti, da se namenijo stalnim prebivalcem ter se prepreči njihova preusmeritev v turistično ali kratkoročno rabo. Spodbuja se prenovo obstoječega stanovanjskega fonda in gradnjo novih javnih najemnih stanovanj.

1.2.2 Omrežje gospodarske javne infrastrukture

Regija je izpostavljena močnim prometnim tokovom, za zmanjšanje ozkih grl in preobremenjenosti s tranzitom je treba zgraditi manjkajoče državne in lokalne ceste. Srminska vpadnica in predvidena rekonstrukcija Bertoške vpadnice z razširitvijo v štiripasovnico predstavljata izboljšave za usmerjanje tovornega prometa iz pristanišča v Kopru. Ključna usmeritev za nadgradnjo cestnih povezav sta hitri cesti Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, večje število obvoznic za razbremenitev naselij (Komen, Kobdij, Podpeč, severna obvoznica Divača, južna obvoznica Sežana, obvoznica Kobilarne Lipica), povezava med Ankaranom in Lazaret, ureditev obmejnega omrežja ob Sežani ter nova dostopna cesta iz RC Kozina-Kastelec do OIC Hrpelje. Železniško omrežje je del vseevropskega prometnega omrežja, predvidena je nadgradnja II. tira Divača – Koper in elektrifikacija regionalne ŽP Nova Gorica-Sežana. Načrtovana je nadgradnja glavne proge Ljubljana-Sežana na odsekih Divača-Sežana-d.m. ter Divača-Postojna ter izgradnja intermodalnega-logističnega centra na območju mesta Sežana. Razvija se zračni promet s prenovo letališča Portorož, heliporti v Ankaranu, v zdravstvenem domu Sežana in v Senožečah v sklopu izgradnje novega gasilnega doma ter vodni promet z nadgrajevanjem marin, pristanišč ali drugih vodnih objektov, prisotna so prizadevanja za vzpostavitev morske potniške povezave med obalnimi mesti preko celega leta, ki se povezuje s sosednjima državama.

Javni potniški promet se razvija, predvsem avtobusno omrežje, mobilnostne točke (P+R, parkirišča za sopotništvo, izposoja koles, »car sharing«, izposoja avtomobilov itd.). V redkeje poseljenih delih regije (zaledje slovenske Istre, Kras, Brkini, Čičarija) se dopolnjuje storitev s prevozi na poziv. Kolesarsko omrežje se usmerja v povezave Razdrto-Koper, Nova Gorica-Divača, Kobdilij-Komen, Črni Kal-Sočerga, Trst-Starod, Koper-Dragonja in Sežana-Trst.
Izziv regije je predvsem zagotovitev dolgoročnega vodnega vira, ki bo nadomestil izgubljeni vodni vir v Sečovljah. Sistem vodooskrbe se v regiji prioriteto rešuje s povezovanjem z vodooskrbnimi sistemi znotraj in izven regije in države, načrtovana je izgradnja akumulacije Kubed, vzpostavitev povezav z vodovodnimi sistemi iz črpališč Brestovica (HR) in Malni. Sistem ravnanja z odpadki se usmerja v krožno gospodarstvo, izkazana je potreba po umestitvi novega regionalnega centra za ravnanje z odpadki. V regiji imajo naselja, predvsem v starih mestnih jedrih, dotrajane in preobremenjene kanalizacijske sisteme, kar je potrebno nadgraditi in sanirati.

1.2.3 Gospodarstvo

Regija usmerja gospodarski razvoj v obstoječe gospodarske cone, ki so večje od 10 ha. Prednostna območja za razvoj se umešča na prometno dostopne lokacije ter na opuščena, razvrednotena območja. Razvijajo se gospodarske območja v naseljih Sežana (južno od železnice, zahodno od mesta-Termina, PC Sežana, PC ob AC I in II, IC Mali Medvejk), Hrpelje (OIC Hrpelje), Divača (GC Risnik, Na vrtači), Senožeče, Koper (OIC Sermin, GC Bivje jug in sever ter obstoječe mestne gospodarske cone), Izola (CMI jug, PC Ikor, Cone mestne industrije-vzhod, KHM Vzhod, Iplas Polimer, MIP Komunala) in Lucija (OC Lucija, nekdanja klavnica v Dragonji). Večja nakupovalna središča se umeščajo v mesta prve in druge ravni in znotraj ŠMO. Gradijo se ob intermodalnih vozliščih ali na degradiranih območjih, prepoznana je predvsem potreba po prestrukturiranju obstoječih središč in zagotavljanje dostopnosti z javnim prevozom. Turizem v regiji se razvija trajnostno, z zmanjševanjem okoljskih vplivov (pitna voda, odpadki), prilagajanjem podnebnim spremembam ter ohranjanjem dostopnih stanovanj za lokalno prebivalstvo, hkrati pa stremi k uravnoteženi razpršitvi ponudbe, dvigu kakovosti, krepitvi lokalne identitete ter oblikovanju privlačne celoletne turistične ponudbe. Poseben poudarek je na varovanju in javni dostopnosti obale, razvoju trajnostnega modrega in navtičnega turizma ter povezovanju turizma s kmetijstvom prek agroturizma in lokalne gastronomije. Podpora razvoju turizma je trajnostna mobilnost in boljšo dostopnost turističnih točk z javnim prevozom.

1.2.4 Urejanje krajine

Regija obsega ključne naravne in kulturne krajine velike nacionalne vrednosti, katerih ohranjanje je bistveno za regionalno identiteto, trajnostne gospodarske dejavnosti in kakovost življenja. Prostorski razvoj se prilagaja varstvenim zahtevam, vključuje pristojne institucije, omogoča usklajevanje razvojnih in varstvenih interesov ter predvideva sanacijo degradiranih območij. Zasnova zelenega sistema regije vključuje kmetijska zemljišča, gozdove in vode ter območja mineralnih surovin. Regija se ponaša z edinstveno krajinsko strukture (planote, jame, vinogradi, oljčni nasadi, rečne doline, travišča, priobalna območja in morje). Ohranjanje narave in kulturnih vrednot je ključno za ohranjanje regionalne identitete, razvoj gospodarskih dejavnosti, kot so trajnostni turizem, kmetijstvo in ribištvo, ter zagotavljanje kakovosti življenja za prebivalce. Cilj je ohranjanje kmetijstva in kmetijskih zemljišč z ukrepi proti zaraščanju površin, z opredelitvijo prednostnih kmetijskih območij, agrarnih posegov in namakanja ter s spodbujanjem rabe zemljišč izključno za kmetijske namene in zagotavljanjem lokalno pridelane, kakovostne hrane. Ohranjajo se gradniki zelenega sistema: prepoznana vredna območja, ekološka povezanost ekosistemov, jedrna območja zelenega sistema (Natura 2000 območja, naravne vrednote, gozdni otoki), soline, površinske vode in območja vodnih virov, zavarovana območja narave in območje kulturne dediščine ter strateška območja za kmetijstvo.

1.2.5 Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Pri prostorskem načrtovanju se dejavnosti in raba umeščajo zunaj območij z omejitvami, kot so poplavna, erozijska, plazovita in vodovarstvena območja, da se preprečijo naravne nesreče, materialna škoda in ogrožanje življenj, obstoječa ogrožena območja pa se sanirajo. Regija predstavlja pomemben prostor pri zagotavljanju obrambe države, pomembna območja so Poljane, Slavnik, Letališče Portorož, objekt Izola, Pri Fakovcih, Artviže, letališče Divača in Vremščica. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Regija je izpostavljena požarni ogroženosti, suši in poplavni nevarnosti. Požarno ogrožena so območja starih in strnjenih naselij , na industrijskih površinah, v naravnem okolju pa predvsem površine ob železniški progi na relaciji Črnotiče-Rižana. Celotna regija je opredeljena kot vododeficitarno območje, kar pomeni, da se poleg posledic suše v naravi in kmetijstvu lahko pojavi pomanjkanje pitne vode. Za potrebe kmetijstva se omogoča in spodbuja postavitev namakalnih sistemov. Pred poplavami so ogrožena območja ob hudourniških vodah in nižje ležeči priobalni deli mest.

2. OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

2.1 Proces izdelave okoljskega poročila

Okoljsko poročilo je strokovno gradivo in sestavni del postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). Izdela se ga na podlagi 78. člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) (Ur. l. RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ IN 11/26 – odl. US) in na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje (tla, kmetijska zemljišča, gozd, vode, naravo, človekovo zdravje, kulturno dediščino in krajino) ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Predvideni plan je takšen, da zahteva obravnavo po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11), zato je sestavni del Okoljskega poročila tudi dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe plana v naravo na varovana območja.

Izdelava okoljskega poročila je potekala vzporedno s pripravo osnutka regionalnega prostorskega plana. Postopek je vključeval zbiranje in analizo obstoječih podatkov o stanju okolja, identifikacijo ključnih okoljskih vsebin, določitev okoljskih ciljev in vrednot ter presojo vplivov predlaganih prostorskih usmeritev. V okviru priprave okoljskega poročila sta bila pred presojo osnutka RPP iz septembra 2026 pregledana tudi dva predhodna osnutka RPP. Na podlagi pregleda njunih vsebin so bile po potrebi podane usmeritve za izboljšanje oziroma dopolnitev plana z vidika varstva okolja. Pri presoji končnega osnutka RPP je bilo preverjeno, v kolikšni meri so bile podane usmeritve upoštevane v prejeti različici plana, ugotovitve pa so bile vključene v okoljsko poročilo.
Alternativne prostorske rešitve v okviru priprave plana niso bile razvite, zato se je presoja osredotočila na preverjanje vplivov predlaganih ureditev ter njihovo skladnost z okoljskimi in varstvenimi cilji.

2.2 Odnos RPP Obalno-kraške razvojne regije do drugih planov

2.2.1 Razmerje med prostorskimi plani

Kot izhaja iz 52. člena *ZUreP-3, so* prostorski akti medsebojno usklajeni, pri čemer se upoštevata njihova hierarhija in pravna narava. Prostorski izvedbeni akti ne smejo biti v nasprotju s prostorskimi strateškimi akti.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije je temeljni prostorski strateški akt o usmerjanju prostorskega razvoja države. Strategija določa tudi strateške usmeritve in izhodišča za urejanje prostora na državni, regionalni in občinski ravni.

Regionalni prostorski plan (RPP) je prostorski strateški akt in temelji na Strategiji prostorskega razvoja Slovenije in akcijskem programu za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Regionalni prostorski plan je prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Nižje po hierarhični lestvici, se nahajajo občinski prostorski plani (OPN), ki temeljijo na Strategiji, akcijskemu programu za izvajanje Strategije in na regionalnih prostorskih planih (RPP).

2.3 Opredelitev do pomembnih vplivov RPP Obalno-kraške regije

Regijski prostorski plan (ZUM, april 2026) z usmeritvami in zasnovami za:

- **poselitev** (območja za dolgoročni razvoj naselij, prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, usmeritvijo razvoja podeželskih naselij, usmeritve za razvoj družbene infrastrukture itd.);
- **gospodarstvo** (prednostna območja za gospodarski razvoj, nakupovalna središča, razvoj turizma itd.);
- **zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture** (prometna in energetska infrastruktura, lokalne GJI s področja varstva okolja ipd.);
- **urejanje krajine** (zasnova zelenega sistema, trajnostna raba in varstvo naravnih virov, raba voda itd.),

posredno ali neposredno zadeva vse okoljske vidike. V Obalno-kraški razvojni regiji so namreč prisotni različni varstveni režimi s področja varovanja kmetijskih zemljišč, voda, narave, kulturne dediščine, krajine … Poleg tega ima lahko Regijski prostorski plan vpliv na nacionalne in mednarodne cilje s področja varstva okolja, kot so podnebni cilji, cilji varstva tal, zdravja ljudi in podobno. Vplivi Regijskega prostorskega plana bodo bodisi pozitivni bodisi negativni. Vsi okoljski vidiki so obravnavani v okoljskem poročilu.

Okoljski vidik	**Možni vplivi RPP Obalno-kraške regije na okoljske cilje**
Tla	RPP lahko vpliva na izbrana cilja: *Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal in Varovanje in trajnostna raba naravnega vira* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Kmetijska zemljišča	RPP lahko vpliva na izbrana cilja: *Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Gozd	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Trajnostna raba naravnega vira* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Ribe	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Površinske in podzemne vode	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Morje	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Narava	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Blaženje podnebnih sprememb	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Zdravje ljudi	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja* Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Naravne nesreče	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč* Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Druge nesreče	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč*

	Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Prilagajanje podnebnim spremembam	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti* Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Kulturna dediščina	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Celostno ohranjanje kulturne dediščine* Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Krajina	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: *Ohranjanje/izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin* Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, dolgoročni

2.3.1 Čezmejni vpliv RPP

Izvedba RPP ne bo imela pomembnega čezmejnega vpliva. Načrtovani razvoj poselitve, dejavnosti in infrastrukture se v prostor umešča bodisi v okviru državnega prostorskega načrtovanja ali v okviru občinskih prostorskih načrtov. Pri tem bi čezmejni vpliv potencialno lahko nastal zgolj pri tistih ureditvah, ki bi se načrtovale v obmejnih občinah ali pa bi same dejavnosti lahko potencialno povzročale čezmejne vplive. RPP sicer naslavlja tudi ureditve, ki omogočajo čezmejno povezovanje (predvsem infrastrukture ureditve), a ne gre za izvedbeni akt, da bi bilo možno te vplive zanesljivo ovrednotiti.

2.4 Okoljski cilji in kazalniki vrednotenja

Za vrednotenje vplivov regionalnega prostorskega plana so se povzele usmeritve in cilji iz evropskih in slovenskih okoljskih strateških dokumentov in zakonodaje, ki so relevantni za določanje okoljskih ciljev za okoljske vidike opredeljene v 6. členu Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2). Okoljski cilji iz teh dokumentov predstavljajo izhodišče za določitev okoljskih ciljev v sklopu izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za RPP in se jih upošteva pri vrednotenju vplivov izvedbe RPP na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine.

Tabela 1: Seznam okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja z utemeljitvijo izbora

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
Okoljski vidik: TLA Vsebinski okoljski cilj: **Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal, Varovanje in trajnostna raba naravnega vira**		
- preprečevanje erozije tal - preprečevanje onesnaženja tal - saniranje in revitalizacija degradiranih območij - zmanjšana neto letna rast pozidanih zemljišč	- neto letna rast pozidanih zemljišč, - površina onesnaženih tal - erozija tal - degradirana tla	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [TP01] Pokrovnost in raba tal, [TP02] Funkcionalno razvrednotena območja, [TP03] Pozidava, [TP04] Onesnaževala v tleh, [TP07] Potencialno onesnažena območja, [KM17] Kakovost tal, [KM35] Vodna erozija tal.
Okoljski vidik: KMETIJSKA ZEMLJIŠČA Vsebinski okoljski cilj: **Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo**		
- ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane; - ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja	- površina kmetijskih zemljišč v uporabi	Kazalnik temelji na kazalnikih ARSO: [KM10] Sprememba rabe zemljišč in kmetijstvo, [KM08] Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem, [KM04] Intenzivnost kmetijstva, [KM27] Kmetijska zemljišča - Površina njiv na prebivalca
Okoljski vidik: GOZD Vsebinski okoljski cilj: **Trajnostna raba naravnega vira gozd**.		
- trajnostno, sonaravno ter večnamensko gospodarjenje z gozdom v skladu z načeli varstva okolja - trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij	- površina gozdov - ohranjenost gozdov in poudarjenost njihovih funkcij	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [GZ02] Ohranjenost gozdov, [GZ04] Površina gozda, [GZ05] Krčitve gozda
Okoljski vidik: RIBE Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti**		
- ohranjanje habitatov in ogroženih vrst rib	- površina varstvenih revirjev - število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana - tujerodne vrste rib	Kazalci so povzeti po podatkih iz Ribiškega katastra.

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
	- zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih (npr. jezovi, pragovi in hidroenergetski objekti)	
Okoljski vidik: POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE Vsebinski okoljski cilj: **Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda**		
- doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda - doseganje dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda - zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda - spodbujanje trajnostne rabe voda	- kemijsko in ekološko stanje površinskih voda - kakovost podzemne vode glede na kemijske in mikrobiološke parametre - količinsko stanje podzemne vode - stopnja poplavne ogroženosti na območju - stopnja erozijske ogroženosti na območju - stopnja ogroženosti zaradi pojavljanja zemeljskih plazov - raba vode	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, [VD11] Kakovost podzemne vode, [TP06] Raba tal na vodovarstvenih območjih, [VD15] Količinsko obnavljanje podzemne vode, [VD01] Indeks izkoriščanja vode, [VD14] Vodne pravice. Neposrednih kazalnikov, ki bi spremljali stanje vseh treh ogroženih območij, kot jih opredeljuje 83. člen ZV-1, Agencija RS za okolje ne spremlja. Navedeni kazalniki se posredno nanašajo na kazalnik [ZD24] Delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih.
Okoljski vidik: MORJE Vsebinski okoljski cilj: **Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda**		
- ohranjanje dobrega ekološkega in kemijskega stanja VT morja - zagotovitev varstva, ohranjanja in po potrebi obnove morskih ekosistemov - postopno odpravljanje onesnaženja z zmanjševanjem vnosov v morsko okolje - zagotovitev, da morska biotska raznovrstnost, ekosistemi, zdravje ljudi in raba morja niso znatno ogroženi - doseganje zadostne kakovosti kopanih voda	- Stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev) - Ekološko in kemijsko stanje vodnih teles morja - Kakovost kopalnih voda obalnega morja - Stanje populacij zavarovanih in ogroženih	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: Povzeto po kazalcu okolja [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ki je za morje nadomestil kazalec [MR06] Kemijsko in ekološko stanje morja. Kazalca okolja, ki obravnavata stanje habitatnih tipov za evropsko pomembne habitatne tipe [NB 11] in

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
	rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti	stanje ohranjenosti vrst za evropsko pomembne vrste [NB12]. Kazalnik temelji na Načrtu upravljanja z morskim okoljem 2022 – 2027 in vsebuje naslednje deskriptorje: biotska raznovrstnost (D1), tujerodne vrste (D2), ribji stalež – komercialne vrste rib in lupinarjev (D3), elementi prehranjevalnih spletov (D4), obogatitev s hranili (D5), neoporečnost morskega dna (D6), hidrografske razmere (D7), onesnaženje morskega okolja z onesnaževali (D8), onesnaževala v morski hrani (D9), morski odpadki (D10) in podvodni hrup (D11). Kazalec [MR05] Kakovost kopalnih voda obalnega morja.
Okoljski vidik: NARAVA Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot**		
<u>Biotska raznovrstnost:</u> - ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst - ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti HT (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN) - prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti - kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov - vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture <u>Naravne vrednote</u>: - dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo	- stanje kvalifikacijskih vrst in HT na območjih Natura 2000 - območje razširjenosti zavarovanih vrst in HT - stanje naravnih vrednot na območju regije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [NV01] Varovana območja narave, [NV02] Zavarovana območja, [NV03] Natura 2000, [NV04] Naravne vrednote, [NB02] Ogrožene vrste, [NB05] Rastline – vrstno bogastvo in ogrožene vrste, [NB11] Evropsko pomembne vrste, [NB12] Evropsko pomembni habitatni tipi.

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih - urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot (razen v primeru, ko je območje naravnih vrednot hkrati tudi območje kulturne dediščine in je za ohranjanje varovanih lastnosti kulturne dediščine nujna določena stopnja "negativnih vplivov", npr. na območju solin) <u>Zavarovana območja:</u> - učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij <u>N2k</u>: - ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je Natura 2000 območje določeno - ohranjanje celovitosti Natura 2000 območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter - ohranjanje povezanosti Natura 2000 območij <u>EPO</u>: - ohranjanje naravne razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst		
Okoljski vidik: BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija**		
- ničelna neto stopnja emisij TGP do leta 2050 - zmanjšana raba končne energije in rabe primarne energije - višji skupni delež OVE	- izpusti toplogrednih plinov - raba končne energije po sektorjih - obnovljivi viri energije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [PB03] Izpusti toplogrednih plinov, [PR01] Obseg in sestava potniškega prevoza in prometa, [PR09] Izpusti toplogrednih plinov iz prometa, [EN10] Raba končne energije po sektorjih, [EN18] Obnovljivi viri energije, [EN24] Delež obnovljivih virov v bruto rabi končne energije.
Okoljski vidik: ZDRAVJE LJUDI Vsebinski okoljski cilj: **Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja**		
- zmanjševanje vnosa emisij snovi v zrak in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka - zmanjšano št. prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom - zagotovljena oskrba prebivalcev s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah	- onesnaženost zraka z ozonom - onesnaženost zraka z delci PM_{10} in $PM_{2.5}$	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [ZR07] Onesnaženost zraka z ozonom, [ZR08] Onesnaženost zraka z delci PM_{10} in $PM_{2.5}$, [PR08] Izpusti

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- izboljšano obvladovanje obremenitev zaradi virov elektromagnetnega polja in svetlobnega onesnaževanja - zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	- izpusti onesnaževal zraka iz prometa - izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov - izpostavljenost prebivalcev hrupu (promet, industrija) - št. in dolžina virov EMS (daljnovodov, transformatorskih postaj, razdelilne postaje) ter njihova napetost, št. oddajnikov in baznih postaj; Ionizirajoča sevanja (radon) - obseg porabe električne energije na prebivalca (svetlobno onesnaževanje) - kakovost in dostop do pitne vode - vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog)	onesnaževal zraka iz prometa, [EN09] Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov, [HR01] Izpostavljenost hrupu zaradi prometa, [VD08] Kakovost pitne vode, [ZD05] Dostop do pitne vode. Kazalnik obseg porabe električne energije na prebivalca je povzet po 5. členu Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. L. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13). Kazalnik zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja se navezuje na priporočila iz raziskovalnega projekta Uporaba in učinkovitost celovite presoje vplivov na okolje ter presoja vplivov na človekovo zdravje (Štern et al, 2012).
Okoljski vidik: NARAVNE NESREČE Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč**		
- varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom v naravnem okolju - preprečitev drugih naravnih nesreč in omejitev njihovih posledic (potres, suša, žled)	- ogroženost občin zaradi elementarnih nesreč (izvzemši poplave in plazenje tal)	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnikih ARSO: [PP01] Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah,

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
		[PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP16] Požari v naravnem okolju, [PP15] Suša v tleh, [PP12] Hidrološka suša površinskih vod, [PP13] Hidrološka suša podzemnih voda
Okoljski vidik: DRUGE NESREČE Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč**		
- preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje - zmanjšanje števila drugih nesreč	- ogroženost občin zaradi jedrskih in radioloških nesreč - ogroženost občin zaradi nalezljivih bolezni pri ljudeh - ogroženost občin zaradi posebno nevarnih bolezni živali - ogroženost občin zaradi železniških nesreč - ogroženost občin zaradi nesreč zrakoplovov - ogroženost občin zaradi nesreče z nevarnimi snovmi	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnika ARSO: [TP07] Potencialno onesnažena območja
Okoljski vidik: PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM Vsebinski okoljski cilj: **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti**		
/	- ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb - ranljivost regije na podnebne spremembe	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP14] Kmetijske suše
Okoljski vidik: KULTURNA DEDIŠČINA Vsebinski okoljski cilj: **Celostno ohranjanje kulturne dediščine**		
- zagotavljanje nadaljnjega obstoja in obogatitve dediščine	- stopnja in način celostnega ohranjanja kulturne dediščine	Kazalniki so povzeti po dokumentu Presoja vplivov na kulturno dediščino: Priročnik (2019) ter se navezujejo na dokumente, kot so Nacionalni program za kulturo 2024-2031, Akcijski načrt do leta 2027 za

Podrobnejši okoljski cilji		Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- prenova, vzdrževanje, dolgoročna uporaba in oživljanje kulturne dediščine - ohranjanje/razvijanje potenciala vseh enot kulturne dediščine za gospodarski, bivanjski, družbeni in trajnostni razvoj regije - krepitev družbenega pomena kulturne dediščine - kulturna dediščina kot nosilka prostorske identitete - kulturna dediščina in dostopnost do kulturnih storitev kot del kakovostnega bivalnega okolja - varstvo arheološke dediščine in ostalin	(ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja vključenosti celostnega ohranjanja kulturne dediščine v razvoj regije (izkoriščenost potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina) - obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na lastnosti kulturne dediščine	izvajanje resolucije o nacionalnem programu za kulturo, Arhitekturna politika - Arhitektura za ljudi, 2017, Strategija kulturne dediščine 2020-2023, Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje in Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine.	
Okoljski vidik: KRAJINA Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjanje/izboljšanje značaja krajine, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti**			
- ohranjanje/izboljšanje prepoznavnosti krajin, naravnih virov in procesov v krajini ter krajinske pestrosti - prenova/obnova in sanacija razvrednotenj v krajini - ohranjanje/spodbujanje privlačnosti/potencialov krajin za uravnotežen in konkurenčen razvoj ter kakovost bivanja - enakovredna obravnava vseh krajin	- stopnja in način vključenosti obravnave varstva, načrtovanja in upravljanja krajine (ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja izkoriščenosti potencialov, ki jih omogoča krajina obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na značaj in kakovost krajine	Kazalniki izhajajo iz določil Krajinske politike Slovenije: Krajina – naša skupna dediščina in prihodnost (2026), ReSPR50 in Evropske konvencije o krajini.	

2.5 Merila vrednotenja

Merila vrednotenja so predstavljena v **Prilogi 3**, ki je sestavni del tega okoljskega poročila.

2.6 Metodologija

Vrednotenje vplivov RPP smo smiselno strukturirali v vsebinske sklope, ki sicer povsem ne sledijo zasnovi v osnutku RPP, vendar celovito povzemajo njegovo vsebino. Vrednotenje vplivov RPP na posamezne vidike okolja je v okoljskem poročilu opravljeno po štirih vidikih prostorskega razvoja Obalno-kraške regije:

- razvoj poselitve
- razvoj GJI
- razvoj gospodarstva
- urejanje krajine.

Vrednotenje je opravljeno v obliki preglednice. Na koncu vsake preglednice posameznega vidika okolja je podana skupna ocena možnih vplivov RPP, pri čemer je upoštevana najslabša ocena posameznega vidika razvoja.

V nadaljevanju, po vrednotenju vplivov, so bile podane usmeritve za izboljšanje plana. Glede na strateški nivo regijskega plana omilitveni ukrepi niso podani, saj je slednje bolj smiselno podati pri podrobnejših prostorsko izvedbenih aktih (npr. OPN, OPPN). Iz tega razloga so podane usmeritve, pri čemer so slednje lahko podane tudi pri ocenah vrednotenja A ali B.

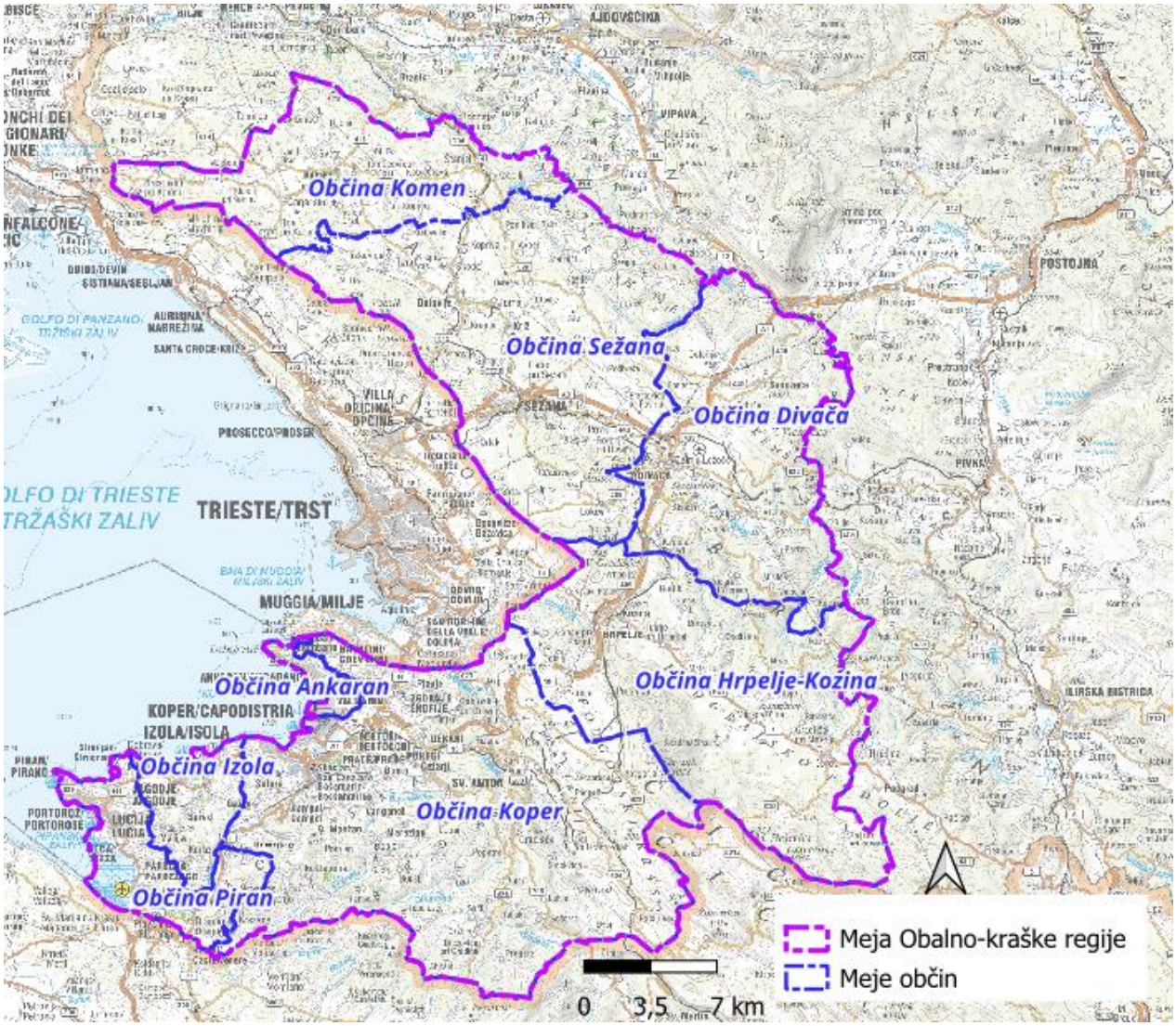
3. STANJE OKOLJA

3.1 Opis obstoječega stanja

Podrobneje je stanje okolja za Obalno – kraško regijo predstavljeno v **Prilogi 2**, ki je sestavni del tega okoljskega poročila

Obalno - kraška regija je s površino 1.043 km^2, četrta najmanjša regija med slovenskimi regijami. Nahaja se na jugozahodnem delu Slovenije, od Ljubljane je oddaljena približno 1 uro vožnje. Največ dnevnih migracij vodi iz kraškega zaledja proti obali, najpomembnejše središče je mesto Koper. Velik del dnevnega prometa se steka tudi v smeri Italije proti Trstu.

Regija je vodilna predvsem v prometno-logistični dejavnosti, ki je vezana na Luko Koper. Pomembno vlogo imajo tudi turizem, trgovina, storitvene dejavnosti ter čezmejno sodelovanje. Ključno središče regije je Koper, ki je gospodarsko, prometno, izobraževalno in upravno središče. Pomembna so tudi druga obmorska mesta, kot so Izola, Piran in Ankaran, zlasti na področju turizma. Relief regije je raznolik, ob obali prevladuje nizko in razčlenjeno obalno območje, v notranjosti pa se dviga Kras z značilnimi kraškimi pojavi (vrtače, jame, brezna). Biodiverziteta živalskih in rastlinskih vrst Obalno-kraške regije je bogata in specifična, zaradi mediteranske klime in delovanja morja. Zanjo so značilni vednozelena vegetacija, vinogradi in oljčniki. Pomembna naravna območja so Sečoveljske soline, Škocjanski zatok ter številna zaščitena območja, ki povečujejo naravno in turistično vrednost regije. Posebnost regije je tudi morje, ki daje regiji priložnost kot tudi marsikateri izziv, kot je npr. poplavna ogroženost obalnih mest, občutljivost na podnebne spremembe.

Slika 1: Prikaz območja regije

Urbano središče razvojne regije je mesto Koper, ki je hkrati središče širšega mestnega območja Obalno-Kraške razvojne regije, katerega del so mesta Izola z Jagodjem, mesto Piran s Portorožem in Lucijo, ter regijsko pomembna naselja Ankaran, Sežana, Divača in Hrpelje – Kozina. Regijsko pomembne ustanove na širšem območju regije so: Luka Koper, Univerza na Primorskem, Splošna bolnišnica Izola in znanstveno-raziskovalno središče Koper. Mesto Koper je upravno pomembno (sodišče, upravna enota, policijska uprava), saj pokriva širše območje jugozahodne Slovenije.

Obalni del regije je prometno zelo obremenjen zaradi tranzita in sezonskega turizma, pomanjkanje ključnih prometnih povezav pa povzroča zastoje, zlasti poleti. Težave so izrazite na državnem in regionalnem omrežju, predvsem na območju Krasa in ob meji z Italijo, kjer se bo zaradi razvoja gospodarskih con tranzit tovornega prometa še povečeval. Močno obremenjena je tudi povezava Reka–Trst, zato se tranzitni promet postopno preusmerja izven naselij.

Obalni pas slovenske Istre je gosto poseljen in močno obremenjen, zlasti zaradi pritiskov na nepozidana, gozdna, vodna in kmetijska zemljišča, slednja imajo strateški pomen in jih je treba varovati. Ključen izziv predstavlja usklajevanje različnih rab morja in obalnega pasu, zato sta

trajnostno prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnega območja bistvena za prihodnji razvoj. V nasprotju s tem se zaledna podeželska območja soočajo z izseljevanjem prebivalstva in negativnimi demografskimi trendi, kar poglablja razvojne razlike med obalo in zaledjem.

Na področju gospodarske javne infrastrukture so ključni izzivi izboljšanje oskrbe s pitno vodo, zlasti zaradi ranljivosti kraških vodnih virov ter vododeficitarnosti območja. Pomemben je razvoj prometne infrastrukture z namenom razbremenitve tranzitnega prometa in krepitve čezmejnih, pomorskih ter železniških povezav, vključno z drugim tirom. Pomembni sta tudi energetsko prestrukturiranje in vzpostavitev regijskega centra za ravnanje z odpadki. Koprsko tovorno pristanišče ostaja glavni gospodarski nosilec regije, hkrati pa povzroča prostorske konflikte in okoljske pritiske na Koper, Ankaran in širše urbano območje. (povzeto po RPP Obalno-kraške regije, 2026).

3.1.1 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja

3.1.1.1 Zavarovana območja

Na območju Obalno-kraške regije, je v omrežje Nature 2000 vključenih ca. 59 % površine celotne regije. Največji delež površine je v občini Komen, kjer je zavarovanih 97,9 % površine z Natura 2000. Najmanjši delež zavarovanega območja v sklopu Nature 2000, med štirimi občinami v regiji, to je 0,9%, pa je v občini Izola [1].
V regiji je več zavarovanih območij, širše ZO je Regijski park Škocjanske jame. V regiji sta še krajinski park Debeli rtič, Strunjan in Sečoveljske soline. Na državnem nivoju so zavarovani tudi naravni rezervati (Strunjan-Stjuža, Strunjan, Škocjanski zatok) in naravni spomeniki (Pinijev drevored, Debeli rtič, rt Madona v Piranu, park ob Vili Tartini).

3.1.1.2 Kulturna dediščina

Regija je bogata z raznolikimi in številni enotami nepremični kulturne dediščine (pomembnimi tudi v mednarodnem merilu) in nesnovno kulturno dediščino. Različne zgodovinske plasti se odražajo na pomembnih arheoloških najdiščih (npr. arheološko najdišče Simonov, ki priča o zgodnjerimski obrežni naselbini z največjim pristaniščem tega dela Istre, z rezidencialno rimsko vilo). Širši okvir dediščine določa kraška kulturna krajina in krajina, ki z obalnega nižavja prehaja v hribovito flišno Istro. Med naselji poleg obalnih mestnih jeder (Piran, Izola, Koper) izstopajo tudi naselja v zaledju (Krkavče, Koštabona, Pomjan, Podpeč pri Črnem Kalu, Črni Kal, Abitanti) in na Krasu (Škocjan, Štanjel s Ferrarijevim vrtom). Izstopajo z obzidji, obrambnimi stolpi in posebnimi stavbami obdane vasi in grajske stavbe (graščina Sežana, beneški stolp v Lokvi, grad Socerb). Lipica je edinstven primer kulturne krajine, ki združuje konjeniško tradicijo, kraško krajino in turizem. Muzej solinarstva v Sečoveljskih solinah je edinstven primer obmorske kulturne krajine s posebnimi ekološkimi vrednotami, kjer na območju Fontanigg ob kanalu Giassi pridobivanje soli poteka na tradicionalen, srednjeveški način.

3.1.1.3 Vodovarstvena območja

Na območju regije je po podatkih Atlasa voda na državnem nivoju zavarovano le vodovarstveno območje Rižana iz katerega se izvaja oskrba s pitno vodo, preostali vodni viri so zavarovani z občinskimi odloki. Območje regije je vododeficitarno. Regija se poleti zaradi omejenih naravnih virov pitne vode ter pogostih suš in vročine pogosto sooča z motnjami v oskrbi, ki jih dodatno poslabša povečana poraba v turistični sezoni. Zato je oskrba prebivalstva in gospodarstva v kritičnih obdobjih odvisna od uvoza vode, predvsem iz sistema Kraški vodovod Sežana (zajetje Klariči) ter deloma iz Istarskega vodovodnega sistema Buzet na Hrvaškem.

3.1.1.4 Ogrožena območja

Pod ogrožena območja prištevamo poplavno ogrožena območja, erozijsko in plazljivo ogrožena območja. Glede na geološko in reliefno sestavo območja tako večji del območja regije spada v ogroženo območje s strani plazljivosti in erozije. Pred poplavami so ogrožena območja ob hudourniških vodah, nižje ležeči priobalni deli mest (Koper, Piran, Izola, Ankaran), dolinska dna ob Badaševici in pritokih, ob Dragonji, ravnina ob spodnji Rižani in depresijska območja koprske, bertoške in ankaranske bonifike. Po analizi je zaradi poplavne nevarnosti ogroženih 5 % pozidanih in 3 % nepozidanih stavbnih zemljišč v regiji. Obalni del regije je izpostavljen poplavljanju morja, pri čemer predstavlja vse večji izziv prilagajanje podnebnim spremembam, zlasti zaradi postopnega dviga morske gladine. Pomemben dejavnik v regiji tako ostaja gradnja protipoplavnih ureditev. Glede na relief in flišnato podlago pa je tudi plazljivost na območju regije velika grožnja, ki si zasluži posebno pozornost.

3.1.1.5 Degradirana območja

Regija vključuje tudi funkcionalno degradirana območja (FDO), gre za območja pridobivanja mineralnih surovin, degradirana območja infrastrukture in industrije ter zemljišča in objekti v različnih stopnjah opuščenosti. Po Atlasu okolja so ta zgoščena na jugozahodnem delu regije, predvsem na v večjih obalnih naseljih. Med tipi funkcionalno degradiranih območij v Obalno-kraški razvojni regiji najbolj izstopajo območja za industrijske in obrtne dejavnosti in infrastrukturna območja. Večja degradirana in razvrednotena območja se aktivirajo in prestrukturirajo. Predvidi se možnost sanacije (programsko – funkcionalna, oblikovna, ekološka sanacija).
Degradirana območja obsegajo tudi območja varstva kulturne dediščine. Pri urejanju takih območij je treba upoštevati varstvene režime s področja varstva kulturne dediščine.

3.2 Ključni izzivi Obalno-kraške regije

Poglavje je povzeto po dokumentu: »**Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, februar 2025«**

Obalno – kraška regija je edina obmorska regija, ki je tudi izrazito obmejna, sestavljata jo dve funkcionalni enoti, slovenska Istra in Kras ter Brkini. Središče regije prestavlja Koper, središče Krasa pa Sežana z močno navezavo na Trst (I). Širše mestno območje slovenske Istre ima nacionalno, čezmejno in mednarodno vlogo. Regija se srečuje s specifičnimi prostorskimi in demografskimi značilnosti, ki vplivajo na omrežje družbene infrastrukture. Velik delež prebivalstva je skoncentriran v urbanih območjih, medtem ko periferna, podeželska območja doživljajo demografski upad, zaradi izseljevanja prebivalstva. Obalni pas slovenske Istre predstavlja območje intenzivne poselitve, kjer se pojavljajo pritiski na še nepozidana stavbna zemljišča pa tudi na zemljišča primarne rabe (kmetijska in gozdna zemljišča, območja voda). Aktualen je izziv usklajevanja različnih rab morja in obalnega pasu, zato je trajnostno pomorsko prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnega območja ključnega pomena. Pomanjkanje stanovanj in visoke cene nepremičnin v urbanih središčih so tudi posledica turizma, saj se mnoge nepremičnine uporabljajo kot počitniška stanovanja ali za kratkoročno oddajanje turistom, kar zmanjšuje ponudbo stanovanj za dolgoročno bivanje in negativno vpliva na demografsko sliko.
Zaradi geografske lege in gospodarskih dejavnosti je regija izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture tvorijo cestno in železniško omrežje, trgovsko pristanišče Koper ter letališče v Sečovljah in v Divači. Obalni del je preobremenjen zaradi tranzitnega prometa in sezonskega turizma. Preobremenjenost cestnega in železniškega omrežja zaradi prevoza tovora v in iz koprskega pristanišča, lege regije na tranzitnih prometnih tokovih v smeri Italije in Hrvaške ter

sezonskega turizma vodi v prometne zastoje ter povečuje potrebo po izboljšanju cestnih in železniških povezav (dokončanje omrežja AC in HC, ureditev ozkih grl in obvoznic na državnih cestah, nadgraditev lokalnega cestnega omrežja, dokončanje izgradnje drugega tira – nove železniške proge med Divačo in Koprom, nadgradnja železniške proge Ljubljana-Divača, usposobitev železniške proge Divača-Pulj za turistične namene) ter po podaljšanju pristajalne steze letališča Portorož.
Regija je zaradi pomanjkanja lastnih vodnih virov ena izmed najbolj vododeficitarnih območij v Sloveniji, predvsem v času poletne turistične sezone, ko suša in povečana poraba privedeta do pomanjkanja vode v vodovodnem sistemu. Ključni izziv za regijo je zagotovitev trajnega strateškega vodnega vira za oskrbo s pitno vodo. Obmorska mesta in preostala naselja imajo dotrajane in preobremenjene kanalizacijske sisteme. Na Krasu, Sežani, Kozini in Hrpeljah se izkazuje potreba po nadgradnji zmogljivosti obstoječih čistilnih naprav zaradi priseljevanja prebivalstva. Neustrezna kanalizacijska infrastruktura v regiji ogroža tako kakovost podzemne vode kot tudi morja.
Potrebna je izgradnja vseh potrebnih kanalizacijskih sistemov za zagotavljanje ustreznega varstva okolja in zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za izvedbo nujnih izboljšav. Obstoječe zmogljivosti za zbiranje odpadkov so omejene, kar povečuje potrebo po vzpostavitvi regijskega centra za ravnanje z odpadki. Pri tem je pomembno tudi spodbuditi krožno gospodarstvo, da se zmanjša količina odloženih odpadkov.
Čeprav ima regija potencial za uporabo sončne, vetrne in geotermalne energije, je umeščanje obnovljivih virov energije zaradi izjemne naravne in kulturne dediščine poseben izziv. Opredelijo se dopustna območja za umestitev objektov v prostor v sodelovanju z občinami v regiji ter preveriti sprejemljivost za lokalne skupnosti in širšo javnost.

4. OCENA VPLIVOV RPP NA OKOLJSKE CILJE

Regionalni prostorski plan je strateški dokument in ne plan, iz katerega bi bilo možno razbrati vse načrtovane posege, saj v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov. Podrobna ocena vplivov bo zato izvedena na ravni podrobnejšega plana ali posega.

4.1 Tla

4.1.1 Presoja vplivov na okolje

Ohranjenost naravnih tal v Obalno – kraški regiji, ki vključujejo kmetijska, gozdna in urbana tla, lahko opredelimo na več stopnjah. Tla v Obalno-Kraški regiji so zaradi izrazite krajinske in geološke raznolikosti večinoma v razmeroma dobrem stanju, zlasti na območjih sklenjenih gozdov, kraških planot in manj poseljenih zalednih območij. Večje obremenitve tal so prisotne predvsem v obalnem pasu ter v urbanih, prometnih, industrijskih in pristaniških območjih, kjer so tla pod vplivom urbanizacije, prometne infrastrukture, gospodarskih dejavnosti in turističnega razvoja. Kraška tla so zaradi svoje prepustnosti, plitvosti še posebej ranljiva za onesnaženje. Plan problematike onesnaženja tal ne naslavlja ustrezno, zato ga je v tem delu potrebno nadgraditi in dopolniti. Slednje je pomembno predvsem pri zasnovi omrežja naselij, prednostnih območij za razvoj gospodarstva in turizma ter zasnovi GJI, kjer so pričakovani posegi v tla.

Tabela 2: Presoja vplivov na tla

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Vsakršna širitev naselij ter poselitve se vrši na območju naravnih tal. S tem se poveča površina neto pozidanih tal, poveča se možnost erozije in degradacije tal. **Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij ima na zagotavljanje varstva tal posreden vpliv, predvsem preko možnosti širjenja razvojnih (urbanih, podeželskih) območij na območja naravnih tal.** Glede na usmeritev regije za razvoj poselitve, ki se prednostno usmerja v notranje rezerve naselij in sicer na proste površine, ekstenzivno izrabljena zemljišča ter površine degradiranih in opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov, neposredno ščiti in ohranja naravna tla, ki so pri širjenju poselitve lahko ogrožena. Na ta način se razvoj usmerja v površine, ki so nekoč že bile urbanizirane (pozidane) in kjer naravna tla niso več prisotna, s čimer se zmanjša izguba naravnih tal. V zaledju mest (ŠMO) so kmetijska tla prepoznana kot tista, ki omogočajo lokalno oskrbo s hrano. Pomemben pozitiven doprinos plana k varstvu tal je podan pri določanju območij za dolgoročni razvoj (ODRN). Za ODRN se določijo tista območja, ki so v neposredni bližini naselij. S tem se na posega v zaokrožena območja naravnih tal, s čimer se pozitivno vpliva na pomen ekosistemskih storitev tal. Kot ODRN so določena naselja Koper, Izola, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Sežana, Hrpelje – Kozina, Divača, Senožeče in Dutovlje. Gre za vsa malo večja naselja na območju Obalno – kraške regije, ki predstavljajo tudi lokalna središča na tem območju, saj gre

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	za večji prostor, ki je gosto naseljen le v obalnih mestih. Širitev naselij izven obstoječih pozidanih območij se tudi z že obstoječimi zakonskimi predpisi dopušča zgolj ob izčrpanju vseh razpoložljivih stavbnih zemljišč v naselju. Pri usmerjanju poselitve ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter aktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavbnih zemljišč, kar zmanjšuje pritisk na pozidavo in degradacijo tal.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča, Razvoj turizma	**Vplive razvoja gospodarstva in turizma ocenjujemo kot pozitivne za varstvo tal.** S planom je večinoma predviden razvoj opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožečah. Na ta način se razvijajo cone z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo. Plan ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, ampak rekonstrukcijo obstoječih. Tovrstna usmeritev ima neposredno pozitivne vplive na zmanjšanje neto pozidave tal ter na zmanjšanje možnosti degradacije tal. Podobno plan usmerja razvoj turizma v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Poseben poudarek je na razvoju trajnostne mobilnosti, izboljšanju dostopnosti z javnim potniškim prometom ter razpršitvi turističnih tokov v zaledje Istre, Krasa in Brkinov. Tovrsten pristop ima prav tako pozitiven vpliv na ohranjanje naravnih tal.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), Energetska infrastruktura: Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Vplivi razvoja prometne in energetske infrastrukture na tla so podobni in prispevajo k neto letni rasti pozidanih tal. **Vplive ocenjujemo kot nebistvene, pri čemer je potrebno upoštevati podane usmeritve za varstvo tal.** Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Urejanje infrastrukture v gozdnih območjih potencialno lahko sproži erozijske procese in s tem degradacijo tal. Plan opredeljuje ohranjanje obstoječih cestnih povezav, kar ima pozitiven vpliv na ohranjanje naravnih tal, saj se s tem zmanjšajo posegi v tla in njihova izguba. Hkrati pa plan naslavlja tudi omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Takšne ureditve zaradi načrtovanja izven obstoječih prometnih koridorjev prispevajo k neposredni izgubi tal. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na tla, saj se zmanjša možnost njihovega onesnaženja. Vpliv plana na tla zaradi energetske infrastrukture se kaže predvsem zaradi zasedanja tal, ki jih tovrstna infrastruktura za delovanje zahteva. Pri umeščanju energetske infrastrukture je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine, kar je z vidika varstva tal in izboljšanja degradiranih območij pozitiven vpliv. Z vidika tal je pozitivna usmeritev, da se sončne elektrarne prednostno umešča na stavbe in na gradbeno inženirske objekte obstoječe infrastrukture ter tako zmanjša poseganje v naravna tla.
4. Urejanje krajine	

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Zasnova zelenega sistema regije posredno vključuje tudi varstvo tal preko ohranjanja varovanih območij narave ter kulturne dediščine. **Vpliv plana na varstvo tal pri razvoju zelenega sistema regije in rabo naravnih virov ocenjujemo kot pozitiven**.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	Z usmerjanjem razvoja v ohranjanje kulturne krajine, varovanje kmetijskih zemljišč, sonaravno upravljanje voda in gozdov ter sanacijo degradiranih območij prispeva k varovanju tal kot naravnega vira. Ohranjanje sklenjenih gozdnih površin, zelenih pasov, mejic, suhozidov in tradicionalne kmetijske rabe zmanjšuje tveganje za erozijo tal, izboljšuje sposobnost zadrževanja vode ter prispeva k ohranjanju ekosistemskih funkcij tal. Pozitivno vplivajo tudi ukrepi za preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč, renaturacijo vodotokov in sanacijo opuščenih pridobivalnih območij. Zeleni sistem regije vključuje gozdna, kmetijska in vodna zemljišča ter drug odprti prostor, ki odločilno pripomorejo k izvajanju multifunkcionalne vloge zelenega sistema. Kmetijska in gozdna tla so vključena tudi v usmeritve za trajnostno rabo naravnih virov. Varstvo tal se zagotavlja preko usmeritev glede dobre (trajnostne) kmetijske prakse pri varstvu vodnih virov, območij naravne in kulturne dediščine s spodbujanjem integrirane pridelave in ekološkega kmetovanja. Območja mineralnih surovin imajo na tla dolgoročno negativen vpliv, saj pride do odstranitve naravnih tal do matične podlage. Dokler se ne izvede končna sanacija teh območij, so naravna tla za daljši čas izgubljena. Za povrnitev prvotnega stanja je zato ključna izvedba sanacijskih ukrepov, ki lahko dolgoročno povrnejo nekatere ekosistemske funkcije tal.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Vsebine plana s področja obrambe, zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami imajo pretežno pozitiven vpliv na varstvo tal in njihovo trajnostno rabo. Z usmerjanjem dejavnosti, poselitve in infrastrukture izven poplavnih, erozijskih, plazovitih in vodovarstvenih območij se zmanjšujejo pritiski na tla ter tveganja za njihovo degradacijo, erozijo in onesnaženje. Pomemben pozitiven vpliv predstavlja tudi prilagajanje dejavnosti naravni dinamiki prostora ter sonaravno upravljanje voda in gozdov, kar prispeva k ohranjanju ekosistemskih funkcij tal, večji odpornosti prostora na podnebne spremembe in zmanjševanju erozijskih procesov. Varstvo tal je naslovljeno tudi preko usmeritev varstva pred poplavami. V primeru poplav prihaja zaradi delovanje poplavne vode do erozije tal in premeščanja materiala, kar povzroča degradacijo tal in zmanjšanje njihove ekosistemske vloge. Z usmeritvami za varstvo pred poplavami se posredno pozitivno vpliva na varstvo tal. Plan spodbuja preventivno načrtovanje in ustrezno umeščanje dejavnosti z nevarnimi snovmi, s čimer se zmanjšuje možnost okoljskih nesreč in posledičnega onesnaženja tal. Z omejevanjem dejavnosti na ranljivih območjih se zmanjšujejo tudi potencialni vplivi na kakovost tal. Pomemben pozitiven vpliv ima tudi sanacija ogroženih in degradiranih območij ter omejevanje širjenja pozidave na območja z večjim tveganjem za naravne nesreče. Takšen pristop prispeva k racionalnejši rabi prostora, zmanjševanju neto rasti pozidanih zemljišč ter dolgoročnemu ohranjanju tal kot pomembnega naravnega vira.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal, Varovanje in trajnostna raba naravnega vira* nebistven vpliv (B) - Neto letna rast

pozidanih zemljišč se bo nebistveno povečala. Površina onesnaženih tal bo ostala enaka ali se bo minimalno povečala, erozija tal ne bo prisotna le mestoma v majhnem obsegu. Površina degradiranih tal bo ostala enaka in se delno ponovno uporabila (revitalizirala).

4.1.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Trajnostno je treba ravnati z vsemi sloji tal, tako z zgornjim (rodovitnim) slojem tal, kot tudi s spodnjim slojem tal. Posegi v ali na tla z odstranjevanjem zgornjih in spodnjih slojev tal naj se izvajajo tako, da so tla čim manj degradirana. Treba je preprečiti vse degradacije tal, ki lahko nastanejo zaradi poseganja na površino tal.
- Pri načrtovanju in izvajanju posegov v ali na tla je potrebno preprečiti erozijo tal. Pri načrtovanju in izvedbi posegov je treba upoštevati morebitno onesnaženost tal.
- Identificira se območja z onesnaženimi in/ali degradiranimi tlemi in opredeli pogoje za možnost ureditve oz. pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava, renaturacija…). Plan naj bolj natančno naslovi problematiko onesnaženosti tal in njihovo sanacijo.

4.1.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo tal na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano.

4.1.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve za varstvo tal niso potrebne. Predlagamo pa, da se k varstvu tal vpelje termin »ekosistemske storitve tal« (EST), katere se ohranja, varuje in omogoča njihovo izvajanje.

4.2 Kmetijska zemljišča

4.2.1 Presoja vplivov na okolje

Varstvo kmetijskih zemljišč je na državnem, kot tudi regijskem in lokalnem nivoju prostorski izziv, ki ga je treba ustrezno nasloviti. Obalno – kraško regijo sestavljata dve funkcijsko zaokroženi enoti, slovenska Istra in Kras, ter Brkini. Posebnost regije predstavljajo dejavnosti: oljkarstvo, vinogradništvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo ter posebna kmetijska panoga, solinarstvo. Regija po obsegu kmetijskih površin ni med vodilnimi kmetijskimi območji, kljub temu je strateško pomembno območje zaradi posebnosti prostora in submediteranske klime, ki omogoča pridelavo nekaterih kultur, ki drugje v Sloveniji ne uspevajo. Takšna kulturna krajina daje tudi značilno podobo prostoru.
Pritisk pozidave v prostoru in posledično na kmetijska zemljišča se dogaja predvsem na območju Kopra in zalednih obmorskih krajev zaradi turizma. Po drugi strani pa se izguba kmetijskih zemljišč pojavlja zaradi zaraščanja v zaledju obale, na severu in vzhodu regije, razlog za zaraščanje je opuščanje tradicionalnega kmetovanja, slabe donosnosti in razdrobljenosti zemljišč, naravnih danosti prostora ter hitrega širjenja pionirskih grmov.

Tabela 3: Presoja vplivov na kmetijska zemljišča

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki	**Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij ima na zagotavljanje varstva kmetijskih zemljišč posreden vpliv, predvsem preko možnosti**

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	**širjenja razvojnih (urbanih, podeželskih) območij na kmetijska zemljišča.** Glede na usmeritev regije za razvoj poselitve, ki se prednostno usmerja v notranje rezerve naselij in sicer na proste površine, ekstenzivno izrabljena zemljišča ter površine degradiranih in opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov, neposredno ščiti in ohranja kmetijska zemljišča, ki so pri širjenju poselitve lahko ogrožena. Policentrični razvoj bo v regiji spodbujal oživljanje podeželja, ki je trenutno v fazi degradacije in izseljevanja, saj se poselitev koncentrira na obali in večjih naseljih, posledično se tudi kmetijska raba opušča s tem pa se zaraščajo dragocena kmetijska zemljišča. V zaledju mest se kmetijstvo usmerja v podporo oskrbi prebivalstva s kakovostno in lokalno pridelano hrano, kar daje priložnost obstoječim in novim ponudnikom in pridelovalcem lokalno pridelane hrane ter s tem ohranja kmetijska zemljišča v uporabi. Plan določa tudi območja za dolgoročni razvoj (ODRN), ki je območje rezervirano za prihodnjo širitev ureditvenega območja naselja. Za ohranjanje kmetijskih zemljišč v oklici večjih naselij je pomembna usmeritev, da se za ODRN določijo tista zemljišča, ki so v neposredni bližini naselij. S tem se preprečuje fragmentacija kmetijskih zemljišč. Kot ODRN so določena naselja Koper, Izola, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Sežana, Hrpelje – Kozina, Divača, Senožeče in Dutovlje. Gre za vsa malo večja naselja na območju Obalno – kraške regije, ki predstavljajo tudi lokalna središča na tem območju, saj gre za večji prostor, ki je gosto naseljen le v obalnih mestih. Širitev naselij izven obstoječih pozidanih območij se tudi z že obstoječimi zakonskimi predpisi dopušča zgolj ob izčrpanju vseh razpoložljivih stavbnih zemljišč v naselju. Za vse nove širitve je zakonsko določeno, da je potrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča, kar pa je z vidika lastništva težko zagotoviti, zato so takšni posegi redki in morajo biti res ustrezno utemeljeni. Z vidika varstva in ohranjanja kmetijskih zemljišč je izredno pomembna usmeritev poselitve v notranje rezerve naselij ter površine degradiranih ali opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov. Na ta način se razvoj usmerja v površine, ki so nekoč že bile urbanizirane (pozidane) in kjer naravna (kmetijska) tla niso več prisotna. Na ta način se pomembno zmanjša pritisk na pozidavo novih kmetijskih zemljišč. Na takšna območja se prednostno umeščajo tudi prednostna območja za stanovanjski oskrbo, kot tudi območja družene infrastrukture. Pri tem ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter aktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavbnih zemljišč. Plan ugotavlja, da je za ohranjanje kmetijstva v regiji ključen razvoj podeželja, kjer je prisotnih tudi največ kmetijskih površin v uporabi. Plan razdeli podeželje na: podeželje v zaledju večjih mest (zaledni pas za obalnimi mesti Koper, Izola,.. in sega od Kraškega roba preko Koprskih brd do doline reke Dragonje), jedrno podeželje (osrednji del Krasa, obrobje

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Vipavske doline, Vremščica z Vremsko dolino ter Podgrajsko podolje) in odmaknjeno podeželje (Čičarije, Brkini). Za vse navedene oblike podeželskega prostora plan prepozna ključno vlogo ohranjanja kmetijstva in kmetijskih površin, zaradi ohranjanja same poselitve tega prostora, kakor tudi zaradi ohranjanja kmetijskih površin pred zaraščanjem kar posledično vodi k omejevanju požarne ogroženosti ter ohranjanju kulturnih in simbolnih kakovosti krajine ter biotske raznovrstnosti. Plan spodbuja razvoj aktivnosti (kmečki turizem, gastronomski turizem, podeželski turizem, živinoreja, sadjarstvo itd.) za ohranitev ter prestrukturiranje podeželskega prostora v povezavi s potrebami urbanih območij, pri čemer je treba ohranjati vlogo kmetijstva in gozdarstva. Takšen način pripisuje pomembno vlogo ohranjanju kmetijstva na podeželju, ki je lahko zaradi bližine obale podvrženo pozidavi brez naseljevanja prebivalstva, ki bi tudi skrbelo za ohranjanje kmetijskih zemljišč v uporabi. Za podeželje v zaledju obalnih mest je značilna tradicionalna razložena in razpršena poselitev, kar pa se je zaradi pritiskov različnih nekmetijskih interesov obrnilo v negativni vzorec razpršene gradnje, ki posledično vpliva ne samo na vizualno degradacijo prostora temveč tudi na ohranjanje kmetijskih površin v uporabi zaradi fragmentacije prostora. Ocenjujemo, da plan pri določanju dolgoročnih območij razvoja naselij ustrezno prepozna pomen in specifične značilnosti kmetijstva v prostoru razvojne regije.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	**Vpliv prednostnih območij za gospodarski razvoj in trgovska središča na kmetijstvo in kmetijska zemljišča lahko opredelimo kot pozitiven.** Plan izpostavlja, da se razvoj gospodarskih con, ki so v tej regiji mednarodnega, državnega in regionalnega pomena, nadaljuje na območju obstoječih gospodarskih con. Takšen razvoj tako ne bo povzročil večjega pritiska na kmetijske površine. Predvsem je poudarjena širitev cone v Sežani, ki sicer ima že v obstoječem OPN določeno namensko rabo, kjer še ni pozidave (na celotnem območju Sežane je ca. 160 ha načrtovane rabe za gospodarsko dejavnost). V dejanski rabi gre za območje gozdov in deloma travniških površin. Na območju somestja Hrpelje-Kozina se prav tako razvija že obstoječa cona Hrpelje, ki ima prav tako še ca. 16 ha nepozidanih stavbnih zemljišč. Na območju Divače se razvija Gospodarska cona Risnik ter manjša gospodarska cona Na vrtači, v naselju Senožeče se vzpostavi nova gospodarska cona. Vse te cone niso večje od 10 ha in nimajo regionalnega pomena. Večje gospodarsko obrtne cone se razvijajo v Kopru: to je Gospodarsko obrtna in razvojna cona Sermin za mešano dejavnost, velikosti 56 hektarjev; gospodarski coni Bivje jug in Bivje sever, namenjeni proizvodnji, skupne velikosti 29 hektarjev; Obstoječe mestne gospodarske cone s pomembnim razvojnim potencialom so Cona Ulica 15. maja, Cona Tomos-Hidria, Cona Vina Koper, Cona ob Šlarski, Cona Šalara. Tudi na območju Izole se razvijajo že obstoječa gospodarska območja, prav tako na območju Lucije in Dragonje, kjer se načrtuje preureditev obstoječe cone, torej že degradiranega območja.

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Kot je navedeno v planu se vse navedene cone v Kopru in Izoli nahajajo znotraj urbanega naselja, kar pomeni, da vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč ne bo. Glede na to, da je širitev na kmetijska zemljišča že omejena s predpisi, ocenjujemo, da bistvenega vpliva na kmetijska zemljišča zaradi določanje gospodarskih con, v okviru plana ne bo. Plan določa, da se večja nakupovalna središča umešča v sklopu večmodalnih vozlišč za potniški promet v urbanih središčih prve in druge ravni, torej v mestu Koper. Kadar to ni mogoče, naj se nova nakupovalna središča načrtujejo na degradiranih območjih v urbanih naseljih oz. zemljiščih, ki omogočajo notranji razvoj naselij. S takšnim umeščanjem se spodbuja dostop do njih z javnim prevozom in aktivno mobilnostjo. Posebej se določa, da se takšni centri ne umeščajo na robove naselij, kar bi sicer tako ali tako pomenilo izgubo kmetijskih zemljišč. Na ta način se s planom ščitijo tudi območja večjih strnjenih kmetijskih kompleksov. Na ta način ne bo vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč. Ocenjujemo, da koncept razvoja prednostnih območij za gospodarstvo v veliki meri sledi varstvu kmetijskih zemljišč pred pozidavo. Z usmerjanjem teh dejavnosti na degradirane površine in znotraj urbanih območij, se pomembno zmanjša vpliv na kmetijska zemljišča in ohranjanje teh površin v kmetijski rabi. Razvoj kmetijstva obravnavamo pod poglavjem 4. Urejanje krajine, v tej tabeli.
Razvoj turizma	Kot ena izmed turistično najbolj razvitih regij ima regija pri razvoju turizma tudi nekaj ključnih izzivov v bodoče, med katerimi je predvsem sezonskost, koncentracija na obalnem pasu ter pomanjkljiva infrastruktura. To so izzivi, ki lahko imajo vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča v prihodnosti. **Vpliv razvoja turizma v planu na kmetijstvo in kmetijska zemljišča lahko ocenimo kot pozitiven**. V bodoče si regija želi razvijati turizem čez celo leto, kjer bi pomemben vidik predstavljal razvoj v kraškem in podeželskem zaledju, kar pomeni tudi razvoj kmečkih turizmov in vinotočev. Posledično to pomeni ohranjanje podeželskega prostora in kmetijskih zemljišč. Spodbujanje pohodniškega, kolesarskega in konjeniškega turizma, ki temeljijo tudi na doživljanju narave in krajine, posledično pomeni tudi pozitiven vpliv na kmetijstvo in ohranjanje kulturne krajine. Spodbuja se integracijo turizma in kmetijstva skozi razvoj agroturizma, vinskih in oljčnih poti ter lokalnih gastronomskih produktov. Regija daje velik poudarek razvoju turizma na podeželju, v povezavi z ohranjanjem prostora, značilne krajinske slike in razmerij v krajini ter poseljenosti prostora. Vse te usmeritve imajo neposreden pozitiven vpliv na ohranjanje kmetijstva in kmetijskih površin na podeželju, kar je z vidika zaraščanja (predvsem na območju Brkinov) in posledično izgube kmetijskih zemljišč, zelo pomembno in pozitivno vpliva na ohranitev kmetijskih zemljišč.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u>	

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
(cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), <u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Vplivi razvoja prometne in energetske infrastrukture na kmetijska zemljišča so podobni in običajno rezultirajo v zmanjšanju kmetijskih zemljišč v uporabi, zato je vrednotenje opravljeno skupaj. **Vplive ocenjujemo kot nebistvene, pri čemer je potrebno upoštevati podane usmeritve za varstvo kmetijskih zemljišč.** Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Glede na razpršeno pozidavo območja v širšem prostoru in strateško pomembno lego regije, ima tukaj cestni promet veliko vlogo, pri čemer nove širitve cestnega omrežja posegajo na kmetijska zemljišča. Tako plan navaja tudi omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Takšne ureditve so lahko načrtovane izven obstoječih prometnih koridorjev in tako lahko potekajo tudi preko kmetijskih zemljišč v uporabi. S tem ima zasnova prometne infrastrukture lahko vpliv na zmanjšanje površin kmetijskih zemljišč. Glede na to, da se takšne ureditve načrtujejo na nižjem nivoju prostorskega načrtovanja, v tem dokumentu podajamo usmeritve, ki naj se upoštevajo pri varstvu kmetijskih zemljišč za načrtovane širitve cestnega omrežja. V planu je izpostavljena tudi širitev letališča Portorož in Divača. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na kmetijska zemljišča, saj se zmanjša možnost njihovega onesnaženja. Uporabo geotermalne energije se uvaja za nizkotemperaturne sisteme v turizmu, kmetijstvu in za ogrevanje/hlajenje. Uporaba geotermalne energije za kmetijske namene ima pozitiven vpliv na razvoj kmetijstva v regiji. Plan glede umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Takšen razvoj pozitivno vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč, saj takšne umestitve v prostor poleg samega prostora vetrnice umeščajo tudi dostopne vzdrževalne poti, kar bi v primeru umeščanja na kmetijske površine pomenilo precejšnjo izgubo kmetijskih površin, sploh če so načrtovana polja vetrnic. Usmeritev, da se umeščanje sončnih elektrarn osredotoči na strehe objektov in ne na kmetijske površine, ima prav tako pozitiven vpliv na kmetijska zemljišča, saj se s tem prepreči nadaljnjo izgubo kmetijskih zemljišč, tudi če gre za zemljišča z manjšim proizvodnim potencialom. Vpliv plana na kmetijska zemljišča zaradi energetske infrastrukture se lahko kaže predvsem zaradi zasedanja kmetijskih površin, ki jih tovrstna infrastruktura za delovanje zahteva. Pri energetski infrastrukturi gre

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	večinoma za točkovno poseganje v prostor oziroma na zaokroženih površinah. Plinovodno omrežje je pri tem izjema, saj gre za linijski potek vodov. Pri umeščanju energetske infrastrukture je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine. S tem se sicer delno zmanjša površina kmetijskih zemljišč, a tam kjer so ta zemljišča manj primerna za kmetijsko rabo, kar pomembno zmanjša vpliv in pomen poseganja na kmetijska zemljišča.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Zasnova zelenega sistema regije v vključuje tudi kmetijska zemljišča, kot pomemben del kulturne krajine in njihovo prepoznavnost v krajini ter vlogo pri razvojnih potencialih regije. **Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri razvoju zelenega sistema regije ocenjujemo kot pozitiven**. Na območju regije prevladujejo trajni nasadi s poudarkom na vinogradništvu, oljkarstvu in sadjarstvu. Vinogradništvo predstavlja tudi osnovno kmetijsko panogo na celotnem območju regije z izjemo brkinskega dela. Prisotna je tudi živinoreja in v manjšem obsegu tudi poljedelstvo. Na območju regije se spodbujajo vse naštete tradicionalne oblike kmetovanja z možnostjo prilagajanja na podnebne spremembe, brez da bi se veliko posegalo v videz načina kmetovanja. Določa se tudi varovanje kmetijskih zemljišč sicer slabše kvalitete (s pašno košno živinorejo - drobnica in ekstenzivna reja govedi), ki pa so pomembna zaradi ohranjanja biotske pestrosti, ekološkega in rekreacijskega potenciala. Vsekakor je ohranjanje tudi travniških površin pomemben doprinos za ohranitev kmetijskih površin, saj se ti hitro zarastejo in s tem lahko trajno izgubijo. V smislu ohranjanja čebelarstva so prav travniki tisti, ki igrajo pomembno vlogo za to dejavnost. Plan za vinogradništvo in oljkarstvo določa, da se omogoči izvedbo agrarne operacije ob upoštevanju usmeritev glede ohranjanja biotske in krajinske pestrosti. Na ta način se omogoči ohranjanje in lažje obdelovanje in vzdrževanje kmetijskih zemljišč, ki so v uporabi. Pomembno vlogo bodo v prihodnje igrali namakalni sistemi, ki omogočajo bolj stabilno mikrookolje pridelkov. Plan izpostavlja, da se vzpostavi Državni namakalni sistem Ankaranska bonifika, ki se sicer ne načrtuje s tem planom. Ker je namakanje pomembno tudi zaradi ohranjanja kmetijskih površin (predvsem zaradi ekonomičnosti kmetovanja) naj se v bodoče določijo tudi viri oskrbe z vodo za potrebe namakanja, kar je sicer v tem okoljskem poročilu že podano kot usmeritev pri podnebnih spremembah – blaženje. V smislu pozitivnega vpliva na ohranjanje kmetijskih zemljišč vidimo tudi v zapisu, da se v sklopu urbanih površin, preprečuje nadaljnjo širjenje v zaledje in kulturno krajino, ki obdaja urbana središča. Ocenjujemo, da so cilji varovanja kmetijskih zemljišč z zelenim sistemom ustrezno upoštevani.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda,	Kmetijska zemljišča in kmetijstvo so prepoznani kot pomemben dejavnik v regiji, saj je varovanje kmetijskih zemljišč vključeno v cilje regije. Trajno

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	varovanje kmetijskih zemljišč in povečanje samooskrbe s hrano, je eden izmed prioritetnih ciljev razvoja regije. **Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri usmeritvah za razvoj dejavnosti v regiji je prepoznan kot pozitiven.** Pri usmeritvah za razvoj krajine, kjer je navedeno, da se tudi kmetijski objekti in območja kmetijskega prostora (smatramo, da so zajeta kmetijska zemljišča), prilagodijo zahtevam za ohranjanje prepoznavnih krajinskih prvin in vzorcev ter značaju krajine. Značilna raba kmetijskega prostora pa že tako določa krajinske tipe v prostoru (npr. vinogradi, oljčniki itd.), opuščanje le-te pa povzroča spremembo tipične kulturne krajine. V smislu zelenega sistema regije se določa kmetijsko rabo, ki se spodbuja z namenom ohranjanja videza in funkcije krajine. Edina naša obmorska regija ima zaradi svoje lege dvojno prostorsko-razvojno identiteto: na eni strani dinamičen obalni pas z močnimi urbanimi, gospodarskimi in turističnimi pritiski, na drugi pa zaledna območja, kot so Kras in Brkini, ki se soočajo z demografskimi in gospodarskimi težavami, slabšo dostopnostjo in odseljevanjem prebivalstva. Za kulturno krajino in kmetijstvo to lahko pomeni tudi zaraščanje kmetijskih površin. Zato plan izpostavlja da neobdelanost in zaraščanje predstavljajo pereč problem in vplivajo na razkroj kulturne krajine ter s tem izgubo identitete in prepoznavnosti podeželskega dela regije. Zato plan določa, da se na celotnem območju regije spodbuja pridelava zdrave in sonaravno pridelane hrane ter ohranjanje mozaičnega krajinskega prepleta, zlasti v podeželskem zaledju. Vsa kmetijska zemljišča se varujejo v največji možni meri. Spodbuja se trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov. Poudarek je tudi na ohranjajo tradicionalne kmetijske kulture, ki ohranja podobe krajine. Neavtohtone kulture s specifičnimi ureditvami, ki spreminjajo podobo krajine, se ne uvajajo, kljub temu se na podlagi programov odpornosti na podnebne spremembe dovoljuje spremembe v kulturah, ki bodo boljše prenašale zgodnjo zmrzal, daljša obdobja suše in višje temperature. Vse to vpliva na ohranitev in nadaljnjo uporabo kmetijskih zemljišč in ima pozitiven vpliv. Območja mineralnih surovin (zajeti so tudi pridobivalni prostori morske soli) se nahajajo pretežno na gozdnih površinah, zato usmeritve za njihov razvoj na kmetijska zemljišča ne bodo pomembno vplivale.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	**Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri usmeritvah za obrambo in zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji je prepoznan kot nebistven.** Obrambne dejavnosti se izvaja v obrambnih območjih, ki obsegajo območja izključne rabe za potrebe obrambe namenjena obrambnim aktivnostim ter varstvena režima v prostoru – območja možne izključne rabe za potrebe obrambe v določenih primerih ter območja omejene in nadzorovane rabe zaradi varnostnih ali tehničnih razlogov. Večje takšno območje je območje ob letališču Divača, ki zajema tudi območje Vremščice ter območje Slavnika itd. Gre za območje pretežno poraščena z gozdom in travniškimi površinami. Takšne površine niso bistvene za obstoj kmetijstva. Se pa

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	morajo verjetno redno vzdrževati, da ne bi prišlo do celovitega zaraščanja območja. Na območju regije so med naravnimi nesrečami izpostavljene predvsem požar, ki lahko najbolj ogroža gozdne površine. Kmetijske površine pa so ogrožene zaradi suše, toče in žledu. Suša ogroža celoten pridelek na območju kmetijskih površin, zato je regijski plan zajel tudi ukrep namakanja, kar ima pozitiven vpliv na razvoj kmetijstva v regiji. Posredno je namakanje tudi ukrep proti zmrzali v sadovnjakih in vinogradih, kar bi lahko zmanjšalo vpliv na izgubo pridelka. Sicer vse te vremensko pogojene nesreče ne vplivajo neposredno na izgubo kmetijskih zemljišč, temveč bolj na dejavnost kmetijstva, ki pa posledično zaradi večkratnih izgub pridelka na nekem območju, lahko vodi do opuščanja rabe kmetijskih zemljišč.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo nebistven vpliv (B) - Površine kmetijskih zemljišč bodo ostale v enakem obsegu oz. se bodo minimalno zmanjšale. Prostorski razvoj bo imel nebistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.

4.2.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Širjenje urbanih naselij za dolgoročni razvoj, razvoj gospodarskih območij, trgovskih centrov in razvoj turističnih dejavnosti naj se načrtuje tako, da se **upoštevajo trajno varovana kmetijska** zemljišča in zemljišča, ki so del ukrepov kmetijske politike.
- Širjenje GJI, predvsem cestnega omrežja, naj se načrtuje tako, da se v čim večji meri **upoštevajo trajno varovana kmetijska** zemljišča in zemljišča, ki so del ukrepov kmetijske politike.
- Razvoj poselitve naj se omeji na tistih kmetijskih površinah, ki so pomembne za prehransko samooskrbo (ekološko kmetijstvo, lokalni razvoj, …).
- Z namenom povečanja pomena kmetijskih zemljišč in njihovega pridelovalnega potenciala, naj se v bodoče določijo tudi dodatni viri oskrbe z vodo za potrebe namakanja (deževnica, itd.)

4.2.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo kmetijskih zemljišč na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano. Še posebej je pomembno, da je v varstvo in pomen kmetijstva prepoznano namakanje kmetijskih zemljišč kot dejavnik, ki pomembno blaži posledice podnebnih sprememb. Tudi ukrepi pred erozijo tal v povezavi z ohranjanjem gozdnih površin so pomemben dejavnik varstva kmetijskih zemljišč, saj se s temi ukrepi preprečuje izgubo rodovitnih slojev tal (npr. pri vetrni eroziji) in prepreči premeščanje talnih horizontov zaradi plazenja.

4.2.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve glede upoštevanja varstva kmetijskih zemljišč in ohranjanja njihovih funkcij pridelave hrane niso potrebne.

4.3 Gozd

4.3.1 Presoja vplivov na okolje

Pri načrtovanju prostorskega razvoja je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovalne gozdove, katerih glavna vloga je zaščita zemljišč ter infrastrukture pred plazenjem tal. Regija ima varovalne gozdove opredeljene predvsem na delih, kjer prihaja do izrazitejše reliefne spremembe in kjer so prisotni prelomi terena. Slednje je značilno predvsem na kraškem robu v zaledju Obale in na Krasu. Ti gozdovi opravljajo funkcijo varovanja tal, gozdnih sestojev in infrastrukture pred erozijo, skalnimi podori in padajočim kamenjem. Pri ohranjanju gozdov in njihove vloge v prostoru je pomembno, da se načrtovanje ureditev izogiba poseganju v območja gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti gozdnih funkcij. Ureditve so lahko takšne, ki obstoječe funkcije gozdov ohranjajo na isti stopnji ali jih povečujejo. Vsa razvojna območja morajo biti v prostor umeščena tako, da ne bodo ovirali gospodarjenja z gozdovi in dostopa do njih. S tem se posredno zagotovi tudi ohranjanje njihovih funkcij.

Pri poseganju na gozdna zemljišča je potrebno upoštevati določbe iz 87. in 88. člena Zakona o vodah, da se ne ogoljuje površin zaradi poslabšanja erozijskih in plazljivih razmer.

Obalno kraška regija ima predvsem v zaledju Obale in na Krasu velik potencial za krepitev trajnostnega turizma, saj ponuja obsežne gozdne in zelene površine, primerne za pohodništvo, kolesarstvo, gorsko kolesarjenje (ob ureditvi primerne zakonodaje in infrastrukture) in druge naravne aktivnosti, ki omogočajo telesno dejavnost za zdravje lokalnih prebivalcev.

Posebno pozornost je potrebno nameniti gozdnim sestojem na Krasu in Kraškem robu, kjer je ključno omogočiti prehode med njimi za prostoživeče živali (upoštevati izdelane strokovne podlage za ekološke koridorje).

Obalno-kraška razvoja regija se regijsko povezuje predvsem z Goriško regijo preko Sežane in Vipavske doline ter z Notranjsko regijo preko Divače in Pivke. Regija se tako povezuje na področju, kjer navedene regije lahko skupaj oblikujejo zelene sisteme – ohranjanje zelenih prehodov za prostoživeče živali v ekološko in krajinsko pomembnih gozdnatih kompleksov Kraškega roba in Krasa, kar je pomembno tako za biodiverziteto kot za trajnostno povezovanje regij.

Tabela 4: Presoja vplivov na gozd

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	**Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij na zagotavljanje trajnostnega razvoja upravljanj z gozdovi nima neposrednega vpliva na gozd, posredno pa imajo na gozd, gozdarstvo in gospodarjenj z njim pozitiven vpliv**. Pomen gozdov pri določanju vlog posameznih naselij v regiji se kaže tako pri opredeljevanju širšega mestnega območja (ŠMO), kot tudi pri določanju ODRN. Obalno-kraško ŠMO je opredeljeno pri mestih Koper, ki ga tvori skupaj z Izolo, Piranom in Ankaranom, Sežano, Kozino, Hrpeljami in gravitacijskim zaledjem navedenih naselij. Plan usmerja poselitev v urbana središča z namenom zmanjševanja pritiskov na zaledje, kjer prevladuje gozdna krajina. Plan pri razvoju poselitvenih območij daje poudarek zelenim cezuram in zelenim sistemom, kot mehanizmu

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	preprečevanja zlivanja naselij, kar ima neposreden varovalni in s tem pozitiven učinek na ohranjanje gozdnih robov, ekokoridorjev predvsem pa požarno varnost, gozdov, ki sodijo med najbolj požarno ogrožene v državi. Gozd je posredno prepoznan kot nosilec krajinske identitete in ekoloških funkcij v zaledju urbanih območij. Slednje je še posebej pomembno v območjih varstva narave, kjer se varstvo gozdov dopolnjuje z varstvenimi cilji območij biotske pestrosti. Vse navedeno ima pomemben pozitiven vpliv na ohranjanje gozdnih površin in njihove ekološke in socialne funkcije. Plan pri določanju ODRN neposredno ne naslavlja varstva gozdov, upošteva pa omejevanje posegov v gozd preko kriterijev primernosti rabe prostora, pri čemer se poudarja notranji razvoj naselij in aktivacija degradiranih območij. Pozitiven vpliv na trajnostno rabo naravnega vira imajo tako določila glede usmeritev za poselitev z notranjim razvojem naselij, kamor se usmerja razvoj gospodarskih, stanovanjskih in turističnih območij. Na ta način se bo zmanjšala potreba po prostoru na gozdnih površinah, hkrati pa možnost prostorskega razvoja ne bo okrnjena. Kljub temu pa velja izpostaviti, da se podeželski prostor na območju regije, kar se tiče prebivalstva prazni, zato ni večje bojazni po širitvi teh naselij v gozdni prostor. Slednje je v planu prepoznano, saj je ugotovljeno da podeželje opredeljuje prevladujoča kmetijska in gozdna raba površin, pri čemer je vloga gozdarstva izrecno navedena, kot ena temeljnih funkcij podeželja. Na podeželju se zaradi praznjenja kmetijske površine zaraščajo, kar je nezaželen pojav, saj se na ta način izgubljajo ekstenzivni travniki in posledično zmanjšuje tudi biodiverziteta. Prepoznan je pomen varovalne vloge gozda (Brkini, Čičarija), kjer je to pomembno. Plan glede razvoja poselitve upošteva gozdne površine in jim daje ustrezen pomen preko ohranjanja in osnovanja zelenih pasov, pri čemer ima slednje pozitiven vpliv na mikroklimo in zmanjševanje požarne ogroženosti. Koncept poselitve (notranji razvoj) pa zmanjšuje fragmentacijo gozdov. Gozdovi imajo pomembno vlogo v razvoju in ohranitvi poselitve na podeželju, saj ima kar 41% gozdov na območju regije poudarjeno lesno proizvodno funkcijo na prvi stopnji. Takšna opredelitev v planu ima pozitiven vpliv na trajnostno rabo gozdov, kar vodi k zagotavljanju gospodarjenja z gozdom in uresničevanju doseganja trajnostne rabe gozda kot naravnega vira. S tem se posredno pozitivno vpliva tudi na ohranjanje razmerij v krajini. Plan poselitev načeloma oblikuje v korist varstva gozdov (policentričnost, zeleni pasovi, omejevanje razpršene gradnje). Posebno pozornost z vidika ohranjanja gozdov je treba posvetiti širjenju naselij na robnih območjih. Z upravljanjem zelenih sistemov ter požarno preventivnimi ukrepi na robovih naselij bi se varstvo gozdov v razvoju poselitve še bolj okrepilo.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	**Razvoj prednostnih območij za gospodarstvo in trgovska središča na trajnostno upravljanje z gozdovi nima neposrednega vpliva. Vpliv na gozd, gozdarstvo in gospodarjenj z njim lahko opredelimo kot pozitiven vpliv**. Plan izpostavlja, da se razvoj gospodarskih con, ki so v tej regiji mednarodnega, državnega in regionalnega pomena, nadaljuje na območju obstoječih gospodarskih con. Takšen razvoj tako ne bo povzročil večjega pritiska na gozdne površine. Predvsem je poudarjena širitev cone v Sežani,

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	ki sicer ima že v obstoječem OPN določeno namensko rabo, kjer še ni pozidave (na celotnem območju Sežane je ca. 160 ha načrtovane rabe za gospodarsko dejavnost). V dejanski rabi gre za območje gozdov in deloma travniških površin. Vpliv pozidave bo na dejansko rabo gozdnih zemljišč, ki v tem trenutku še niso pozidana. Na območju somestja Hrpelje-Kozina se prav tako razvija že obstoječa cona Hrpelje, ki ima prav tako še ca. 16 ha nepozidanih stavbnih zemljišč. Na območju Divače se razvija gospodarska cona Risnik ter manjša gospodarska cona Na vrtači, v naselju Senožeče se vzpostavi nova gospodarska cona. Večje gospodarsko obrtne cone se razvijajo v Kopru (Srmin, Bivje jug in Bivje sever, mestne gospodarske cone s pomembnim razvojnim potencialom kot so cona Ulica 15. maja, Tomos-Hidria, Vina Koper, Šalara). Tudi na območju Izole se razvijajo že obstoječa gospodarska območja, prav tako na območju Lucije in Dragonje, kjer se načrtuje preureditev obstoječe cone, torej že degradiranega območja. Vse cone v Kopru in Izoli se nahajajo znotraj urbanega naselja, kar pomeni, da vpliva na izgubo gozdnih zemljišč ne bo. Glede na to, da je širitev v okviru plana omejena na obstoječe površine z namensko rabo za industrijsko in gospodarsko dejavnost, ocenjujemo, da bistvenega vpliva na gozdne površine in izgubo njihovih funkcij zaradi določanje gospodarskih con plan ne bo imel. Plan določa, da se večja nakupovalna središča umešča v sklopu večmodalnih vozlišč za potniški promet v urbanih središčih prve in druge ravni, torej v mestu Koper. Kadar to ni mogoče, naj se nova nakupovalna središča načrtujejo na degradiranih območjih v urbanih naseljih oz. zemljiščih, ki omogočajo notranji razvoj naselij. S takšnim umeščanjem se spodbuja dostop do njih z javnim prevozom in aktivno mobilnostjo. Posebej se določa, da se takšni centri ne umeščajo na robove naselij, kar bi sicer tako ali tako pomenilo izgubo kmetijskih ali gozdnih zemljišč. Na ta način se s planom ščitijo gozdne površine, ki se nahajajo v neposredni bližini naselij, kar predstavlja pozitiven vpliv na ohranjanje gozdnih površin. Vpliv na gozd tako ne bo bistven.
Razvoj turizma	**Razvoj turizma lahko vpliva na okoljske cilje varstva gozdov. Vpliv je predvsem posreden in se kaže v obliki omogočanja rekreacije v naravnem okolju, vzpostavitvijo turistične infrastrukture (peš, kolesarske in jahalne poti).** Gozd ima tako velik pomen tudi pri omogočanju turističnega razvoja regije, predvsem v podeželskem prostoru na območju Čičarije in Brkinov, ki veljata za območje, kjer se prebivalstvo izseljuje. S planom se načrtuje razvoj turizma in turizma na podeželju, ki bo temeljil na naravnih danostih, pri čemer je poudarek na krepitvi, športno-rekreacijskega in gastronomskega turizma, z značilnostmi butičnega turizma, ob zagotavljanju in ohranjanju biotske raznovrstnosti ter varstva naravnih vrednot. Pri tem imajo obsežne gozdne površine v regiji ključno vlogo, ki so primerne za tovrstni turizem. S takšnim vključevanjem gozdnega prostora v turistični razvoj se poveča poudarjenost predvsem socialnih funkcij gozda, pri čemer pa ekološke funkcije zaradi vzpostavitve turistične infrastrukture ne smejo biti okrnjene. Navedeni turistični razvoj pomembno zmanjšuje pritiske na gozd.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Turizem in turistični razvoj lahko povzroči tudi tveganja in pritiske na gozdni prostor, predvsem v obalnem pasu, kjer je pomen gozda in njegovih funkcij v luči blaženja vplivov podnebnih sprememb toliko bolj pomemben (npr. urbanizacija, cestna in druga infrastruktura, fragmentacija). Turizem na gozd lahko vpliva tudi posredno, z obiskovanjem gozdov in gozdnih območij. Večja turistična območja niso načrtovana, razvoj se usmerja v izboljšanje obstoječih turističnih zmogljivosti, s poudarkom na razvoju turističnih kmetij in podeželja. Slednje neposredno pozitivno vpliva na trajnostno gospodarjenje z gozdom, saj so kmetijska gospodarstva na podeželju tradicionalno vezana na gozd.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	**Usmeritve za razvoj prometne infrastrukture lahko vplivajo na cilje varstva gozdov.** Vpliv se lahko pojavi pri umeščanju novih prometnih koridorjev s ciljem učinkovitega odvijanja prometnih tokov in skrajšanja potovalnih časov. Obalno – kraška regija je zaradi svoje geografske lege in gospodarskih dejavnosti izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture, med katerimi je pomembno cestno omrežje, saj je v regiji prevladujoča raba osebnega avtomobila, je tako pod velikim pritiskom predvsem v poletni sezoni, ko se tukaj promet poveča za več kot 20-45%. To ustvarja potrebo po novih cestnih koridorjih v prostoru. Pri umeščanju v linijskih objektov v prostor, kot so ceste, lahko gozdnatost prostora, ki v tej regiji prestavlja kar 58,3% površin, povzroči velik vpliv na izgubo gozdnega prostora. Pritiski zaradi umeščanja npr. cestnega omrežja so večji na obalnem delu, ki pa ima najnižjo gozdnatost v regiji. Zasnova prometne infrastrukture ima lahko vpliv na poudarjenost funkcij gozdov, na zmanjšanje površine gozdov in zaradi reliefnih razmer ter omejenosti prostora, lahko poteka tudi preko območij, ki so opredeljena kot varovalni gozdovi. Plan je zavezan k omejevanju posegov v naravnem prostoru, k usmerjanju tranzita na zmogljive koridorje, pri čemer ima tovorni železniški promet prednost pred cestnim. Gozd je pri razvoju prometne infrastrukture opredeljen kot občutljiv prostor, kjer so posegi dovoljeni le ob prilagoditvah in izvajanju ustreznih ukrepov. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na gozd, saj ti ukrepi pripomorejo k zmanjšanju emisij v zrak, posledično pa zmanjšanje zakisanja gozdnih tal. Plan že upošteva, da je treba pri načrtovanju prometne infrastrukture zagotavljati povezljivost ekoloških koridorjev prostoživečih živali in jim omogočiti nemoten prehod preko linijskih ovir. Na območju razvojne regije se nahaja več državnih in regijskih kolesarskih povezav, ki povezujejo tudi največja naselja znotraj regije. Državne kolesarske povezave se med sabo poveže z lokalnimi kolesarskimi povezavami. Ureditev kolesarskih in peš poti nima neposrednega vpliva na cilje varstva gozdov, v kolikor se jih uredi po obstoječih gozdnih cestah in poteh in v kolikor se ne zmanjšuje poudarjenost funkcij gozdov.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija,	**Vpliv plana na gozd pri razvoju energetske infrastrukture se kaže predvsem preko izgube gozdnega prostora zaradi umeščanja novih energetskih objektov.**

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
plinovodno omrežje, geotermalna energija	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Plan glede umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Takšen razvoj pozitivno vpliva na ohranjanje gozdni površin, saj umeščanje vetrnic v prostor poleg stojnih mest vetrnice zahteva tudi umeščanje dostopnih vzdrževalnih poti, kar ima lahko na gozd pomemben vpliv. Usmeritev, da se umeščanje sončnih elektrarn osredotoči na strehe objektov in se jih le izjemoma umešča v prostor kot nove posege, pa še takrat le na prostorsko in okoljsko degradirana območja (npr. na območja nekdanjih deponij, opuščena območja izkoriščanja mineralnih surovin ipd., ki so pretežno že opredeljena kot stavbna zemljišča ali druga zemljišča), ocenjujemo kot pozitiven vpliv na gozd, saj se s tem prepreči neposredno izgubo gozdnih površin. Vpliv plana na gozd zaradi energetske infrastrukture se pri energetski infrastrukturi kaže večinoma kot točkovno poseganje v prostor oziroma na zaokroženih površinah, izjema pri tem so linijski objekti, kot npr. plinovodno omrežje. Pri umeščanju energetske infrastrukture (sončne ali vetrne elektrarne) je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Zasnova zelenega sistema regije v celoti vključuje gozd in gozdni prostor v urejanje prostora in prepozna njegov pomen ter funkcijo pri razvojnih potencialih regije. **Vpliv plana na gozd pri razvoju zelenega sistema regije ocenjujemo kot pozitiven**. Gozdovi so jasno prepoznani kot temeljni gradniki zelenega sistema, sestavljeni iz jedrnih območij narave (strnjeni gozdni kompleksi), zeleni klini in ekološki koridorji ter kot ločitveni pasovi med naselji. Prepoznani so kot pomemben element varstva tal in infrastrukture pred erozijo, blaženjem podnebnih sprememb in kot rekreacijski prostor. Zeleni sistem regije naslavlja gozdove, kot ključni gradnik te zasnove. Gozdnatost regije je namreč 57%, ki pa je zelo različno razporejena v regiji. Večino gozdnih površin namreč predstavlja hribovit svet (Divaško-Senožeški Kras in Sežanski Kras), ki zaradi reliefne tipologije ni primeren za poselitev ali kmetijstvo, predstavlja pa značilne krajine kraških krajin in igra pomembno vlogo pri varstvu narave in živalskih vrst. Na gozdnatih območjih se prepletajo ekokoridorji, ki so pomembni za gibanje živalskih vrst in jih je pomembno ohranjati ter upoštevati pri umeščanju posegov v gozdni prostor. Prav tako pa gozd v planu predstavlja prostor za razvoj turizma in rekreacije, ki bosta pomemben dejavnik tudi pri ohranjanju in oživitvi podeželskega

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	prostora. V tem smislu je vpetost gozda v zasnovi zelenega sistema pomembna, saj se gozd in njegove funkcije s tem planom ohranjajo. S planom se načrtuje povezanost z zelenimi sistemi sosednjih regij in držav (Italija in Hrvaška), s čimer se zagotavlja večfunkcionalnost prostora na regionalni ravni, zlasti ekološke in okoljske funkcije ter s tem združljive rabe prostora, ohranjanje oz. izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih Natura 2000, prilagajanje na podnebne spremembe, z ohranjanjem površin za razlivna območja voda, naravno obnavljanje naravnih ekosistemov, tal in gozda, prepoznavnost krajine ter rekreacijo v odprtem prostoru. Pomen in vloga gozda v oblikovanju zelenih sistemov je v planu ustrezno prepoznana. Zeleni sistem regije vključuje gozdna, kmetijska ali vodna zemljišča ter drug odprti prostor, ki odločilno pripomorejo k izvajanju multifunkcionalne vloge zelenega sistema. Prav tako območja sovpadajo z zavarovanimi območji narave, zato smatramo, da je plan primerno naslovil tematiko gozda. Ogrodje zelenega sistema Obalno – kraške regije tvori povezan sistem območij Nature 2000, ki pretežno zavzemajo gozdni prostor. Gozdni prostor je prepoznan tudi pri zasnovi zelenega sistema v urbanih naseljih, ki je označen kot zeleni klini med naselji, ločitveni pasovi med naselji in parkovne površin znotraj naselij. Tako se gozd v okolici gosteje poseljenih območij s planom varuje. Gozdne površine morajo ostati zvezne, saj preko njih tečejo ekološki koridorji prostoživečih živali. Prepoznan je tudi higiensko-zdravstven pomen gozda v zeleni regiji, da gozdne površine čistijo zrak, zmanjšujejo vpliv toplotnega otoka ter ob večjih nalivih dobro zadržujejo vodo. Pri razvoju zelenega sistema regije se upoštevajo varstveni režimi na gozdnih površinah, ki vključujejo varovalne gozdove in gozdne rezervate, kjer se ne dopušča posegov v vegetacijo. V primeru varovalnih gozdov se posegi izvajajo zgolj izjemoma in sicer na način, da se ne poslabša naravno obnavljanje gozda ali sprožili erozijske procese. Ocenjujemo, da so cilji varovanja gozda kot naravnega vira v planu ustrezno upoštevani.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Gozd, njegov pomen in funkcije v prostoru so vključeni tudi v usmeritve za trajnostno rabo naravnih virov. Gozd je prepoznan kot naravni vir, ki se ohranja in hkratnem upoštevanju razvojnih potreb in teženj v prostoru. Podane so ustrezne usmeritve za trajnostno rabo in varstvo gozdov. **Vpliv plana na gozd pri usmeritvah za trajnostno rabo naravnih virov v regiji je prepoznan kot pozitiven.** Širjenje poselitve in infrastrukture pomeni poseganje na kmetijska in gozdna zemljišča, kar bo vplivalo na povečanje porabe, vode, mineralnih surovin in fosilnih goriv. Vpliv gozda v zvezi z rabo kmetijskih zemljišč je prepoznan pri omenjanju zaraščanja kmetijskih površin. Plan spodbuja razvoj podeželja in vzpostavitev zaraščenih kmetijskih površin, kar sicer pomeni za izgubo gozdnih površin, vendar gre za ponovno vzpostavitev kmetijskih površin. Ohranjanje odprtih površin na hribovitih območjih ne bo imelo negativnega vpliva na gozd, saj gre za območje pretežno gozdnate pokrajine. Odprte travniške površine so pozitiven vpliv, ki daje prostoživečim živalim prosto,

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	ki pomembno vpliva na biotsko raznovrstnost živalskih vrst in rastlin. Tudi ohranjanje gojenja tradicionalnih kmetijskih kultur (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo) bo imelo pozitiven vpliv na avtohtone rastline in živali na teh mikrolokacijah, ki ohranjajo pestrost živalskega in rastlinskega sveta v regiji. Nahajališča mineralnih virov regije predstavljajo pomemben naravni potencial, ki ga je treba trajnostno upravljati. Raziskovanje in izkoriščanje potekata na podlagi Zakona o rudarstvu. Vsako izkoriščanje takšnega naravnega vira sicer pomeni izgubo gozdnega prostora, vendar je v vsak projekt zajeta tudi sanacija območja, ki narekuje ponovno vzpostavitev prvotnega stanja, v kar je vključena tudi pogozditev, če gre za območje gozda. Gozd je posredno naslovljen tudi pri usmeritvah za erozijska in plazljiva območja. Plan ugotovi, da varovanje gozdnih površin pozitivno vpliva na ogrožena erozijska in pazljiva območja. Iz tega razloga je treba na strmih in erozijskih predelih zagotavljati stalno pokritost tal z vegetacijo. Gozdove v naseljih se ohranja in vključuje v zelene sisteme naselij.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Za vse posege v območjih za potrebe obrambe je treba pridobiti pogoje in soglasje ministrstva, pristojnega za obrambo. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Prilagajanje podnebnim spremembam in naravnim nesrečam je vključeno v vse vsebine RPP in so bile obravnavane pri že obravnavanih sklopih.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Trajnostna raba naravnega vira gozd* pozitiven (A) - Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij ter s tem omogoča trajnostno rabo gozda kot naravnega vira. Površine gozdov bodo ostale enake oz. se bodo povečale.

4.3.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Pri razvoju poselitve, predvsem ŠMO in ODRN je pomembno, da se ohranjajo in poudarjajo funkcije predvsem tistih strnjenih gozdnih površin, ki urbana območja ščitijo pred negativnimi okoljskimi vplivi, kot so erozija in plazenje tal, zaščita pred vetrom in visokimi temperaturami.
- Razvoj poselitve mora upoštevati regionalne gozdne klin(e) kot del zelenega sistema (povezave obala-zaledje, Brkini-Kras) ter jim dati večji ekološki pomen, tudi z vidika blaženja podnebnih sprememb. Pri tem je treba zagotavljati in varovati ekokoridorje za prostoživeče živali na stiku naselij in gozdov.
- Pri razvoju turizma in urejanju rekreativnih poti naj se smiselno vključijo obstoječe gozdne ceste in poti. V primeru vzpostavitvi novih poti naj se slednje umeščajo izven gozdnih površin, kjer so na prvi stopnji poudarjene ekološke funkcije. Izogibati se je treba mirnim conam. Prav tako se ne vzpostavlja novih rekreacijskih poti v območju varovalnih gozdov.
- Gozdove naj se opredeli kot jedrna območja zelenega sistema, kamor se novi (turistični) posegi ne širijo.

- Pri usmeritvah za zeleni sistem je potrebno navesti, da se v varovalne gozdove ne posega, njihove površine pa se ohranja in po potrebi povečuje.

4.3.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo gozdov na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano. Še posebej je pomembno, da so gozdovi prepoznani kot dejavnik, ki pomembno zmanjšuje erozijo tal in s tem varuje naselja te infrastrukturo pred erozijskimi procesi.

4.3.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve glede upoštevanja varstva gozdov in njihovih funkcij niso potrebne.

4.4 Ribe

4.4.1 Presoja vplivov na okolje

Presoja vplivov na ribe v nadaljevanju upošteva sledeče področja varstva ribjih populacij in njihovih habitatov:

- Varstveni revirji
- Drstišča
- Tujerodne vrste rib
- Neprehodni prečni objekti za vodne organizme

Tabela 8: Presoja vplivov na ribe

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Stanovanjska gradnja in širitev urbanih območij lahko povečata odtok padavinskih vod z utrjenih površin, povzročita erozijo tal in motnost potokov, kar pa lahko posredno vpliva na ribe v varstvenih revirjih in drstišča. Plan razvoj poselitve v regiji prednostno usmerja v urbana središča in notranje rezerve naselij. Načrtovan je policentrični razvoj urbanih središč, krepitev javnega potniškega prometa ter usmerjanje nove poselitve v območja z obstoječo infrastrukturo. Takšna usmeritev zmanjšuje potrebo po odpiranju novih območij in poseganju v še neobremenjene vodne in obvodne habitate. RPP hkrati predvideva nadgradnjo kanalizacijskih sistemov ter sonaravno urejanje vodotokov. S tem se zmanjšuje potreba po odpiranju novih območij in poseganju v naravno ohranjene vodne in obvodne habitate. Ob upoštevanju zakonodaje s področja voda ni pričakovati neposrednih posegov v območja varstvenih revirjev in drstišč. Razvoj poselitve ni neposredno povezan z vnosom ali širjenjem tujerodnih vrst rib. Prav tako novogradnje praviloma ne zahtevajo novih prečnih objektov v vodotokih. Posreden vpliv na prehodnost bi lahko nastal predvsem zaradi infrastrukturnih ali protipoplavnih ureditev. Ob upoštevanju usmeritev RPP glede sonaravnega urejanja vodotokov ter zagotavljanja

	oziroma izboljševanja njihove vzdolžne povezanosti pomembnejši vplivi na migracijo rib niso pričakovani. Pri nadaljnjem načrtovanju je treba posege v vodotoke prednostno umeščati izven varstvenih revirjev in drstišč, ohranjati prehodnost za vodne organizme ter izvedbo del časovno prilagoditi obdobjem drsti.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Splošni posredni vplivi urbanizacije na vodne habitate so opisani pri razvoju poselitve. Pri gospodarskih dejavnostih je dodatno pomembno potencialno povečanje količine odpadnih in padavinskih voda ter tveganje za vnos onesnaževal. Usmeritev plana za razvoja gospodarstva znotraj obstoječih con z zagotovljeno potrebno infrastrukturno opremljenostjo in prestrukturiranje obstoječih nakupovalnih središč, je z vidika varstva rib pozitivna, saj zmanjšuje pritisk na nepozidane in naravno ohranjene vodne habitate. S tem se ohranja obstoječa površina varstvenih revirjev ob vodotok in zmanjšuje morebitne vplive na drstišča. Razvoj gospodarskih območij ni neposredno povezan z vnosom ali širjenjem tujerodnih vrst rib in praviloma ne povzroča novih prečnih ovir v vodotokih. Morebitni vplivi na prehodnost so lahko povezani predvsem s spremljajočo prometno ali protipoplavno infrastrukturo in jih je mogoče preprečevati z ustreznim nadaljnjim prostorskim načrtovanjem.
Razvoj turizma	Vplivi na varstvene revirje so odvisni predvsem od lokacije turističnih objektov. Razvoj turizma, ki vključuje vodne športe in rekreacijo na vodotokih, lahko vpliva na motnje v mirnih habitatih rib in potencialnega prenosa tujerodnih vrst z opremo za vodne aktivnosti. Zaradi majhne izdatnosti vodotokov je Obalno-kraška regija manj primerna za razvoj plovbe po vodotokih in obsežnejšega vodnega turizma (izjema morje). RPP rečne koridorje Reke, Dragonje in Rižane prepoznava kot območja s potencialom za turistične in rekreacijske površine, vendar hkrati poudarja, da se razvoj turizma prilagaja naravni obnovljivosti prostora in da se na varovanih območjih turizem usklajuje z varstvenimi cilji. Plan usmerja razvoj turizma v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Na podlagi značilnosti regije in vsebin plana bistven vpliv ni pričakovan.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	Najpomembnejši potencialni vplivi gospodarske javne infrastrukture na ribje populacije so povezani s prečkanjem vodotokov, posegi v vodna in priobalna zemljišča, odvajanjem padavinskih voda s prometnih površin ter morebitnimi spremembami hidromorfoloških razmer. Izgradnja, nadgradnja ali rekonstrukcija prometne infrastrukture (ceste, železnice, logistična vozlišča) lahko povzroči negativne vplive zaradi povečanega vnosa suspendiranih delcev, izpustov nevarnih snovi (olja, goriva) ter sprememb v odvodnji meteornih voda. Prometna infrastruktura ni neposredno povezana z vnosom ali širjenjem tujerodnih vrst rib, lahko pa ob neustrezni izvedbi predstavlja ovire za migracijo rib. RPP predvideva tako nadgradnjo obstoječih kot posamezne nove prometne povezave. Na strateški ravni je zato pomembno predvsem, da se pri nadaljnjem določanju tras zmanjšuje poseganje v pomembne vodne in obvodne habitate ter število novih prečkanj vodotokov. Načrtovane

	posege prečkanja vodotokov ali postavitve prečnih objektov je potrebno prednostno umeščati izven varstvenih revirjev in območij drstišč rib. Ker velik del razvoja temelji na nadgradnji obstoječega omrežja in ker RPP hkrati predvideva sonaravno urejanje vodotokov, bistveni vplivi na varstvene revirje in drstišča na regionalni ravni niso pričakovani.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Največji potencialni vplivi energetike na ribe bi bili povezani s hidroenergetsko rabo vodotokov in spremembami vodnega režima. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije je zaradi majhne izdatnosti vodotokov v Obalno – kraški regiji manj primerna. Plan ne predvideva novih hidroelektrarn, zato pomembnejših vplivov na prehodnost in ribje habitate zaradi hidroenergetike ni pričakovati. Ostali energetski vodi lahko pri prečkanju vodotokov povzročijo predvsem kratkotrajne lokalne vplive med gradnjo, ki se zmanjšujejo z ustreznim načinom izvedbe in časovno omejitvijo del.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Predvideno ohranjanje in krepitev zelenega sistema, zlasti ob vodotokih prispeva k izboljšanju stanja habitatov vodnih organizmov, vključno z ribami. Ohranitev vegetacijskih pasov ob vodotokih prispeva k zmanjševanju erozije brežin in vnosu hranil ter onesnažil v vode. Povečuje se naravno senčenje, s tem pa se ohranja stabilne temperaturne in kisikove razmere vodotoka. Ohranjenost naravnih habitatov zmanjšuje motnje in degradacijo habitatov, boljši pogoji za avtohtone vrste pa zmanjšujejo konkurenčno prednost tujerodnih vrst, ki se drugače lahko intenzivneje širijo in izpodrivajo avtohtone vrste rib. Vse to pa dolgoročno pozitivno vpliva na stabilnost populacij rib v varstvenih revirjih in nudi ugodne razmere za razmnoževanje. RPP predvideva sonaravno urejanje vodotokov ter renaturacijo obstoječih degradiranih odsekov, kar lahko prispeva k izboljšanju vzdolžne povezanosti vodnih habitatov in s tem k boljši prehodnosti za ribe ter druge vodne organizme.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u> Ohranjenost naravnih habitatov zmanjšuje motnje in degradacijo habitatov, boljši pogoji za avtohtone vrste pa zmanjšujejo konkurenčno prednost tujerodnih vrst, ki se drugače lahko intenzivneje širijo in izpodrivajo avtohtone vrste rib. Spremembe v kmetijski rabi, kot so intenzivnejša obdelava tal, povečana erozija in odtok tal, lahko povzročijo motnost voda, povečanje hranil in organskega materiala v vodotokih ter posredno negativno vplivajo na varstvene revirje in drstenje rib. Plan spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov, zato bistveni vplivi na varstvene revirje in drstišča niso pričakovani. Z namenom zagotavljanja stabilnejše in kakovostnejše kmetijske pridelave je predvidena vzpostavitev Državnega namakalnega sistema Ankaranska bonifika, ki bo omogočal rabo vodnih virov za namakalne potrebe. Raba vode za namakanje lahko vpliva na razpoložljive količine voda v vodotokih ter posledično na ekološke pretoke, ki so pomembni za ohranjanje vodnih ekosistemov, vključno z ribjimi združbami. Pri površinskih vodah je že podana usmeritev, da je ob odvzemu vode, potrebno vzdrževati ekološko sprejemljiv pretok vode, ki bo omogočal ohranitev vodnih ekosistemov in primernega habitata za vodne organizme. V poglavju RPP Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda so podana določila, da upravljanje z vodami poteka celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni

	prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Ukrepi s področja obrambe, zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami predvidevajo, da se dejavnosti, posegi in raba prostora načrtujejo zunaj območij z omejitvami, med katera sodijo tudi vodna in priobalna zemljišča. Umeščanje dejavnosti izven občutljivih območij zmanjšuje degradacijo obrežnih pasov, ohranja naravno hidromorfološko dinamiko ter prispeva k stabilnosti vodnih ekosistemov. Na območjih, ki so bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, se predvideva umik dejavnosti, ki bi lahko povzročile ponovno škodo, ter omogočanje naravne obnove prostora. Ukrepi zmanjševanja poplavne ogroženosti se izvajajo na celovit način, pri čemer se upošteva naravna dinamika vodotokov. Takšna prostorska usmeritev prispeva k zmanjševanju pritiskov na vodne in obvodne ekosisteme ter ima posredno pozitiven vpliv na populacije rib.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti* nebistven (B) - Površina revirjev se ne spremeni ali se le minimalno zmanjša, brez vpliva na stanje ribjih populacij. Možne so manjše lokalne spremembe, brez dolgoročnega vpliva na uspešnost drstenja. Izvedba plana ne povzroča vnosa ali širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Prehodnost je zagotovljena, možne so manjše lokalne spremembe, ki ne vplivajo bistveno na migracijo rib.

4.4.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

V tej fazi ni podanih usmeritev za izboljšanje RPP. Spodaj je zbranih nekaj usmeritev za nadaljnje načrtovanje.

Usmeritve s področja rib:

- Načrtovane posege prečkanja vodotokov ali postavitve prečnih objektov je potrebno prednostno umeščati izven varstvenih revirjev in območij drstišč rib. Dela na in v vodotokih naj se načrtuje izven drstitvenega obdobja rib.
- Morebitne nove infrastrukturne elemente (ceste, železnice) ali njihove nadgradnje se prednostno načrtuje izven območja vodotokov ali na način, da je potrebnih čim manj prečkanj vodotokov. V primeru, da to ni možno se prečkanja izvede na način, da nosilci infrastrukturnih elementov niso umeščeni v strugo vodotoka in so zagotovljeni ukrepi, da na območju ne prihaja do dolgotrajnega kaljenja.
- Prednostno se na območja vodotokov ne umešča novih prečnih objektov, ki so neprehodni za vodne organizme. V kolikor to ni možno oziroma je za zagotavljanje poplavne varnosti nujno, da so objekti na vodotokih, kjer so prisotne ribje vrste, je treba predvideti ukrepe za ohranitev prehodnosti za vodne organizme (ribje steze, drče, zaporedni bazeni, sonaravno urejeni stranski rokavi), načrtovani naj bodo skladno z naravnim pretokom in vrstno sestavo rib.

4.5 Površinske in podzemne vode

4.5.1 Presoja vplivov na okolje

Presoja vplivov na vode v nadaljevanju upošteva sledeča področja varstva površinskih in podzemnih voda:

- *Vodna in priobalna zemljišča*
- *Ekološko in kemijsko stanje površinskih voda*
- *Vodovarstvena območja (VVO)*
- *Načrtovana vodovarstvena območja*
- *Raba voda (vodna dovoljenja)*

Pri prostorskem načrtovanju je treba upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Tabela 5: Presoja vplivov na **površinske** vode

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Ekološko in kemijsko stanje površinskih voda ter vodna zemljišča: Na območju regije se razvija širše mesto območje slovenske Istre, predvsem Koper z obalnimi mesti, Hrpelje s Kozino ter gravitacijskim zaledjem. Značilnost površinskih vodotokov v regiji je, da so ti večinoma kratki, občasni z hudourniškim značajem, površinskih rek je v regiji malo. Skoncentrirano območje poselitve je predvsem ob površinskih vodotokih Rižane, Badaševice, Pjažentina, Fazana poleg teh je še več manjših potokov, ki se nahajajo v zaledju Kopra in Izole, ki imajo lokalen pomen, vendar nimajo stalnega vodostaja. V skladu z določbami Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04 in 33/07- ZPNačrt in 61/17-ZUreP-2), je treba prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost. Upoštevati je treba ustrezne odmike za vode 1. reda in vode 2. reda. Razvoj naselij in poselitve v bližini vodotokov (ODRN v Kopru) vplivajo na njihovo ekološko in kemijsko stanje s spremembo rabe tal v obrežnem pasu, odstranitvijo obrežne vegetacije, utrditvijo brežin in regulacijami ali s samim poseganjem v območje struge vodotoka, kar vpliva tudi na hidromorfološko stanje površinskih voda. Več kot je hidromorfoloških obremenitev, slabše je posledično tudi ekološko stanje. Poleg zmanjšanja razlivnih površin zaradi pozidave, se zaradi zagotavljanja protipoplavne varnosti povečuje tudi potreba po regulaciji vodotokov. S poseganjem v prostor se ne sme poslabševati kemijsko, ekološko in hidromorfološko stanje vodotokov, kar prispeva k doseganju okoljskih ciljev za površinska vodna telesa (Rižana**). Plan vključuje tudi, da se bo razvoj naselij prilagajal vodotokom in obvodnemu prostoru, kar pozitivno vpliva na površinske vode.** V naseljih, v katera se usmerja PROSO, se

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	spodbuja prenova obstoječega stanovanjskega fonda, kar zmanjšuje pritisk poselitve na vodna telesa. Onesnaževanje površinskih voda in s tem posledično vpliv na ekološko in kemijsko stanje vodotokov je mogoče pričakovati iz točkovnih izpustov komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode. Širitev poselitve pomeni tudi več prebivalcev in povečanje količin komunalnih odpadnih voda, slednje nastajajo v okviru gospodinjstev (kuhanje, pranje, sanitarije), ki se bodo odvajale na čistilno napravo, kjer morajo biti zagotovljene dovoljšne kapacitete za njeno očiščenje. Čiščenje se izvaja v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV), očiščenost in količina odpadnih voda, ki se odvajajo v površinske vodotoke, iz čistilne narave, se spremljajo v okviru letnega obratovalnega monitoringa. Za doseganje okoljskih ciljev s področja površinskih voda je potrebno čim večji delež nove poselitve priključiti na javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi s čiščenjem na ČN. Plan prepoznava obstoječo problematiko dotrajanosti kanalizacijskega sistema v obalnih mestih in nekaterih naseljih in podaja usmeritev, da se izdela podroben načrt morebitne sanacije stanja. Pozitiven vpliv na ohranjanje dobrega stanja površinskih, kot tudi podzemnih voda, imajo določila, da se preobremenjene komunalne ČN nadgradi, kjer obstaja potreba se jih tudi na novo vzpostavi. Dotrajano kanalizacijsko omrežje se dograjuje, v naseljih z opredeljenimi aglomeracijami, kjer kanalizacijska omrežja še ni vzpostavljena, se le-ta vzpostavi.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča	Prednostna območja za razvoj gospodarstva se razvijajo in umeščajo območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji, nova cona se umešča v Senožečah. Večja nova nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Razvoj gospodarskih con bo imel enak vpliv na kemijsko, ekološko in hidromorfologijo kot razvoj poselitve (1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija), v primeru poseganja na območje vodotokov. V obeh primerih gre za širitev pozidanosti na pripevnem območju vodnih teles. Tudi za gospodarske cone veljajo določila ZV-1 glede ustreznega odmika od vodnih zemljišč vodotokov 1. in 2.reda. Na območjih gospodarskih con je možno pričakovati nastanek industrijskih odpadnih voda, ki se proizvedejo zaradi delovanja različnih obrtnih panog (proizvodnja kovinskih izdelkov, steklarskih izdelkov, reja živali, zdravstvena dejavnost itd.), obrti podobnim ali drugih gospodarskih dejavnosti. Industrijska odpadna voda je po sestavi drugačna od komunalne odpadne vode, saj vsebuje primesi različnih spojin (olj, kovin, FFS, antibiotikov), ki se na običajni čistilni napravi ne odstranijo iz vode. Odpadne vode je potrebno predhodno očistiti v okviru industrijske čistilne naprave ali če se industrijska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo, je industrijska čistilna naprava namenjena predčiščenju. Določila na kakšen način je

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	potrebno ravnati z industrijsko odpadno vodo je zapisano v Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22). Ob upoštevanju določil iz Uredbe in urejenemu odvajanju odpadnih industrijskih voda ne pričakujemo vplivov na onesnaženje površinskih vodotokov iz naslova točkovnega onesnaževanja industrijskih voda. V okviru gospodarskih con se oblikujejo tudi večje manipulativne površine za parkiranje tovornjakov, dovoz in odvoz materiala ali odlaganje različnih materialov, podobno tudi večja parkirišča v okviru nakupovalnih središč ali parkirišča za avtodome. Na tovrstnih površinah pogosto prihaja do onesnaženja padavinskih voda z različnimi primesmi olj, naftnih derivatov in drugih tekočin iz tovornega prometa. Neposredno odvajanje takih padavinskih vod lahko negativno vpliva na ekološko in kemijsko stanje površinskih voda, zato podajamo usmeritev, da se na območjih manipulativnih površin predvidi ukrepe za preprečevanje vnosa primesi iz padavinskih voda pred odvajanjem v površinske vode.
Prednostna območja za razvoj turizma	Turizem v regiji predstavlja pomemben del gospodarstva, v prednostnih območjih se razvoj turizma usmerja v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet. Prednostno razvojno območje je slovenska Istra z obalnimi mesti Koper, Izola, Piran in Portorož, razvija se v funkcionalni povezanosti z zaledjem. RPP prepoznava pomembnost, da obalni turizem temelji na varovanju naravnih virov. Turizem v kraškem in podeželskem zaledju se razvija z vinskimi, gastronomskimi, pohodniškimi, kolesarskimi in konjeniškimi (Lipica) dejavnostmi ter se povezujejo v širšo destinacijo Kras in Brkini, slednji skupaj v Čičarijo razvijajo ekoturizem in trajnostne oblike rekreacije, ob poudarku na lokalni ponudbi. V objektih namenjenih turizmu bo podobno kot pri širitvi poselitve nastajala komunalna odpadna voda. V poglavju 1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija smo obravnavali vpliv stanovanjske gradnje na površinske vode, potrebno je upoštevati ZV-1 in odmike od vodnega zemljišča vodotokov 1. in 2. reda. Novi projekti in prenove sledijo načelom trajnostnega oblikovanja, prednost ima prenova pred novogradnjo. Namesto množične pozidave se podpira butičen razvoj, kar pozitivno vpliva za zmanjšanje pritiska pozidave na površinske vode. Plan daje poudarek tudi razvoju turizma, ki temelji na varovanju narave. S planom niso načrtovane ureditve, ki bi neposredno tangirale površinske vodotoke, mogoče pa je pričakovati, da bodo potrebna prečkanja vodotokov v okviru urejanja kolesarskih ter pohodniških poti, ali drugih oblik javnega prevoza, ki so načrtovani za izboljšanje dostopnosti turističnih točk. Skladno z ZV-1, je v 37. členu opredeljeno v katerih primerih je dovoljeno posegati v območja vodnih in priobalnih zemljišč.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko	RPP vključuje posodobitev in nadgradnjo železniških povezav Ljubljana-Sežana (odsek Divača-Sežana-državna meja in Postojna-Divača), izgradnja II. tira Divača-Koper, ki se urejajo z državnim prostorskim načrtom. Krepi se prometna os Koper-Kozina-Sežana in razvoj javnega potniškega prometa. Predvidene je obvoznica Kobdij, južna obvoznica v Sežani, cestna povezava

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	med RT Sežana-Lipica, RC Divača-Lokev-Lipica, obvoznica Podpeč, obvoznica Kobilarne Lipica, Izgradnja dostopne ceste iz RC Kozina-Kastelec do OIC Hrpelje. RPP povzema tudi državni cesti H5 Koper-Dragonja in glavno cesto Izola-Lucija (H6). Plan predvideva razširitev kolesarskega omrežja z izgradnjo državnih kolesarskih povezav na D1 (odsek Razdrto- Divača-Kozina-Črni kal-Koper), D7 (odsek Nova Gorica-Komen-Sežana-Divača), R4 (odsek Kobdilj-Gradišče-Komen) in R5 (odsek Črni kal-Sočerga) ter povezav Trst-Kozina-Starod in Koper-Šalara-Dragonja (ob preusmeritvi železniške proge se preuredi stari tir v kolesarko). Kot je opredeljeno v poglavju 1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija, je potrebno pri umeščanju oziroma načrtovanju potrebno zgotoviti odmik ob vodnih zemljišč vodotokov 1. in 2. reda. Iz Splošnih smernic DRSV izhaja, da se je potrebno na področju prometne infrastrukture – pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti, načrtovati gradnjo prometne infrastrukture izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu, kar pomeni, da se vse prometne in železniške povezave prednostno umeščajo stran od vodotokov, oziroma, da je število potrebnih prečkanj čim manjše. Vse načrtovane ureditve, ki posegajo v območja vodnih in priobalnih zemljišč je treba načrtovati skladno z 37. členom ZV-1. Prepovedani so vsi posegi in dejavnosti, ki bi zmanjševali pretočne spodobnosti vodotokov, poslabševali stabilnost strug in stanje voda. Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je treba načrtovati čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, razen izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšanja obstoječe stabilnosti brežin vodotokov. Vkolikor je zaradi prostorskih omejitev potrebno posegati v vodni prostor je podana usmeritev, da se izdela strokovna podlaga, zaradi morebitnih vplivov na hidromorfološko stanje vodotoka.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	S planom niso predvidene umestitve hidroelektrarn v prostor, zaradi majhnega pretoka vodotokov so ti manj primerni za proizvodnjo električne energije, kar je ocenila tudi RES študija, zato ocenjujemo, da plan z vidika hidroenergetike ne bo imel vpliva na površinske vode. Prav tako plan ne umešča vetrnih elektrarn v regijo. Sončne elektrarne se prednostno umešča na stavbe in obstoječo infrastrukturo, izjemoma kot novi posegi le na degradirana območja.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Pomembnejši zeleni klin v regiji je Škocjanski zatok v Kopru, ki ga obdaja pozidava in pristanišče. Plan vsebuje določilo, da je ključno varovanje in preprečevanje fragmentacije zelenih klinov, kar pozitivno vpliva na površinske vode. Zeleni sistem regije vključuje vode in obvodno krajino (vodotoki, jezera, poplavni pasovi) ter poudarja pomembnost celostnega upravljanja. Stremi se k sonaravnemu urejanju vodotokov za ohranjanje kakovostnih naravnih koridorjev, ki so ekološko pomembni. Slednje sicer pripomore k preprečevanju poslabšanja stanja površinskih voda. Kot območja posebnih ukrepov je navedena tudi renaturacija vodotokov, gre za vodotoke, ki potrebujejo prenovo v bolj sonaravno podobo in delovanje, na grafičnem prikazu sta zarisani dve območji v Kopru (Rižana, Badaševica).

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Slednje ima pozitiven vpliv na doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja. Zaradi posebnih naravnih značilnosti prostora v regiji so navedene tudi Škocjanske jame, ki so območje ohranjanja posebnega varstvenega območja.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Opravljanje kmetijske dejavnosti na območju regije se srečuje s pojavljanjem suš, zaradi česar varstvo in zaščita kmetijskih zemljišč vključuje ukrepe za zadrževanje vode za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč (zadrževalniki padavinske vode, izgradnja namakalnih sistemov- Ankaranska bonifika, shranjevanje viškov za sušna obdobja). Odvzem vode za namakanje zemljišč lahko zniža pretoke rek in potokov, kar vpliva na spremembo vodnega režima, saj se zmanjša razpoložljivost vode dolvodno, kar je pomembno predvsem v sušnem obdobju. Podajamo usmeritev, da je ob odvzemu vode, potrebno vzdrževati ekološko sprejemljiv pretok vode, ki bo omogočal ohranitev vodnih ekosistemov in primernega habitata za vodne organizme. Povratne vode iz namakanih površin so lahko vir razpršenega onesnaževanja zaradi vnosa hranil (fosfor, dušik) in vnos nevarnih snovi (FFS, kemikalije), ki lahko vodijo v evtrofikacijo površinskih voda. V plan je vključeno določilo, da je potrebno pri vzpostavitvi novih namakalnih sistemov vključiti presojo kumulativnih odvzemov na ravni celotnega povodja, dokazati, da sistem ne bo povzročil poslabšanja ekološkega stanja ter preverbo vplivov na količinsko stanje podzemnih voda in kumulativne vplive na javno oskrbo s pitno vodo. Navedena določila sicer varujejo površinske in podzemne vode pred morebitnimi vplivi namakalnih sistemov, vendar je po vsebini določilo preveč podrobno in operativno usmerjeno za strateški nivo plana, ki naj bi praviloma določal usmeritve, cilje in načela na regijskem nivoju. Takšna formulacija presega strateško raven načrtovanja in posega v področje izvedbenih ali projektnih faz, kjer se tovrstne presoje in analize dejansko izvajajo. S tem pa lahko preveč specifične zahteve omejujejo prilagodljivost pri načrtovanju posameznih projektov ter otežujejo njegovo učinkovito izvajanje. Bolj smiselno bi bilo, da plan določi splošno obveznost upoštevanja zagotavljanja vodnih virov in varovanja (kemijskega in ekološkega) stanja površinskih voda, konkretne pogoje in preverjanja pa se prepustijo ustrezni zakonodaji in postopkom na nižjih ravneh načrtovanja. Izgradnja padavinskih zadrževalnikov voda lahko vpliva tako negativno kot tudi pozitivno na površinske vode. Pozitiven vpliv je, da se z njimi zmanjšuje padavinske konice, poplavno ogroženost dolvodno, erozijo dna in brežin struge. Potencialni negativni vpliv obsegajo spremembe v vodnem režimu, povzročijo segrevanje vode in zadrževanje sedimenta, slednjim se je mogoče izogniti, vkolikor je zadrževalnik ustrezno načrtovan, ob upoštevanju rečne dinamike, specifike prostora in ob ustreznem vzdrževanju. V poglavju RPP Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda so podana določila, da upravljanje z vodami poteka celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva. Upošteva se njihov hidrološki značaj, vodnatost in druge lastnosti za trajno zagotavljanje stabilnega kakovostnega kemijskega, ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega pomena. Našteta določila pozitivno vplivajo na doseganje okoljskih ciljev s področja površinskih voda.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Plan naslavlja, da se dejavnosti, posegi in raba načrtujejo zunaj območij z omejitvami, med katera spadajo tudi vodna zemljišča. Z vidika voda so predvsem problematične poplave, ki so obravnavane v tabli 7: Presoja vplivov na ogrožena območja. Obalno-kraška regija ima pomembno strateško lego ob morju, zaradi česar se na območju obale opredeljuje več območij za obrambo (Slavnik, Letališče Portorož, Objekt Izola, Pri Fakovcih, Artviže, letališče Divača, Vremščica). Skladno z ZV-1, 37. člen določa na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor razen za gradnjo namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi. Območja namenjena vojaški dejavnosti imajo lahko vpliv na površinske vode, saj lahko pride do izlitja goriv, olj, maziv in kemikalij (skladiščenje goriv, vzdrževanje vozil itd.). Na tovrstnih območjih je mogoče pričakovati ostanke eksploziv in streliva, katerih sestavni del so težke kovine. Neposredno odvajanje takih padavinskih vod lahko negativno vpliva na ekološko in kemijsko stanje površinskih voda, zato podajamo usmeritev, da se na območjih manipulativnih površin predvidi ukrepe za preprečevanje vnosa primesi iz padavinskih voda pred odvajanjem v površinske vode.

Tabela 6: Presoja vplivov na **podzemne** vode

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Posegi na ožja vodovarstvena območja niso dovoljeni (zajetja, območja s strogimi ukrepi). Na območju Mestne občine Koper in Hrpelje-Kozina velja Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Ur. l. RS, št. 49/08, 72/12 in 69/13) (v nadaljevanju Uredba), na preostalih občinah v regiji veljajo občinski Odloki o zavarovanju vodnih virov. Upoštevati je potrebno določbe iz Odlokov po katerih so zavarovana območja VVO. Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi. Po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic DRSV. S planom se območja namenjena poselitvi načeloma določajo izven vodovarstvenih območij, z izjemo naselij Hrpelje, Kozina in Komen. Za območje občine Hrpelje-Kozina so v Uredbi določeni ukrepi, prepovedi in omejitve za gradnjo na območju. Območje naselja Komen se nahaja na širšem vodovarstvenem območju z milejšim vodovarstvenim režimom. S povečanjem pozidanih površin namenjenih poselitvi spremenijo naravno infiltracijo padavinske vode v tla, kar posledično zmanjša obnavljanje podzemne vode. Območje regije je vododeficitarno, zaradi česar je v poletnem času občasno motena oskrba s pitno vodo. Med cilji prostorskega razvoja je poudarjeno zagotavljanje zanesljive oskrbe s pitno vodo, ki bo doseženo z razvojem rezervnih vodnih virov, spodbujanjem učinkovite rabe vode, hrambe vode ob intenzivnih padavinah in zmanjševanje izgub v omrežju, pričakovati je pozitiven vpliv na podzemne vode z nadgradnjo omrežja in objektov za odvajanje in čiščenje odpadne vode iz objektov. Posebna pozornost se nameni zaščiti vodnega vira Brestovica, ki je trenutno urejena zgolj na slovenski strani, zato je nujno, da se na meddržavni ravni uredi celovito varstvo tega vodnega vira, saj vanj priteka tudi voda z italijanskega ozemlja. Razvoj

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	poselitve sicer povečuje pritisk na vire pitne vode, vendar plan ustrezno prepoznava in naslavlja težavo z oskrbo s pitno vodo. Obveznost priključevanja novih objektov na komunalno omrežje smo že opredelili v tabeli Površinskih voda, ker je ključno za ohranjanje kakovosti podzemnih voda. Za rabo vode za lastno preskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna službe, je treba v skladu s 125. členom ZV-1 pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja. Na regionalni ravni se zagotovi izgradnja vseh potrebnih kanalizacijskih sistemov, ki bodo zagotavljali ustrezno varstvo okolja. Poseben poudarek se nameni zaščiti morja in obalnega pasu. V primeru, da načrtovani objekti GJI za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode služijo oskrbi več občin, se pomembnejši skupni objekti načrtujejo v RPP po predhodnem dogovoru občin.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Prednostna območja za razvoj gospodarstva se razvijajo in umeščajo območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je tudi preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji in nova cona v Senožečah. Večja nova nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Večina gospodarskega razvoja se načrtuje izven vodovarstvenih območij tudi nova GC v Senožečah. Na širšem varstvenem območju je opredeljeno prednostno območje za gospodarski razvoj Obrtno-industrijska cona v Hrpeljah, gre za uveljavljeno gospodarsko območje, ne za novo umeščanje v nepozidan prostor. Vkolikor bi prišlo do njene širitve ali umeščanja novih objektov v prostor je potrebno izdelati strokovno podlago skladno s Prilogo 5 Splošnih smernic upravljanja z vodami DRSV. V gospodarskih conah se lahko uporabljajo različne kemikalije, olja, topila in druge snovi, ki ob razlitju ali nepravilnem skladiščenju ponikajo v tla. Podajamo usmeritev glede preprečevanja onesnaženja podzemnih voda. Znotraj gospodarskih con se lahko umeščajo dejavnosti, ki bi lahko porabile večje količine vode, kar lahko vodi do prekomernega črpanja in nižanja nivoja vodonosnikov.
Prednostna območja za razvoj turizma	Turizem lahko vpliva na podzemne vode na več različnih načinov. Pri razvoju turistične ponudbe se bo povečalo tudi število objektov s prenočišči oziroma kratkotrajnim najemom, kar pomeni, da se bo na območju povečala poraba pitne vode, kar je lahko (in je že v obstoječem stanju) problematično predvsem v višku turistične sezone. Razvoj turizma je usmerjen v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet. Namesto odpiranja novih območij, se prostorsko osredotoči na območja, kjer je že zagotovljena ključna turistična infrastruktura v regiji. V istrskih občinah, kjer se soočajo s prenasičenostjo, se razvija na temelju trajnostnega turizma, ki zmanjšuje prostorske obremenitve. Obveznost priključevanja objektov na komunalno infrastrukturo in zagotavljanje zadostnih kapacitet za čiščenje na čistilnih napravah smo obravnavali že v poglavju Površinske vode. S povečanjem površin namenjenih turizmu (grajeni objekti, apartmaji) spremenijo naravno

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	infiltracijo padavinske vode v tla, kar posledično zmanjša obnavljanje podzemne vode.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	Predvidene so nadgradnje in novogradnje cestnega omrežja (Bertoška vpadnica, urejanje parkirišč za tovorna vozila, dograditev omrežja hitrih cest H5 in H6, HC Jagodje- Lucija se ureja z DLN, priključna cesta za Piran, večje število obvoznic za razbremenitev naselij). RPP vključuje posodobitev in nadgradnjo železniških povezav Ljubljana-Sežana (odsek Divača-Sežana-državna meja in Postojna-Divača), izgradnja II. tira Divača-Koper, ki se urejajo z državnim prostorskim načrtom. Razvijajo se tudi kolesarske poti in javni potniški promet. Promet podobno kot preostali segmenti, povečuje delež utrjenih tal, zaradi česar manj vode ponika nazaj v podtalje. Kot je že prepoznano v poglavju površinskih voda, je zaradi cestnega in železniškega prometa možno razpršeno onesnaževanje (prek izpiranja s površin izven urbanih območij, nenamerno razlitje v primeru nesreče). Vodna telesa podzemnih voda so pogosto obremenjena, zaradi cestnega prometa, s cinkom, bakrom in svincem. Usmeritev za urejeno odvajanje padavinskih voda s cestišč smo podali že v Površinskih vodah. Prednostno naj se cestne in železniške povezave umeščajo izven območij zajetij in strogih varstvenih režimov, vkolikor to ni mogoče je potrebno izdelati strokovno podlago, skladno s Prilogo 5 splošnih smernic DRSV.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Obnovljivi viri energije so pomemben del zelenega prehoda v brezogljično družbo, torej prispevajo k zmanjšanju porabe fosilnih goriv. RPP ne predvideva razvoja hidroenergetike, umeščanja vetrnih elektrarn, sončne elektrarne se prednostno umeščajo na obstoječe objekte, izjemoma pa kot nove posege na degradirana območja. Izvaja se gradnja plinovoda M6 Ajdovščina-Lucija, za katerega je sprejet DPN. V regiji se izvajajo pilotni projekti za uporabo geotermalne energije, v primeru izvedljivosti se sistemi uporabe geotermalne energije uporabljajo za ogrevanje naselij v regiji. Nadaljnji razvoj se usmerja v večjo uporabo geotermalne energije ter integracije v daljinske sisteme ogrevanja. Črpanje geotermalne vode lahko spremeni naravno ravnovesje podzemnih vodonosnikov in tako predstavlja tveganje v primerih vračanja ohlajene vode v tla, kar lahko spremeni temperaturo in kemijsko stanje podzemne vode. Izraba sončne energije ne vpliva bistveno na stanje podzemnih voda. Pri umeščanju območij in objektov OVE je potrebno upoštevati določila državnih in občinskih predpisov za posamezno vodovarstveno območje.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Urejanje krajine v RPP sicer ne nakazuje razvoja oziroma dejavnosti, ki bi lahko negativno vplivale na stanje podzemnih voda, saj predvsem vključuje obstoječe stanje. Določila za varovanje obstoječih vodnih virov in usmerjanje dejavnosti izven območij vodnih virov pitne vode so vključena že v drugih poglavjih plana.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Kmetijstvo ima močan vpliv na podzemne vode, saj je ena izmed glavnih dejavnosti, ki posega v naravni vodni krog. Vplivi na podzemne vode so lahko pozitivni, kot je prepoznano v planu, da se na okoljsko občutljivih spodbuja trajnostne načine kmetovanja. Na celotnem območju regije se spodbuja sonaravna pridelava hrane. Kmetijstvo bo upoštevalo okoljske standarde ter svoje dejavnosti prilagajalo varstvu zaščiti vodnih virov. Na Krasu se

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	spodbuja tradicionalni način pridelave, v vinogradništvu, uvaja se tudi naravi prijazno vinogradništvo. V splošnem ima intenzivnejše kmetijstvo negativen vpliv na podzemne vode, zaradi onesnaževanja z nitrati in pesticidi (FFS), ki se ob dežju spirajo v tla in onesnažijo vodonosnike. Poleg obdelovanja kmetijskih površin, lahko opravljanje kmetijske dejavnosti vpliva na podzemne vode tudi z neurejenimi gnojišči, kjer gnojnica ponika v tla. Gnojišča morajo biti vodotesna in ustrezno oddaljena od vodovarstvenih območij. Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda vključujejo celovito in celostno upravljanje z vodnimi viri, ki se uporabljajo za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva. V regiji ni zagotovljenega dolgoročnega strateškega vodnega vira za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, kakor tudi ne rezervnega vodnega vira. Obalni del regije se posebno v sušnih obdobjih, ki sovpadajo s turistično sezono, sooča s pomanjkanjem pitne vode. Medregijski dogovor o delitvi vodnih virov in izvedbi načrtovanih ukrepov se pripravlja. Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire ter spodbuja varčno in smotrno rabo pitne vode. Nevarnost za onesnaženje podzemnih voda predstavlja med drugim tudi slabše urejen način odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zato je za ohranjanje voda nujna izgradnja kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. Vse obstoječe vodne vire je treba varovati pred onesnaženjem. Dejavnosti je treba v skladu s sprejetimi načrti v največji možni meri usmerjati izven območij virov pitne vode, oziroma njihovo izvajanje prilagoditi tako, da ne bodo predstavljale nevarnosti za onesnaževanje voda. Na državni ravni je nujen sprejem uredbe (ali uredb) o vodovarstvenih območjih, ki bo zagotovila ustrezno zaščito vodnih virov. Plan prepoznava problematiko in jo ustrezno naslavlja, prav tako vsa navedena določila pripomorejo k cilju ohranjanja kakovosti podzemnih voda. Plan vsebuje tudi določila, da se območja, ki so opuščena, neaktivna ali neprimerna za nadaljnje izkoriščanje se na vodovarstvenih območjih prioritetno ustrezno sanirajo, kar bo prispevalo k ohranitvi kakovosti podzemnih voda.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP določa, da se za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami prednostno spodbuja k izvajanju preventivnega ravnanju in ukrepi na področju upravljanja voda, kar pozitivno vpliva na ohranjevanje kakovosti podzemnih voda. Območja namenjena obrambi se večinoma skoncentrirana v območju obale in na obmejno lego. Na širšem vodovarstvenem območju je umeščeno območje obrambe Slavnik. Po Uredbi o VVO Rižana (Ur.l.RS, št. 49/08,72/12 in 69/13) je v Prilogi 3 opredeljeno, da so pomožni objekti namenjeni obrambi dovoljeni (oznaka +), vojaški objekti pa imajo oznako pp, ki pomeni da gre za izjemoma dovoljeno gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del in se zanje izda vodno soglasje, če je k projektnim rešitvam iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v postopku pridobitve vodnega soglasja izvedena analiza tveganja za onesnaženje in je iz rezultatov te analize razvidno, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo in če se zaradi njegovega vpliva na vodni režim in stanje vodnega telesa izvedejo zaščitni ukrepi, za katere iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje izhaja, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo. Na VVO Rižana se nahaja tudi obstoječi SEVESO objekt v Hrpeljah.

Na ob poplavnih območjih so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda (2. odstavek 86. člena ZV-1).

Tabela 7: Presoja vplivov na **ogrožena območja** zaradi delovanja voda

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<u>Poplavna območja:</u> Na podlagi 6. člena Uredbe o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja,(Ur. l. RS, št. 34/25) (Uredba) je potrebo upoštevati: (1) Na območjih razredov poplavne nevarnosti so pogoji in omejitve za poseganje v prostor, ki lahko vplivajo na cilje za preprečevanje povečanja poplavne ogroženosti, določeni v Prilogi 1 te uredbe. (2) Ne glede na pogoje in omejitve iz Priloge 1 te uredbe, so na območjih vseh razredov poplavne nevarnosti posegi v prostor za stavbe, ki so tudi občutljivi objekti in v katerih se zadržuje več kot sto ljudi oziroma ima objekt več kot deset parkirnih prostorov v podzemni garaži, prepovedani. Prav tako je na podlagi 5.člena zgoraj omenjene Uredbe potrebno upoštevati, da tam, kjer karte poplavne ogroženosti niso izdelane, iz opozorilne karte poplav ali iz podatkov o preteklih poplavnih dogodkih pa izhaja, da je območje poplavno ogroženo, je potrebna izdelava karte razredov poplavne nevarnosti. Kot izhaja iz tega člena, karte razredov poplavne nevarnosti za obstoječe stanje pripravi ministrstvo. Novo načrtovane ureditve ne smejo poslabševati poplavnih razmer. RPP navaja kot prioriteto za udejanjanje cilja prilagajanja regije na podnebne spremembe ter zmanjševanje prostorskih tveganj izvajanje protipoplavnih ukrepov. Območje regije je izpostavljeno poplavam celinskih površinskih voda, kot tudi poplavljanju morja (obmorska mesta). Kot ODRN je opredeljen Koper, Izola in Lucija, ki pa so tudi evidentirana kot območja pomembnejšega vpliva poplavo, zato mora biti načrtovanje poselitve temu pogojeno. Večinoma so na predvidenih območjih ODRN že izdelane karte z določenimi razredi poplavne nevarnosti. Poselitev se skladno z Uredbo ne sme umeščati na območje velike in srednje poplavne nevarnosti, prednostno se selitev predvidi izven poplavnih območij, v kolikor pa to ni možno se jo usmerja na območja z manjšo poplavno nevarnostjo, vendar samo od izpolnitvi pogoja o hkratnem zmanjševanju obstoječe poplavne nevarnosti. <u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Plazljiva območja z različno verjetnostjo pojavljanja plazov so opredeljena po celotni regiji, zaradi česar je potrebno pred poseganjem v prostor izdelati strokovno podlago skladno s Prilogo 8 splošnih smernic upravljanja z vodami, DRSV za območja na srednji, veliki in zelo veliki verjetnosti pojavljanja plazov. Na območju Mestne občine Koper, občin Hrpelje-Kozina, Ankaran, Izola in Piran so izdelane Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov v merilu 1:25.000, za občine Divača, Sežana

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	in Komen podrobnejše karte še niso izdelane, zato velja karta Plazljiva območja NUV 1 v merilu 1:250.000.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Prednostna območja za razvoj gospodarstva so območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se obstoječe cone v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji in nova cona v Senožečah. Večja nova nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Območje nove gospodarske cone se nahaja izven območja poplav, zato ne pričakujemo vplivov. <u>Poplavna območja:</u> Nekatere gospodarske cone so v prostoru že obstoječe. Znotraj tovrstnih območij so dovoljene sanacije, prenove in protipoplavni ukrepi. Širitve so mogoče le ob upoštevanju Uredbe. Širitve in gradnja gospodarskih con ni dovoljena na razredu velike poplavne nevarnosti, na območju razreda srednje poplavne nevarnosti je le izjemoma dovoljena, če so izvedeni ukrepi, ki zmanjšajo poplavno nevarnost, objekti morajo biti prilagojeni, tako da dosegajo zahtevano poplavno odpornost (100-letne vode), brez kleti in se z umestitvijo ne poslabša poplavnih razmer na drugem območju. Slednje je potrebno preveriti s celovito hidrološko-hidravlično presojo. Na razredu majhne poplavne nevarnosti so dovoljene, vendar tudi tu velja, da se ne sme poslabšati poplavna varnosti območja, veljajo prilagoditveni ukrepi in je potrebno vodno soglasje. <u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)
Razvoj turizma	<u>Poplavna območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve), kar velja za objekte, kjer je predvidena gradnja stanovanjska oz. nastanitvena gradnja. Za preostale objekte, ki niso namenjeni stanovanjski gradnji se upoštevajo določila Priloge 1 Uredbe. <u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	<u>Poplave:</u> Skladno s prilogo 1 Uredbe so glavne in regionalne ter avtoceste, hitre ceste uvrščene med občutljive objekte. Za infrastukturne objekte cest, železnic in kolesarskih poti na območju velike in srednje poplavne nevarnosti oznaka »2«, kar pomeni, da so ureditve dovoljenje, če: – ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje, izvedene v skladu s predpisi, ki urejajo presojo vplivov na okolje, niso ocenjeni kot uničujoči ali bistveni in je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven, ali

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	– ugotovitve strokovnih podlag iz prvega odstavka 11. člena te uredbe niso ocenjene kot bistvene in je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov zagotoviti, da njihov vpliv na poplavno ogroženost ni bistven, ali – je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedenimi ukrepi in v skladu s smernicami iz predpisa, ki ureja prostor, zagotoviti, da vpliv načrtovane prostorske ureditve na poplavno ogroženost ni bistven. <u>Erozijsko ogrožena in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	<u>Poplave:</u> Pri umeščanju objektov OVE na poplavna območja je potrebno upoštevati Prilogo 1 Uredbe. Na območjih velike poplavne nevarnosti ni dovoljena gradnja novih objektov OVE. Sončne elektrarne, ki se umeščajo na obstoječe objekte so z vidika poplav dopustne, na tleh so dopustne v razredu srednje in majhne poplavne nevarnosti, vkolikor so nad koto Q100. <u>Erozijsko ogrožena in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Zasnova razvoja v krajini (poglavje 4.4) vključuje vode in obvodno krajino (vodotoki, jezera, poplavni pasovi), kje je opredeljeno, da je za celovito upravljanje voda in varstvo pred poplavami ključno celostno upravljanje. Kjer prihaja do poplav, se predvideva ureditev protipoplavnih površin. Turistične aktivnosti se izvajajo brez poseganja v območja izpostavljena poplavljanju. Slednja določila pozitivno vplivajo na zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Plan z vidika kmetijstva naslavlja, da se na okoljsko občutljivih ter erozijsko problematičnih območjih spodbuja trajnostne oblike kmetovanja, kar prispeva k zmanjšanju tveganja za plazenje, saj ohranja in izboljšuje strukturo tal, povečuje stabilnost ter uravnava zadrževanje in odtekanje vode. Z uporabo trajnostnih praks se preprečuje erozija. Med usmeritvami za trajnostno rabo in varstvo voda (poglavje 4.2.8) je določeno, da se vode in obvodni prostor usklajeno ter trajnostno uporabljajo za različne namene in dejavnosti.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP vključuje prostorski razvoj zunaj območij z omejitvami (poplavna območja) s ciljem preprečiti nastanek naravnih in drugih nesreč oziroma materialne škode ali človeških žrtev, obstoječa ogrožena območja pa se sanirajo. Na območjih, ki so že bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, se umikajo dejavnosti in vrste rabe, ki bi lahko znova utrpele večjo škodo – dopuščajo se dejavnosti, za katere ponovitev naravnih nesreč ni problematična, oziroma se taka območja prepuščajo naravni dinamiki, če zaradi tega niso ogrožena sosednja območja. Zaščita in varstvo pred naravnimi nesrečami (poglavje 4.5.2) navaja območja poplavne nevarnosti in ogroženosti na območju regije. RPP naslavlja problematiko poplav s sledečim določilom: Zmanjševanje poplavne nevarnosti in ogroženosti zaradi poplavljanja vodotokov ali morja se zagotavlja s celostnimi ukrepi. Na depresijskih območjih se ne načrtuje ureditev in objektov za daljše zadrževanje ljudi, bivanje ali delo. Na nivoju države se izdela celovite strokovne podlage, ki naslavljajo poplavljanja morje, prilagajanje dvigu gladine morja in izrednim dogodkom zaradi podnebnih

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	sprememb, zagotavljanje zaščitnih in varovalnih ukrepov. Navedena določila pozitivno vplivajo na okoljski cilj zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda* vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) - Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno spremenilo, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Pokrovnost in raba tal se zaradi omilitvenih ukrepov ne bo bistveno spreminjala oziroma bo delež površin, ki preprečujejo erozijsko delovanje površinskih voda ter hribinske premike, ostal enak. Raba vode se ne bo bistveno povečala zaradi omilitvenih ukrepov. Kemijsko in mikrobiološko stanje vodnih virov bo enako zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Količinsko stanje vodnih virov ostaja enako zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Stopnja erozijske in plazljive ogroženosti ter poplavne ogroženosti se bo povečala, a so možni omilitveni ukrepi.

4.5.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja površinskih voda, kljub temu podajamo usmeritve za izboljšanje RPP:

- Razvoj poselitve in pozidave naj se načrtuje tako, da se ob vodotokih ohranjajo naravni zadrževalni in razlivni prostori. Nove objekte se umešča v prostor na način, da za zmanjševanje poplavne nevarnosti ne bodo ali v čim manjši meri potrebne regulacije površinskih vodotokov, vkolikor ni drugih prostorskih možnosti, naj bodo te izvedene na sonaraven način z vključitvijo na naravi temelječih rešitev.
- V RPP naj se navede se kateri vodotoki ali del vodotokov so predvideni za renaturacijo.
- Poselitev in gradnjo družbene infrastrukture predvsem usmerja na prenovo obstoječega stavbnega fonda, zapolnitev obstoječih stavbnih zemljišč, usmerjanje v prenovo obstoječih stavb.
- Za turistično-rekreacijsko rabo voda se prednostno izrabijo območja z možnostjo ureditev brez spreminjanja morfoloških značilnosti voda in pod pogojem ohranjanja vodnega ekosistema in obvodne krajine.
- Pri gradnji namakalnih sistemov morajo biti izbrane tehnologije namakanja, ki bodo zagotavljale doseganje dobrega količinskega, ekološkega in kemijskega stanja voda ter preprečevale poslabšanje stanja voda, evtrofikacijo ter onesnaževanje površinskih in podzemnih voda.

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja površinskih voda, kljub temu podajamo usmeritve za nadaljnje načrtovanje:

- Posege je potrebno prednostno umeščati izven območja vodnih in priobalnih zemljišč, oziroma upoštevati Zakon o vodah (ZV-1), 14. člen določa zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa pet metrov od meje vodnega zemljišča.
- V primeru predvidenih posegov na območje vodotoka je potrebno izdelati strokovno podlago v skladu s Prilogo 3 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.
- Na območjih večjih manipulativnih površin (gospodarsko industrijske cone, parkirišča, območja obrambe) je potrebno zagotoviti ukrepe, ki bodo preprečevali stekanje padavinskih voda s primesmi olj ali naftnih derivatov s površin v vodotoke.

Usmeritve s področja podzemnih voda:

- Urejeno mora biti odvajanje komunalnih voda na čistilno napravo, kje so zadostne kapacitete za čiščenje odpadnih voda iz novih objektov.
- Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi, vkolikor se posega na vodovarstveno območje se po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic DRSV.
- Na območju gospodarskih con je potrebno predvideti ukrepe za preprečevanje onesnaženja podzemnih voda, ki bodo ob razlitju ali nepravilnem skladiščenju kemikalij na območju preprečevali ponikanje v tla.
- Gnojišča morajo biti zgrajena v vodotesni izvedbi in ustrezno oddaljena od vodovarstvenih območij.

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja ogroženih območij voda, kljub temu podajamo usmeritve za izboljšanje RPP:

- Na poplavnih in erozijskih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev in dejavnosti, ki lahko sprožijo procese, ki bi ogrozili poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti.
- Na področju prometne infrastrukture — pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti se je treba v čim večji možni meri izogniti poplavnim območjem

Usmeritve s področja ogroženih območij zaradi delovanja voda:

- Prednostno se poselitev predvidi izven poplavnih območij, v kolikor pa to ni možno se jo usmerja na območja z manjšo poplavno nevarnostjo, vendar samo ob izpolnitvi pogoja o hkratnem zmanjševanju obstoječe poplavne nevarnosti.
- Območja družbene infrastrukture, kjer si se lahko zadrževalo večje število ljudi, se umešča izven območja poplav (morje in površinske vode).

4.5.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Usmeritve za dopolnitev RPP so bile delno upoštevne, usmeritve za nadaljnje načrtovanje ostajajo enake.

4.5.3 Usmeritve II. osnutek

Usmeritve za izboljšanje RPP z vidika varstva površinskih in podzemnih voda:

- Pri načrtovanju in umeščanju namakalnih sistemov je treba upoštevati načela varstva voda, s poudarkom na zagotavljanju ustreznih in dolgoročnih vodnih virov, saj je območje vododeficitarno. Ureditve naj se načrtujejo tako, da ne povzročajo poslabšanja stanja površinskih voda ter, da se ohranja ustrezen vodni režim in ekološko sprejemljiv pretok, ki omogoča ohranjanje vodnih in obvodnih ekosistemov.

Celostni pristop k načrtovanju namakalnih sistemov mora tako povezovati varstvo voda, racionalno rabo vodnih virov in prilagajanje na okoljske omejitve, hkrati pa omogočati dolgoročno vzdržnost kmetijske rabe prostora.

4.5.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

Usmeritve za dopolnitev RPP so bile vključene, usmeritve za nadaljnje načrtovanje ostajajo enake.

4.6 Morje

4.6.1 Presoja vplivov na okolje

Tabela 8: Presoja vplivov na **morsko okolje**

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	V skladu z ReSPR50 je opredeljeno ŠMO slovenske Istre. Okrepi se trajnostni razvoj (povečanje gostote naselij), ob čemer se zagotovi dolgoročno in zanesljivo vodooskrbo, uravnotežen razvoj in raba morja ter obalnih območij. RPP opredeljuje ODRN v obalnih naseljih, skladno z ZV-1 je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče morja je priobalno zemljišče in sega 25 metrov od meje vodnega zemljišča. Gradnja ali posegi so dovoljeni le izjemoma, ki so v javnem interesu, kot so objekti za varstvo pred poplavami, objekti za varstvo morja in voda, infrastruktura za zaščito, reševanje in varnost ter nekatere rekreacijske ureditve javne rabe , kot so javna kopališča. Za posege je potrebno pridobiti vodno soglasje Direkcije RS za vode. Pritisk poselitve v obalnem območju lahko negativno vpliva na stanje morskega okolja, predvsem z odpadnimi vodami iz stanovanjskih objektov, hotelov ali gostinskih obratov, zato je ključnega pomena, da so objekti ustrezno priključeni na javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi s ČN. Slednje smo obravnavali že pri okoljskem vidiku Površinske vode, podana je bila tudi usmeritev. Plan prepoznava ogroženost kakovosti morja zaradi neustrezne kanalizacijske infrastrukture v regiji. Predvidena je izdelava načrta za morebitno sanacijo stanja. RPP ustrezno naslavlja trajnostno rabo morja in obale, razvoj temelji na uravnoteženju gospodarskih, turističnih in bivalnih potreb ter varstvu naravnih vrednot. Navaja, da nadaljnje širjenje pozidave v obalnem pasu je treba omejiti in usmeriti v prenovo ter racionalnejšo rabo obstoječih območij. Prostorsko načrtovanje morskega območja mora temeljiti na načelih integriranega upravljanja z morskim in obalnim prostorom ter na podlagi nacionalnih morskih prostorskih načrtov. Navedene usmeritve pozitivno vplivajo na doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda ter kakovosti kopalnih voda.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	S planom so prepoznane gospodarske cone, ki so že obstoječe v obalnih naseljih Koper, Izola in Lucija. Na območjih gospodarskih con je možno pričakovati nastanek industrijskih odpadnih voda, ki se proizvedejo zaradi delovanja različnih obrtnih panog, obrti podobnim ali drugih gospodarskih dejavnosti. V okviru gospodarskih con se oblikujejo tudi večje manipulativne površine za parkiranje tovornjakov, dovoz in odvoz materiala ali odlaganje različnih materialov, podobno tudi večja parkirišča v okviru nakupovalnih središč ali parkirišča za avtodome. Na tovrstnih površinah pogosto prihaja do onesnaženja padavinskih voda z različnimi primesmi olj, naftnih derivatov in drugih tekočin iz tovornega prometa. Padavinske vode z manipulativnih površin, kot tudi industrijske odpadne vode lahko negativno vplivajo na stanje morskih ter kopalnih voda. Presojo in usmeritev smo obravnavali že v okoljskem segmentu Površinske vode. RPP vključuje, da se bo Koper krepilo kot središče modre ekonomije, pri čemer je pomembno, da se ne poslabšuje stanje morskih ekosistemov in

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	biotske raznovrstnosti, zato je potrebna uskladitev gospodarskega razvoja z morskim okoljem, slednje je v RPP že izpostavljeno v poglavju Trajnostne rabe morja in obale. Gre za strateško usmeritev s čimer se povečujejo pritiski na morsko okolje in obalni pas, dejanski vplivi bodo odvisni od kasnejših prostorskih ureditev.
Razvoj turizma	Plan ustrezno podaja usmeritev, da mora razvoj obalnega turizma temeljiti na varovanju naravnih virov, omejevanju pozidave obale in ohranjanju javne dostopnosti do morja, kar pozitivno vpliva na ohranjanje morskega okolja. RPP vsebuje tudi določila, da prostorski razvoj turizma naj temelji na varovanju narave in dediščine kot neobnovljivih virov. Varovana območja se varuje pred prekomerno pozidavo in obremenitvami, turistične dejavnosti pa se usmerja v doživljajsko interpretacijo in izobraževanje. Posebna pozornost se namenja obalnemu pasu, zagotavlja se odprtost in javni dostop do morja, posegi v priobalnem zemljišču pa so omejeni na tiste, ki so nujno vezani na morje in nimajo ustreznih alternativ. Degradirana območja obale se prednostno sanira v zelene in rekreacijske površine, kjer je to možno, prilagojeno predvidenemu dvigu gladine morja. Tovrsten razvoj turizma ob hkratnem varovanju obalnega in morskega okolja pozitivno vpliva na ohranjanje morskega okolja in kopalnih voda. Turizem predstavlja pritisk na morsko okolje tako posredno z odpadnimi vodami iz nastanitvenih objektov, kot tudi neposredno z gradnjo marin, pomolov in umetnih plaž, potapljači in sidranje lahko poškodujejo morsko dno. Obremenitev obale s številčnim obiskom turistov povzroča erozijo obale, izgubo naravne vegetacije in vnaša v prostor več hrupa in svetlobnega onesnaženja.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	Plan prepoznava problematiko prevladujoče rabe osebnega avtomobila v območjih ob obalnem pasu. Predvidena je ureditev manj obremenjujočega prometnega povezovanja na odseku med naseljem Ankaran in mejnim prehodom Lazaret, gre za območje krajinskega parka Debeli rtič. Potencialno je možno spiranje snovi iz utrjenih površin s padavinsko vodo v morje. Za zmanjšanje vpliva na kakovost morskih voda je pomembna ureditev odvodnje padavinske odpadne vode iz območja cest, njenega čiščenja in načina odvajanja, kar je obravnavano pri poglavju Površinske vode. <u>Vodni promet</u> RPP ustrezno naslavlja morebitne vplive vodnega prometa z določili v poglavju 3.5.1.3 Vodni promet z določili, da se kot pomembna merila upošteva območja ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti, pomembne morske habitate, kakovost morske vode in naravne danosti okolja. Plan opredeljuje marine, pristanišča in druge vodne objekte, ki se vzdržujejo, urejajo in nadgrajujejo. Vsi posegi se izvedejo skladno s Pomorskim prostorskim planom, ki je bil okoljsko že presojan. Plan vključuje tudi vzpostavitev morske potniške povezave med slovenske Istre skozi vse leto.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	RPP podaja usmeritve, da se potencialni razvoj OVE na morju presoja z vidika skladnosti z okoljem in krajinsko podobo obale. Umeščanje vetrnih elektrarn na slovenskem morju ni mogoče. Dopušča pa se možnost za bodoče izkoriščanje energije morja kot obnovljivega vira, namenjenega tehnologiji toplotnih črpalk. Možni so vplivi koriščenja morske vode za OVE, saj lahko vračanje hladnejše ali toplejše vode lokalno spremeni temperaturo morja,

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	vpliva na plankton in drobne organizme, vendar pa so ti vplivi začasni in lokalni. Skladno z ZV-1 je za vsako posebno rabo morskega dobra treba pridobiti vodno pravico.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Zasnova zelenega sistema regije prepoznava glavno turistično območje slovenske obale, zato se v tem območju predvideva nadaljnji razvoj te rabe prostora, ki pa se ga poskuša preusmeriti v bolj trajnostne prakse. Posebna pozornost je namenjena solinam, ki se varujejo in ohranjajo v obsegu, kot so trenutno aktivne, del solin se upravlja po čim bolj trajnostnih praksah. Varuje se celoten obalni pas ter obnovi vsa razvrednotenja, ki se v tem prostoru pojavljajo. Slednje pozitivno prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja morskih voda kot tudi kopalnih voda. Prepoznano je območje krajine Piransko-Portoroško obalno območje, izjemne krajine Sečoveljskih in Strunjanskih solin in krajina Mesečevega zaliva.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	V regiji je kot pomemben del kmetijske dejavnosti, prepoznan tudi ribolov, ribogojstvo in marikultura, V morju in na obalnem pasu se izvaja ribištvo, na celinskih vodah pa tudi ribogojstvo in ribolov. Na vodnih in priobalnih zemljiščih celinskih voda se lahko izvajajo in urejajo ureditve ribištva in ribogojstva, na vodnih in priobalnih zemljiščih morja pa ureditve ribištva in marikulture po ZV-1. Pod območje mineralnih surovin spadajo tudi Sečoveljske in Strunjanske soline, specifika območja je da se na njih prepletajo pridelava soli, zahteve za ohranjevanje narave ter interesi za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti. V planu je opredeljeno, da se območja ohranjanja kot tradicionalna dejavnost. Sledenje pozitivno prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja morskih voda, saj se nove dejavnosti z RPP na območje ne umeščajo.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Plan vključuje območja namenjena obrambi, slednja morajo biti usklajena z PPP. ZV-1 v 37. členu navaja izjeme za poseganje na morje in morsko obalo, kamor se umeščajo tudi objekti namenjeni obrambi države, zaščiti in reševanju ter policiji. Usmeritve za varstvo vključujejo tudi, da se na izdela strokovne podlage, ki naslavljajo problematiko poplavljanja morja ter prilagajanje dvigu gladine morja.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda* vpliv je nebistven (B) - Kemijsko in ekološko stanje morja se ne bo bistveno spremenilo. Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti ter stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti) se ne bo bistveno spremenilo, nikakor pa se ne bo poslabšalo. Iz tega razloga bo dobro stanje morskega okolja ohranjeno, zagotovljeno bo tudi njegovo varovanje.

4.7 Narava

4.7.1 Presoja vplivov na okolje

Tabela 9: Presoja vplivov na naravo

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Širjenje poselitve je sprejemljivo, če ne posega na evidentirana območja kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst ali naravnih vrednot. Širitev poselitve je poleg neposredne izgradnje objektov povezano z izgradnjo nove GJI, ki lahko prav tako posega na evidentirana območja kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst ali naravnih vrednot. Neustrezno umeščena širitev poselitve in GJI lahko prekine migracijske koridorje ali povzroči fragmentacijo populacije. Naslednji potencialno negativni vplivi poselitve so povezani z večjo možnostjo, da pride do onesnaženja površinskih ali podzemnih voda, tal in zraka, kar posredno lahko vpliva na kvaliteto habitatnega tipa oziroma habitata živali in NV. Obalno-Kraška regija se sooča s pomanjkanjem vode. Širjenje naselij je povezano z večjimi potrebami po vodi. Poseganje v vodne zaloge ima lahko negativne vplive na evidentirana območja varstva narave. Poselitev podeželja je pomembna za vzdrževanje tradicionalen mozaične krajine, ki je pogoj za bogato biodiverziteto obravnavanega območja. Poselitev podeželja mora biti povezana z ohranjanjem tradicionalnih dejavnosti vinogradništvom, travniškimi sadovnjaki, njivami, oljčnimi nasadi, pašno živinorejo, rejo drobnice, zelenjadarstvo, … Te aktivnosti v prvi vrsti preprečujejo zaraščanje mozaične krajine, ki je velik razlog za zmanjševanje biodiverzitete.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Zgornja meja skupnih trgovskih površin nakupovalnih središč na prebivalca znaša največ 1,5 m² bruto na prebivalca naselja. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Prednostna območja za gospodarski razvoj se bodo razvijala znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih con. Širjenje teh območij je povezano s povečanjem prometa in s tem povečanjem onesnaženja okolja. V primeru, da se pojavi potreba po izgradnji novih prometnic se morajo te umeščati na območja, kjer ne bo prišlo do zmanjševanja površin ali slabšanja kvalitete habitatov živalskih ali rastlinskih vrst ali NV ali povzročalo njihovo fragmentacijo. Onesnaževanje okolja bo moralo biti preprečeno z upoštevanjem zakonsko predpisanih ukrepov in spoštovanjem dogovorjenih mejnih vrednosti izpustov vseh vrst.
Razvoj turizma	Prostorske usmeritve za uravnotežen in trajnosten razvoj turizma izpostavljajo ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot ter krepitev lokalne identitete. Predvideno je varovanje varovanih območij (krajinski parki, Natura 2000, kulturni spomeniki) pred prekomerno pozidavo in obremenitvami, turistične dejavnosti pa se bo usmerjalo v doživljajsko interpretacijo in izobraževanje. RPP ne predvideva razvoja množičnega turizma ampak usmerjanje razvoja turizma v smeri povečevanja kvalitete in diverzitete ob upoštevanju in ohranjanju istrske kulturne krajine. Predviden je tudi razvoj modrega turizma, ki povezuje navtiko, ribištvo, pomorsko dediščino in trajnostne morske dejavnosti. Razvoj navtičnega turizma bo temeljil na trajnostnih rešitvah in podporni infrastrukturi, ki zmanjšuje vplive na okolje. Opisan način razvoja turizma je primeren tudi za dopolnjevanje dejavnosti na podeželju. Turizem je lahko eden od podpornih aktivnosti, ki bodo omogočale ohranjanje poselitve podeželja, ki je ključna za ohranjanje mozaične krajine.

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Razvoj turizma mora sloneti na razvoju trajnostni mobilnosti s krepitvijo javnega potniškega prometa. Del turistične ponudbe na podeželju bodo zagotovo tudi aktivnosti pa vezane na rekreacijo v naravnem okolju (kolesarstvo, pohodništvo, vodni športi). Vse te aktivnosti se bodo zelo verjetno odvijale na varovanih območjih in NV. Obseg in vsebina turistične dejavnosti mora biti prilagojena zahtevam varovanih območij in NV ter ne smejo negativno vplivati na varstvene cilje varovanih območij.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	RPP predstavi omrežje cest in železnic, ki so že umeščene v prostor oz. so v procesu umeščanja v prostor. Umeščanje prometne infrastrukture je sprejemljivo, če ne posega na kvalifikacijske habitatne tipe ali ne zmanjšuje ne seka habitata kvalifikacijskih vrst in NV. Uničenje ali fragmentacija življenjskega prostora rastlin in živali ima lahko uničujoč vpliv na njihov obstoj. Poseganje na NV lahko privede do sprememb njihovih lastnosti zaradi katerih so bile evidentirane kot NV.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja) elektroenergetskega omrežje se izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. V razvojni regiji obratuje MHE na reki Reki. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije je zaradi majhne izdatnosti vodotokov manj primerna. Umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji se ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Predvideno je umeščanje sončnih elektrarn, ki pa se bodo umeščale na strehe in degradirane površine. Vsako povečanje proizvodnje električne energije je nujno povezano tudi s povečanimi potrebami po distribuciji. Pri umeščanju novih virov za pridobivanje električne energije je potrebo upoštevati tudi potencialne posege na varovana območja zaradi izgradnje daljnovodov. Umeščanje novih objektov za pridobivanje energije so sprejemljivi, če ne posegajo na varovana območja in NV oziroma ne vplivajo negativno na varstvene cilje ter ne ogrožajo ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Ohranjanje narave in kulturnih vrednot je ključno za ohranjanje regionalne identitete, razvoj gospodarskih dejavnosti, kot so trajnostni turizem, kmetijstvo in ribištvo, ter zagotavljanje kakovosti življenja za prebivalce. Naloga zelenega sistema regije bo zagotavljanje večfunkcionalnost prostora, zlasti ekološke in okoljske funkcije ter s tem združljive rabe prostora, ohranjanje oziroma izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih Natura 2000, prilagajanje na podnebne spremembe, zlasti z ohranjanjem razlivnih površin voda, naravno obnavljanje naravnih ekosistemov, tal in gozda, prepoznavnost krajine ter rekreacija v krajini. Zeleni sistem regije se bo navezoval na zeleni sistem naselij, kjer je potrebno za prilagajanje podnebnim spremembam zagotoviti zelene in modre površine. Pričakujemo, da bo krepitev in vključevanje zelenega sistema v prostorsko načrtovanje imelo

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	pozitiven vpliv na varstvene cilje varovanih območij. Vključevanje zelenega sistema v RPP bo imelo pozitiven vpliv na varovana območja in NV.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Širjenje poselitve in infrastrukture pomeni poseganje na kmetijska in gozdna zemljišča, kar bo vplivalo na povečanje porabe, vode, mineralnih surovin in fosilnih goriv. Kmetijska dejavnost ima na biotsko raznovrstnost pomemben vpliv. Neustrezna raba kmetijskih zemljišč z intenziviranjem površin ter prekomerno rabo fitofarmacevtskih sredstev lahko pomembno vpliva predvsem na naravovarstvena območja, ki so opredeljena na vodotokih. S tem se lahko pomembno spremenijo lastnosti naravnih vrednot ter drugih varstvenih območij. Kmetijska dejavnost lahko v prostor vnaša tujerodne vrste (ne nujno tudi invazivne). Po drugi strani pa tudi upadanje obdelave in zaraščanje predstavlja izgubo identitete in spreminjanje varovanih območij. Za ohranitev obstoječe floristične pestrosti je potrebno ohranjanje obstoječe mozaičnega krajinskega prepleta, predvsem v podeželskem zaledju. Predvsem naj se ohranja gojenje tradicionalni kmetijskih kultur (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo). V priobalnem pasu v zaledju mest na ravnicah, v dolinah in v nizkem gričevju se za oskrbo mest spodbuja gojenje intenzivnih kultur (zelenjadarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, cvetličarstvo, vinogradništvo in oljkarstvo) na prostem ali v rastlinjakih s koriščenjem razpoložljivih virov za namakanje. Nove kulture se uvajajo na podlagi priprave programov odpornosti na klimatske spremembe. RPP predvideva vzpostavitev namakalnega sistema Ankaranska bonifika. Glede na to, da je Obalno-Kraška regija vododeficitarna je potrebno izgradnjo namakalnih sistemov umeščati na način, da ne bodo imeli negativnih vplivov na varovana območja. Namakalni sistemi bodo povezani tudi z večjo intenzifikacijo in spreminjanjem kmetijske krajine v zmanjševanje mozaičnosti. Pomembno je, da se namakalni sistemi načrtujejo tako, da se izgubljena mozaičnost nadomešča. Pomembno je predvsem ohranjanje mejic in ostalih vegetacijskih struktur, ki služijo kot ekološki koridorji za netopirje in ptice ter povečujejo nabor primernih habitatov za žuželke, ptice ter preostale živalske vrste. Z povečanjem pestrosti žuželk in drugih nevretenčarjev se poveča tudi razpoložljiva hrana za ptice in druge plenilce, s tem pa se ohranja ali veča biotska pestrost okolja. Pri vseh večjih spremembah krajine je potrebno pozornost nameniti tudi ohranjanju koridorjev prostoživečih živali. RPP predvideva spodbujanje pašništva. To ocenjujemo kot pozitivno saj to pomeni varovanje kmetijskih zemljišč slabše kakovosti (travišča, travniki in pašniki), ki so pomembni zaradi ohranjanja biotske pestrosti. RPP v usmeritvah za trajnostno rabo in varstvo gozdov predvideva zagotavljanje osnovnih ciljev gospodarjenja z gozdovi – proizvodnja kvalitetnega lesa ob zagotavljanju in ohranjanju vseh preostalih funkcij gozda s sonaravnimi načini gospodarjenja z gozdovi. Potencialno povečanje sečnje in spravila lesa lahko negativno vpliva na gozdne ekosisteme ter ohranjanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij pomembno vpliva na povečanje oz. ohranjanje biotske pestrosti. Gozd varuje tla pred erozijo, blaži podnebne skrajnosti in uravnava odtekanje vode. Gozd je naravna in izvorna življenjska združba povsod v Sloveniji, razen na najvišjih gorah, vodnih površinah in močvirjih. Hkrati je življenjski prostor in zatočišče mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	vzdržujejo ekološko ravnotežje v vsej krajini. Poleg tega gozdne površine v ožjem prostoru povečujejo biotsko pestrost, saj se z ohranjanjem gozdnih površin ohranja tudi pestrost ekosistemov (npr. gozdni rob, gozdne jase,…). Ob upoštevanju ukrepov, predvidenih v GGN, večjih negativnih vplivov na varovana območja ne pričakujemo. V Obalno-Kraški razvojni regiji je evidentiranih 89 nahajališč mineralnih surovin, kar izkazuje bogat naravni potencial, pomemben za gospodarstvo, prostorsko načrtovanje in trajnostno rabo. Med njimi je 15 perspektivnih nahajališč, ki imajo podeljeno rudarsko pravico oziroma koncesijo. Pridobiva se predvsem naravni kamen – apnenec ter morska sol. Mineralni viri regije predstavljajo pomemben naravni potencial, ki ga je treba trajnostno upravljati. Raziskovanje in izkoriščanje potekata na podlagi Zakona o rudarstvu, nova območja pa se določajo šele po pretehtanju smotrnosti in sprejetju OPPN.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Za vse posege v območjih za potrebe obrambe je treba pridobiti pogoje in soglasje ministrstva, pristojnega za obrambo. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Prilagajanje podnebnim spremembam in naravnim nesrečam je vključeno v vse vsebine RPP in so bile obravnavane pri že obravnavanih sklopih.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot* nebistven (B) - Plan bo imel nebistven vpliv na kvalifikacijske vrst in HT na območjih Natura 2000. Vpliv nanje bo zaradi lokalne ali časovne omejenosti nebistven. Območje razširjenosti zavarovanih vrst in HT bo nebistveno spremenjeno. Izvedba plana bo imela nebistven vpliv na stanje naravnih vrednot na območju regije.

4.7.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Urbani razvoj poselitve in infrastruktura naj se prednostno umešča na obstoječa, že urbanizirana in razvrednotena območja, v kolikor pa se ni možno izogniti poseganju v varovana območja, naj se upošteva sledeče:

- Pri umeščanju infrastrukture za urbani razvoj v prostor se je treba izogibati umeščanju objektov v zavarovana območja. V kolikor je poseganje vanje neizogibno, in v kolikor to akt o zavarovanju posameznega območja dopušča, je treba upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Z upoštevanjem usmeritve se bo zagotavljalo varovanje zavarovanih območij.
- Pri umeščanju infrastrukture za urbani razvoj v prostor se je treba izogibati umeščanju objektov v območja Natura 2000. Z upoštevanjem usmeritve se bo zagotavljajo varovanje povezanosti in celovitosti območij Natura 2000. V kolikor je poseganje vanje neizogibno, se posege in dejavnosti skladno z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000) načrtuje na način, da se ohranja ekološke strukture, funkcije in varstveni potencial.

Umeščanje gospodarske javne infrastrukture:

- Umeščanje prometnic in komunalne infrastrukture (vključno s kolesarskimi in pohodnimi potmi) mora upoštevati varovana območja in se jim praviloma izogibati. Pri prečkanju varovanih območij (npr. z mostovi ali potmi) mora biti to izvedeno na način, da so njihove lastnosti ohranjene. Prometna infrastruktura v prostoru nikakor ne sme poslabšati

biodiverzitete v prostoru ter ogroziti ciljev ohranjanja varovani območij.
- Ob načrtovanju nove prometne infrastrukture je po potrebi potrebno načrtovati prehode za živali. Potrebo za izgradnjo prehodov za živali je potrebno preučiti tudi v primeru rekonstrukcij ali prestavitev cest.
- Vsi načrti povezani z urejanjem vodooskrbe na območju Obalno-Kraške regije morajo biti presojani s stališča prisotnih varovanih območij. Presoja je potrebna tudi v primeru, ko na območje Obalno-Kraške regije sega tudi prispevno območje vodotoka, ki se bo uporabil za zajetje pitne vode.
- Izdelati je potrebno podroben načrt sanacije stanja kanalizacijskega omrežja v priobalnih naseljih, ki vključuje ukrepe proti dvigu gladine morske vode.

Umeščanje energetske infrastrukture:
- Pri načrtovanju sončnih elektrarn se zaradi njihove občasne proizvodnje spodbuja sočasno načrtovanje sistemov za shranjevanje električne energije, ki omogočajo prenos proizvedene energije iz obdobja dneva v obdobje noči. Ti sistemi vključujejo mehansko, elektrokemično, kemično, električno, termalno in hibridno shranjevanje energije. Vsi sistemi za shranjevanje električne energije se morajo prednostno umeščati izven varovanih območij, da se v čim večji možni meri zagotavlja ohranjanje kvalifikacijskih vrst in HT na varovanih območjih, ohranjanje vodnih in na vodo vezanih organizmov, ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih vrst in prednostnih HT na ožjem in širšem območju posega. Zagotoviti je treba prehodnost in povezanost vodotokov za vodne organizme, v čim večji možni meri ohraniti dinamiko reke, prodonosnost, ohranjati naravne ekosistemske značilnosti pritokov in njihovo naravno strukturo.
- Umeščanje električnih vodov v prostor pomeni degradacijo tega prostora in potencialno smrtno nevarno oviro za ptice, predvsem zaradi poškodb, ki jih povzročijo trki z elementi daljnovoda in zaradi električnega udara. Pri umeščanju električnih vodov naj se upoštevajo sledeče usmeritve: (1) Daljnovodi naj se izognejo POV območjem, še posebej, če na teh območjih koncentrirano prezimujejo večje skupine ptic, predstavljajo selitvene koridorje ali je območje preletni koridor velikih ptic. V primeru, da se območju ni možno izogniti, naj se izvede kabliranje vodov. (2) Priporočljivo je, da se potek daljnovodov načrtuje izven zavarovanih območij in območij Natura 2000. (3) Več daljnovodov naj bo speljanih po istem koridorju ali vsaj vzdolž že obstoječih infrastrukturnih koridorjev.

4.7.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Osnutek RPP (maj 2026) je bil dopolnjen z usmeritvijo, da naj se elektroenergetska infrastruktura prednostno umešča znotraj obstoječih infrastrukturnih koridorjev in na degradirana območja.
Osnutek prav tako vsebuje ugotovitev, da je na področju hidroenergetike v regiji prisotno zelo visoko tveganje pomembnih vplivov na varstvo narave.

4.7.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.7.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

Osnutek RPP (september 2026) je bil dopolnjen z usmeritvijo, da se posegi na naravna območja, predvsem v okviru območij Natura 2000, ekološko pomembnih območij (EPO), zavarovanih območij ter območij naravnih vrednot, prednostno usmerjajo na območja, ki niso del zavarovanih območij

narave. Kadar se temu ni mogoče izogniti, se umeščajo na rob teh območij. Posegi se umeščajo premišljeno, da ne vplivajo negativno na habitate, ekosisteme in ekološke koridorje.
Na strani 85 naj se besedilo popravi, da se bo glasilo: Zavarovana in varovana območja predstavljajo velik delež regije, predvsem v okviru območij Natura 2000, ekološko pomembnih območij (EPO), zavarovanih območij ter območij naravnih vrednot. Posegi se prednostno usmerjajo na območja, ki niso del zavarovanih ali varovanih območij narave. Kadar se temu ni mogoče izogniti, se umeščajo na rob teh območij.

4.8 Blaženje podnebnih sprememb

4.8.1 Presoja vplivov na okolje

4.8.1.1 Vključenost podnebnih ciljev v Regijski prostorski plan (RPP)

Skladno z Resolucijo o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) si je Slovenija na področju blaženja podnebnih sprememb zadala tri ključne cilje:

- zmanjšanje emisij TGP in povečanje odvzemov po ponorih
- energetska učinkovitost
- energija iz obnovljivih virov energije

RPP v določeni meri odseva vse tri zadane cilje in jih vključuje predvsem preko prostorskih vzvodov (poselitev, mobilnost, raba prostora, krajina, ponori, energetska infrastruktura).

Zmanjšanje emisij TGP in povečanje odvzemov po ponorih naslavlja predvsem preko poselitve in mobilnosti. RPP izrecno umešča podnebno nevtralnost oz. nizkoogljičnost kot strateški okvir. Vizija regije namreč govori o "prehodu regije v podnebno nevtralno družbo" in rabi OVE kot delu tega prehoda. Pri zasnovi razvoja poselitve se krepi kompaktnejšo poselitev in trajnostno mobilnost (mešana raba, večja gostota, krepitev JPP in infrastrukture za trajnostno mobilnost), kar je pomemben prostorski vzvod za zmanjšanje prometnih emisij. Sektor prometa ima v Sloveniji v zadnjih desetih letih največji prispevek v emisijam TGP. Pri prometu s kar 99 % prevladuje cestni promet. V prometni zasnovi RPP jasno problematizira visoko odvisnost od osebnega avtomobila (»*Prevladujoča raba osebnega avtomobila povzroča veliko neposredno in posredno porabo prostora ter ekološke, ekonomske in socialne težave*«) in podpira nadgradnjo železnic ter modalni premik. Posebno pomemben element RPP je elektrifikacija pomorskega prometa (shore power) in nadgradnja oz. zagotovitev elektroenergetske infrastrukture za pristanišče, kar zmanjšuje lokalne emisije ladij na privezu. RPP v logistiki izpostavlja načelo, da naj tranzitni tovorni promet poteka po železnici, kar se neposredno navezuje na zmanjšanje emisij iz cestnega tovornega prometa. Iz tega razloga se predvidi vložke v dodaten razvoj železniške infrastrukture.

Ponori ogljika so z RPP naslovljeni posredno preko:

- ohranjanja gozdov in sonaravnega gospodarjenja (ki vključuje večnamenskost in trajnost), kar je temelj za stabilen ponor ogljika.
- varovanja kmetijskih zemljišč, omejevanja pozidave in ohranjanja mozaične kulturne krajine (tudi zaradi preprečevanja zaraščanja in požarne ogroženosti), kar krepi odpornost ekosistemov in potencial ponorov
- RPP eksplicitno poudari vlogo gozdov, kmetijskih zemljišč in mokrišč kot ponorov in pomen zelene/modre infrastrukture za nizkoogljični razvoj: »*Varujejo in obnavljajo se zelena*

območja, gozdovi, kmetijska zemljišča in mokrišča kot pomembni ponori ogljika«.
Povečanje ponorov se lahko zagotavlja preko RPP tudi z revitalizacijo degradiranih površin, kadar to zajema ozelenitev oz. pogozdovanje, ohranjanja gozdnih površin in retenzijskih površin vodotokov. Energetska učinkovitost je v RPP zajeta posredno kot del širšega »nizkoogljičnega razvoja« in prek urejanja grajenega okolja. Ena od prednostnih nalog prostorskega razvoja regije je »*Posodobitev energetskega sistema z vključevanjem obnovljivih virov energije, krepitev energetske samooskrbe regije*«. RPP tudi podpira daljinsko ogrevanje tam, kjer je gostota odjema primerna (npr. z lesno biomaso) tu gre za tipično učinkovitejši sistem kot individualna raba goriv (če je dobro zasnovan). Pri umeščanju večjih nakupovalnih središč RPP zahteva visoko stopnjo samozadostnosti in vgradnjo naprav za OVE ter trajnostne gradbene rešitve - to posredno krepi energetsko učinkovitost novih in obnovljenih kompleksov. Med ukrepi za izvedbo regionalnega prostorskega plana. RPP navaja tudi spodbujanje energetske učinkovitosti in razogljičenja podjetij.

RPP naslavlja tudi tretji cilj ReDPS50 in pridobivanje energije iz obnovljivih virov. RPP sončno energijo označi kot enega ključnih stebrov trajnostne energetske prihodnosti in spodbuja rabo ob upoštevanju prostorskih ali varstvenih omejitev. Prednostno pa je umeščanje na strehe stavb ter obstoječo infrastrukturo in tudi degradirana območja. RPP spodbuja povezovanje proizvodnje sončne energije z večjimi porabniki (logika lokalne porabe). V povezavi z vetrno energijo RPP omejuje večje vetrne projekte. V regiji se *»ne dopusti umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn«*, dopustne so mikro in majhne naprave (do 50 kW) pod določenimi pogoji. Prav tako je z RPP navedeno, da vetrne elektrarne na slovenskem morju niso mogoče, in predlaga preverjanje drugih OVE na morju. RPP omenja uvajanje geotermije za nizkotemperaturne sisteme (turizem, kmetijstvo, ogrevanje/hlajenje) ter preverjanje možnosti izrabe toplote morja prek toplotnih črpalk. Pri načrtovanju novih ali prenovi obstoječih nakupovalnih kompleksov RPP zahteva vgradnjo naprav za izrabo obnovljivih virov energije. RPP torej omenja fotovoltaične sisteme, vendar ne postavlja hierarhije izvedbe. Iz RPP tudi ni razvidna jasna povezava med OVE in urbanimi sistemi, kjer bi bilo možno povezati sončno energijo s hranilniki energije in daljinskim ogrevanjem.

Cilji prostorskega razvoja regije so ambiciozno zastavljeni in zajemajo vse od posodobitve in izgradnje prometne in železniške infrastrukture, do izboljšav na področju javnega potniškega prometa, razvoja obrtno-industrijskih in implementacije novih con ter varovanja naravnih dobrin. Navedeni cilji so si lahko v nasprotju – varovanje naravnih dobrin (gozdov, kmetijskih površin, biotske raznovrstnosti ipd.) je pogosto v nasprotju z umeščanje in izgradnjo novih prometnih povezav ali obrtno-industrijskih con. Razvoj mora zato težiti k uravnoteženosti – prenova in nadgradnja obstoječe infrastrukture mora imeti (kadar je to izvedljivo in smiselno) prednost pred novogradnjo. Za boljšo integracijo podnebnih ciljev v RPP smo podali več usmeritev.

Tabela 8: Presoja vplivov na blaženje podnebnih sprememb

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve) in 2. Gospodarstvo	

Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Razvoj poselitve običajno rezultira v takšni ali drugačni gradnji, ki vključuje povečanje prometa, proizvodnjo materialov, porabo energije in lahko vpliva na ponore ogljika v obliki spremenjene rabe naravnih zemljišč. Vse našteto vključuje emisije TGP. Obseg gradnje in kraj njene izvedbe sta pomembna dejavnika, ki ju je treba upoštevati pri ocenjevanju vpliva na blaženje podnebnih sprememb. Z vidika zmanjševanja emisij TGP je pomembno, da se s planom ohranja ali izboljša dostopnost družbene infrastrukture prebivalcem – bodisi z načrtovanjem novih območij poselitev na način da so potrebe prebivalcev po vsakodnevni mobilnosti minimalne, bodisi z zagotavljanjem javnega potniškega prometa. Oboje RPP že predvideva. Prav tako RPP predvideva, da se prednostna območja za stanovanjsko oskrbo prednostno zagotavlja z revitalizacijo degradiranih območij in s prenovami obstoječih stanovanjskih stavb. Za zmanjšanje potrebe po mobilnosti je pomembno, da se podeželska naselja v največji možni meri vključi v sistem javnega potniškega prometa, kar RPP predvideva. RPP prav tako predvideva, da bo javna družbena infrastruktura načrtovana tako, da bo prebivalcem čim bolj dostopna z javnim potniškim prometom. RPP predvideva zaščito površin za ureditev potniških pomolov, pristaniške infrastrukture in večmodalnih prestopnih točk, ki bodo omogočale učinkovito povezovanje pomorskega prometa z drugimi oblikami trajnostne mobilnosti. RPP tudi navaja, da je obalni somestni pas Ankaran–Koper–Izola–Piran/Lucija območje z največjim potencialom za razvoj nosilnega sistema JPP, ki bi bil neposredno povezan z železniško postajo Koper kot regionalnim železniškim vozliščem ter bi dolgoročno omogočal tudi povezovanje s Trstom in Umagom. RPP najava, da se preuči možnost vzpostavitve visokokakovostnega JPP v obalnem somestnem pasu. Na več mestih v RPP je navedeno, da se bo javno družbeno infrastrukturo bodisi gradilo, bodisi obnavljalo. Pomembno je, da gradnja ali prenova zagotavlja najvišjo energetsko učinkovitost, ob prenovi pa je smiselno tudi preučiti možnosti pridobivanja energije (namestitve sončnih panelov). RPP zelo smiselno predvideva povečanje porabe / potrošnje lokalno pridelane hrane v ustanovah v regiji, kar prispeva k manjšemu ogljičnemu odtisu regije. RPP navaja spodbujanje certificiranja trajnostnih destinacij in ponudnikov ter sistematično upravljanje turističnega razvoja na podlagi mednarodno priznanih trajnostnih standardov.
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča	
Razvoj turizma	
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	Glede na to, da v Sloveniji največ TGP prispeva sektor prometa, je pomembno, da se že na nivoju RPP razvoj in načrtovanje usmerja v smeri trajnostne mobilnosti in s tem nižanja emisij TGP. Glavni doprinos RPP k doseganju podnebnih ciljev lahko pričakujemo zaradi: - Premika mobilnosti z avtomobila na železnico ali JPP. Nadgradnje železnic (2. tir Divača–Koper, elektrifikacija Nova Gorica–Sežana, izboljšanje postaj kot modalnih vozlišč) in krepitev JPP so neposredno usmerjene v zmanjšanje emisij iz prometa, ker
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija,	

plinovodno omrežje, geotermalna energija	naslovijo trenutno zelo visoko avtomobilsko rabo in nizko rabo JPP oz. železnice. - Razvoja trajnostne mobilnosti (kolo/peš, P+R, mikromobilnost). Širitev kolesarskih in peš povezav ter mobilnostnih točk (P+R) podpira preusmeritev kratkih in srednjih poti na nizkoogljične načine, kar je ključno v regiji s sezonskimi konicami. Vzpostavitev večmodalnih vozlišč lahko pomembno prispeva k zmanjšanju rabe končne energije. Preusmeritev potniškega in tovornega prometa na železnico in JPP tudi zmanjšuje energijo na prevoženi km (v primerjavi z individualno avtomobilsko mobilnostjo), kar je v regiji z izredno visoko rabo avtomobila pomemben potencial prihrankov končne energije. - Elektrifikacije in krepitve elektroenergetskega sistema. Nadgradnja omrežja (RTP, 400 kV nadgradnje) je predpogoj za razogljičenje prometa in industrije ter za priključevanje OVE. Posebej pomembna je krepitev napajanja za večje porabnike (npr. območja Luke Koper). - Celostnega načrtovanja javno dostopne polnilne infrastrukture, vključno s polnilnimi parki velikih moči za težka tovorna vozila, avtobuse, gospodarska vozila, osebna vozila in potrebe večjih prometnih generatorjev v regiji. - Razogljičenja oskrbe s toploto. Spodbujanje daljinskega ogrevanja in izkoriščanje toplote morja ali okolja z toplotnimi črpalkami ter geotermalni potencial pomenijo preusmerjanje od fosilnih goriv k elektrificiranim nizkoogljičnim rešitvam. - Energetske učinkovitosti prek sistemskih rešitev (toplota, omrežja, digitalizacija). - Spodbujanja daljinskega ogrevanja, lokalnih sistemov in nizkotemperaturnih rešitev (toplotne črpalke, geotermalna/toplota okolja), kar praviloma zmanjšuje končno energijo za ogrevanje ali hlajenje in primarno energijo (zlasti ob sočasnem povečevanju OVE). - Zmanjšanja izgub in učinkovitejšega upravljanja infrastrukture. V RPP so vključene tudi komunalne nadgradnje (vodovod, kanalizacija, odpadki), ki prek zmanjšanja izgub in učinkovitejšega delovanja sistemov posredno znižujejo rabo energije (črpanje, obdelava, logistika odpadkov). Po drugi strani pa lahko cestne nadgradnje povzročijo inducirano povpraševanje - če se ob železniških in JPP ukrepih bistveno izboljšuje tudi cestna pretočnost (nove hitre ceste ali obvoznice), obstaja tveganje povečanja prometa in emisij (zlasti v turistični sezoni), kar lahko delno izniči koristi trajnostne mobilnosti. Zato je navedba RPP, da je prednostna izgradnja ceste H5 Koper – Dragonja in avtoceste Postojna - Jelšane in šele po njuni vzpostavitvi ponovna presoja smiselnosti gradnje nove povezave Izola – Lucija. Gradnja prenosnega plinovoda lahko kratkoročno sicer podpira zanesljivost oskrbe, vendar predstavlja tveganje za dolgoročno emisijsko pot, če prehod na obnovljive oz. ogljično nevtralne pline ne bo dejansko izveden. RPP ima zelo dober potencial za znižanje končne in primarne energije ter emisij TGP skozi elektrifikacijo, učinkovite toplotne sisteme, JPP in

	železnico ter optimizacijo infrastrukture, a rezultat bo pogojen z obvladovanjem rasti cestnega prometa in z jasnim razogljičenjem plinskega segmenta.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri, raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	RPP z določili za urejanje krajine večinoma podpira podnebne cilje. Največje pozitivne vplive gre pričakovati zaradi: - Krepitve in varovanja ponorov ogljika (gozdovi, travišča, mokrišča). RPP poudarja ohranjanje in obnavljanje gozdov, kmetijskih zemljišč in mokrišč ter povezovanje zelenih površin v regijski zeleni sistem - vse to podpira ohranjanje ekosistemskih funkcij, med njimi tudi vloge krajine kot ponora ogljika. - Omejevanja pozidave in zgoščevanje poselitve. Ker RPP podpira usmerjanje urbanizacije v obstoječa naselja (zgoščevanje, notranji razvoj) in zmanjšanje novih posegov na kmetijska ali druga naravna zemljišča, lahko posredno zmanjša emisije iz prometa in iz razpršene poselitve (manjši infrastrukturni odtis, krajše razdalje). - Sanacije degradiranih območij. Sanacije opuščenih industrijskih ali rudarskih območij ter preusmerjanje dela teh površin v zelene ali mešane rabe zmanjšujejo pritisk na nova zemljišča in omogočajo "brownfield-first" razvoj, kar praviloma zmanjšuje emisije iz gradnje na zelenih površinah (greenfield investicije). - Zelenih klinov, ločitvenih pasov in modro-zelene infrastrukture. Zelenimi klini oz. prezračevalni koridorji ter ločitveni pasovi med naselji (z retencijo vode, varstvom pred požari in uravnavanjem mikroklime) povečujejo odpornost krajine in zmanjšujejo potrebo po emisijsko intenzivnih tehničnih nadomestkih (npr. več hlajenja, utrjevanje površin), kar posredno podpira blaženje podnebnih sprememb. Zeleni klini, prezračevalni koridorji, parkovne ter rekreacijske površine in celostna zelena infrastruktura tudi izboljšujejo mikroklimo urbanih območij, kar zmanjšuje potrebo po energijsko intenzivnem hlajenju v poletnih vročinskih obremenitvah. RPP z usmeritvami za trajnostno rabo kmetijskih zemljišč in gozdov ustrezno naslavlja podnebne cilje. Predvsem gozdovi predstavljajo pomemben ponor TGP, zato je vzdrževanje njihovih površin v enakem obsegu oz. njihovo povečanje ključno za doseganje podnebnih ciljev. Z vidika blaženja podnebnih sprememb so pomembni tudi vsi ukrepi, ki pripomorejo k varovanju biotske raznovrstnosti v prostoru, saj so le biotsko raznovrstni ekosistemi odporni na podnebne spremembe in lahko zagotavljajo vse nujne ekosistemske storitve. Ker so poplavne površine vodotokov pomemben ponor TGP je zelo pomembno, da se te ohranja ali nadomešča. To RPP že predvideva.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	/

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija* nebistven (B) - Izpusti

toplogrednih plinov in raba končne energije po sektorjih se bo zmanjšala. Proizvodnja energije iz OVE in raba energije iz OVE se bo povečala.

4.8.2 Usmeritve za izboljšanje RPP:

Površine, ki predstavljajo pomembne ponore TGP, predvsem mokrišča in gozdovi, se morajo ohranjati v obstoječi obliki, vanje naj se ne posega tudi, kadar te nimajo formalnega varstvenega statusa. Predlagamo opredelitve »programa ponorov«, ki opredeli prednostna območja za ohranjanje in povečevanje ponorov (mokrišča, vlažni travniki, gozdni robovi, degradirana območja za ozelenitev, obvodni pasovi, itd.) in te povezati z ukrepi preprečevanja pozidave.

Načrtovanje se mora izogibati naložbam, ki podaljšujejo odvisnost od fosilnih goriv. Namesto tega mora dati prednost sistemom, ki temeljijo na obnovljivih virih energije in so učinkoviti. Predlagamo, da se z RPP opredeli prednostna območja za energetsko prenovo npr. mestna jedra, degradirane cone, večstanovanjska območja z zahtevo po visokih energijskih standardih. Predlagamo pripravo regijske karte potenciala daljinskega ogrevanja (gostota odjema, možni viri energetski viri so biomasa, toplotne črpalke morje, odpadna toplota).

Kadar so degradirane površine neustrezne za revitalizacijo v obliki pozidave ali uporabe za pridobivanje energije (OVE) naj se te površine revitalizira na način, da se na območju razvije habitate, ki predstavljajo ponor TGP. Hierarhija razvoja mora zasledovati zaporedje odločanja:

1. sanacija in ponovna uporaba degradiranih in slabo izkoriščenih površin (parkirišča, opuščene industrije ipd.).,
2. zgoščevanje znotraj ureditvenih območij naselij,
3. šele nato aktivacija ODRN ali širitev na nova zemljišča.

Predlagamo, da se na nivoju celotne regije opravi pregled degradiranih površin in določi najbolj primerne in s tem prednostne degradirane površine za sanacijo.

RPP za nakupovalna središča izrecno zahteva vgradnjo naprav za OVE in visoko samozadostnost. Smiselna je razširitev istega načela tudi na druge velike porabnike (gospodarske cone in večji logistični objekti, večje javne stavbe in turistični kompleksi), da se poveča regionalni delež OVE.

Tako kot RPP za nakupovalna središča opredeljuje kaskadno rabo energije je to smiselno tudi za gospodarske cone. Za gospodarske in logistične cone je smiselna presoja možnosti: izrabe odvečne toplote oz. hladu, industrijske simbioze (skupni tokovi energije) in skupnih sistemov ogrevanja oz. hlajenja.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje:

Usmeritve za načrtovanje razvoja poselitve:

Pri načrtovanju nove poselitve naj bodo te načrtovane na način, da podpirajo trajnostno mobilnost – kolesarnice, polnilnice za električna vozila ipd. Za vsa večja razvojna območja in komplekse predlagamo obvezen mobilnostni načrt, ki naj vključuje:

- dokazano dostopnost z JPP (vozlišča in prestopne točke),
- varne peš ali kolesarske povezave,
- ukrepe upravljanja parkiranja,
- načrt urbane logistike ali dostav (kjer je relevantno)

Pri prenovi stavb javne družbene infrastrukture (vrtcev, šol, športnih, kulturnih objektov …), ki so v slabem stanju in potrebujejo prenovo ali novogradnjo je potrebno posebno pozornost posvetiti energetski učinkovitosti stavb. Na javnih stavbah naj se preuči možnost pridobivanja energije (OVE).

Za nova razvojna območja (PROSO, ODRN, gospodarske in turistične ureditve) ter za večje generatorje prometa (trgovski kompleksi, večji javni programi) predlagamo, da se v izvedbenih aktih uvede parkirna politika, ki temelji na parkirnih maksimumih (namesto minimumov) v območjih dobre dostopnosti do JPP. Parkirišča namreč neposredno določajo prometno vedenje - če je parkiranje vedno možno in poceni to generira več voženj z osebnim avtomobilom in posledično več emisij ter večjo porabo energije. Zato je parkirna politika eden najbolj učinkovitih vzvodov, da se dejansko uresničijo cilji RPP (trajnostna mobilnost, PROSO ob JPP, intermodalna vozlišča za večje programe). Parkirne kapacitete naj se pogojuje z izvedbo ukrepov trajnostne mobilnosti (JPP dostop, varne peš/kolesarske povezave, kolesarnice, souporaba vozil, P+R). V urbanih in turističnih središčih pa naj se preuči uvedbo upravljanja parkiranja (coniranje, sezonske tarife, časovne omejitve) za zmanjšanje motoriziranih poti in emisij.

Razvoj turizma naj se v izvedbenih aktih prednostno usmeri v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet. Novi ali razširitveni projekti naj bodo dopustni le ob dokazilu o izvedljivosti rešitev trajnostne mobilnosti, zlasti za zadnji kilometer oz. »last mile« (P+R na robu območij, sezonske shuttle povezave, kolesarske oz. peš navezave, izposoja koles in mikromobilnost, informiranje obiskovalcev). V turističnih žariščih naj se uvede sistem upravljanja obiskovalcev za preprečevanje zasičenosti in razpršitev tokov v zaledje ter izven glavne sezone.

<u>Usmeritve za načrtovanje razvoja gospodarstva:</u>

Za prednostna območja gospodarskega razvoja in logistične ureditve naj se v podrobnih izvedbenih aktih določi izdelava logističnega oz. mobilnostnega načrta območja. Načrt naj opredeli konsolidacijo dostav, režime dostopov in časovna okna, upravljanje notranjih transportov ter ukrepe za zmanjšanje praznih voženj. Kjer je izvedljivo naj se preveri in prednostno načrtuje navezava na železniško omrežje oziroma intermodalne terminale, pri čemer se podpira preusmerjanje tranzitnih tokov na železnico. Za zadnji kilometer (»last mile«) se uvede rešitve z nizko- ali ničelno-emisijskimi vozili ter ustrezno polnilno infrastrukturo.

Za nove in širitvene gospodarske cone naj se v podrobnih izvedbenih aktih določi obvezna krožna zasnova območja. Akt naj predvidi prostorske rezerve za ločeno zbiranje, začasno skladiščenje in pretovor materialov ter dopustne rabe za dejavnosti ponovne uporabe, popravila in druge krožne storitve. V conah naj se omogoči in spodbuja industrijska simbioza med podjetji (izmenjava materialnih tokov) ter povezava z regijskim sistemom ravnanja z odpadki. Za večje gradnje naj se določi načrt ravnanja z gradbenimi odpadki z obveznim ločevanjem in preveritvijo možnosti ponovne uporabe oz. reciklaže.

Nove obrtno-industrijske cone se umešča in načrtuje na način, da se zmanjša njihov doprinos k izpustom TGP. Npr.:

- prednostno naj se umeščajo na obstoječa degradirana območja,
- v načrtovanje naj bodo vključene zelene površine, drevesni pasovi, naravna senčila,
- pozidane površine naj se načrtujejo v minimalnem možnem obsegu,
- gradnja naj bo kompaktna in večnamenska.

Usmeritve za načrtovanje gospodarske javne infrastrukture:

Predlagamo, da se pri vseh novih ali bistveno nadgrajenih cestnih odsekih izvede presoja induciranega prometa in emisij in preveri, da ukrep ne izniči koristi železnice oz. JPP. Za logistične in tovorne tokove naj se kot prednost določi preusmerjanje na železnico (kjer je to izvedljivo), pri čemer naj se v izvedbenih aktih za cone ali terminalne ureditve opravi preveritev železniških navezav (z industrijskimi tiri, intermodalnostjo).

Pri vseh večjih posegih, kot so gospodarske cone, večji javni programi, turistična žarišča, nakupovalna središča naj se v izvedbenih aktih določi izvedba mobilnostnih točk (P+R, postajališča, kolesarnice, mikromobilnost) in varnih peš oz. kolesarskih povezav do JPP.

Podrobni prostorski akti za PROSO in večja območja mešane rabe naj predvidijo možnost lokalnih energetskih skupnosti (skupna proizvodnja in raba OVE, skupni hranilniki), kjer to dopušča omrežje. Za večje nove porabnike (npr. cone, logistika, javni objekti) naj se v izvedbenih aktih opredeli energetski koncept območja, ki najprej izkazuje OVE potencial (fotovoltaika na strehah, parkiriščih, infrastrukturi, hranilniki) ter šele nato dodatno omrežno oskrbo.

Pridobivanje OVE (in njena podporna infrastruktura) ne sme okrniti obstoječe ekosistemske storitve (npr. ekosistemske storitve vodotokov, tal, gozdov, itd.).

Usmeritve za urejanje krajine

V izvedbenih aktih naj se določi, da posegi ne smejo povzročiti neto zmanjšanja ključnih ponorov (gozdovi, mokrišča, trajna travišča itd.).

Zeleni klini oz. prezračevalni koridorji in zelene cezure med naselji naj se varujejo kot zavezujoči elementi, ker prispevajo k mikroklimi in zmanjševanju energetskih potreb (hlajenje).

4.8.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.8.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

Usmeritve so delno upoštevane – RPP prepozna gozdove, mokrišča, kmetijska in zelena območja kot ponore ogljika. RPP vključuje tudi ohranjanje zelene in modre infrastrukture, omejuje širjenje poselitve v naravni prostor, varuje sklenjene gozdove, rečne koridorje, razlivne površine, zelene kline in ekokoridorje ter podpira ozelenitev in sanacijo degradiranih območij. Vendar pa RPP tega ne povezuje v enoten prostorski koncept ponorov in ne zagotavlja posebnega varstva neformalno varovanih območij. »Program ponorov« je predlog, ki ga je možno zagotoviti na nivoju posameznih občin.

RPP vključuje obnovljive vire energije, učinkovito rabo energije, sončno in geotermalno energijo, toploto okolja in morja, lokalne energetske skupnosti, razvoj in posodabljanje sistemov daljinskega ogrevanja. Usmeritve glede opredelitve prednostnih območij za energetsko prenovo ter priprave regijske karte potenciala daljinskega ogrevanja niso bile upoštevane. Obe usmeritvi je možno uresničiti na nivoju posameznih občin. Predlog za pregled degradiranih površin v tej fazi ni bil

upoštevan.

Usmeritve glede vgradnje naprav za OVE in visoko samozadostnost za velike porabnike, poleg nakupovalnih središč, so upoštevani v obliki podpornih ukrepov in splošnih načel, ne pa tudi konkretno. Enako velja za kaskadno rabo energije v gospodarskih in logističnih conah.

4.9 Zdravje ljudi

4.9.1 Presoja vplivov na okolje

Pri presoji vsebin RPP na zdravje ljudi se je upoštevalo vplive na:

- obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami: predvsem promet, gospodarske dejavnosti ter drugi viri hrupa v prostoru. Dolgotrajna oziroma povečana izpostavljenost hrupu lahko vpliva na kakovost bivanja, povzroča motnje spanja in povečuje raven stresa. Z vidika prostorskega načrtovanja je zato pomembno predvsem razmerje med viri hrupa ter stanovanjskimi in drugimi območji, kjer se ljudje dalj časa zadržujejo, ter zagotavljanje ustreznih prostorskih odmikov in drugih ukrepov varstva pred hrupom
- obremenjenost okolja z onesnažili v zraku: predvsem emisije iz prometa, energetskih virov in gospodarskih dejavnosti. Z vidika vplivov na zdravje ljudi so pomembne zlasti koncentracije delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Povečana izpostavljenost onesnaževalom zraka lahko vpliva predvsem na dihala in srčno-žilni sistem ter pomeni povečano tveganje za občutljive skupine prebivalstva. Pri presoji se zato upoštevajo možne spremembe prometnih tokov, umeščanje dejavnosti, ki predstavljajo vir emisij, razvoj energetskih sistemov ter vpliv zelenih površin in trajnostne mobilnosti na kakovost zraka.
- obremenjenost okolja s sevanji (EMS, radon, ionizirajoča sevanja): predvsem elektromagnetna sevanja, povezana z elektroenergetsko in drugo infrastrukturo, ter na izpostavljenost radonu. Pri prostorskem načrtovanju je pomembno, da se območja stanovanj in drugih dejavnosti, kjer se ljudje dalj časa zadržujejo, umeščajo ob upoštevanju predpisanih varovalnih pasov in mejnih vrednosti elektromagnetnega sevanja. Na območjih povečanega radonskega tveganja je treba pri načrtovanju novih objektov upoštevati tudi ustrezne gradbene ukrepe za zmanjšanje prehajanja radona v notranje prostore.
- obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem: umetno osvetljevanje naselij, prometne, gospodarske, turistične in druge infrastrukture. Prekomerno oziroma neustrezno osvetljevanje lahko vpliva na kakovost spanja, bioritem ljudi in splošno kakovost bivalnega okolja. Pri presoji se zato upošteva možnost povečanja obsega osvetljenih površin ter usmeritve za omejevanje nepotrebnega osvetljevanja in zagotavljanje razsvetljave v skladu z veljavnimi predpisi.
- obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami: ob neustreznem ravnanju lahko vpliva na kakovost tal ter površinskih in podzemnih voda in s tem posredno tudi na zdravje ljudi. Z vidika RPP so pomembni predvsem zagotavljanje ustrezne komunalne opremljenosti novih in obstoječih območij, zadostne zmogljivosti sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter ustrezno ravnanje z nastalimi odpadki
- oskrbo s pitno vodo: za Obalno-kraška regijo je zaradi vododeficitarnosti posebej pomembno zagotavljanje zadostnih količin kakovostne pitne vode, varovanje vodnih virov, zmanjševanje izgub v vodovodnih sistemih ter zagotavljanje rezervnih oziroma nadomestnih virov. Pri presoji se upoštevata tako možen vpliv načrtovanega prostorskega razvoja na potrebe po vodi kot tudi vpliv načrtovanih ureditev na kakovost in varnost vodnih virov.

- zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja: vključuje presojo dostopnosti prebivalcev do zelenih in rekreacijskih površin, družbene infrastrukture in storitev, možnosti za pešačenje in kolesarjenje, trajnostno mobilnost, dostopnost javnega potniškega prometa ter splošno kakovost in varnost prostora.

Tabela 10: Presoja vplivov na zdravje ljudi

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami V skladu s planom se razvoj poselitve v regiji prednostno usmerja v urbana središča in notranje rezerve naselij. Načrtovan je policentrični razvoj urbanih središč, krepitev javnega potniškega prometa ter usmerjanje nove poselitve v območja z obstoječo infrastrukturo lahko dolgoročno prispevajo k zmanjševanju prometnih obremenitev in s tem tudi hrupa. Hkrati pa koncentracija poselitve, delovnih mest in storitev v urbanih območjih lahko lokalno povzroči povečanje prometnih tokov, predvsem v območjih večjih zaposlitvenih in oskrbnih središč ter ob pomembnejših prometnih koridorjih. Plan usmerja razvoj poselitve predvsem v obstoječa urbana središča in območja z dobro dostopnostjo do javnega potniškega prometa, delovnih mest in storitev. Komen se krepi kot središče severnega dela Krasa. Takšne usmeritve zmanjšuje potrebo po vsakodnevnih daljših vožnjah z osebnimi avtomobili ter omogoča učinkovitejšo organizacijo trajnostne mobilnosti. Poseben poudarek je namenjen razvoju javnega potniškega prometa, kolesarskih in peš povezav ter povezovanju podeželskih naselij v sistem trajnostne mobilnosti, kar lahko pomembno prispeva k zmanjševanju prometnega hrupa. Z usmerjanjem intenzivnejše urbanizacije v mesta ter preprečevanjem razpršene poselitve se zmanjšuje potreba po gradnji nove prometne infrastrukture in nastajanju novih konfliktnih območij med prometnimi koridorji in stanovanjskimi območji. Pri načrtovanju novih stanovanjskih območij in območij za stanovanjsko oskrbo (PROSO) je treba zagotavljati ustrezno oddaljenost od pomembnejših prometnic in drugih virov hrupa. Problem lahko nastane tudi pri obstoječih stanovanjskih objektih, ki se nahajajo tik ob prometnicah, zato je v sklopu širitve naselij potrebno tudi načrtovanje ukrepov, ki zajemajo dodatno obremenitev za obstoječe objekte, kot je npr. (preplastitev obstoječih prometnic - tihi asfalt, zmanjšana hitrost vožnje). Ker plan razvoj poselitve večinoma usmerja v obstoječa naselja z že vzpostavljeno infrastrukturo ter spodbuja trajnostne oblike mobilnosti, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku Razvoj poselitve, zgoščanje urbanih območij ter koncentracija stanovanjskih, storitvenih in zaposlitvenih funkcij lahko lokalno povečajo prometne obremenitve in s tem emisije onesnaževal v zrak. Plan razvoj poselitve prednostno usmerja v urbana središča in območja z dobro dostopnostjo do javnega potniškega prometa, delovnih mest, storitev ter družbene infrastrukture. Takšna usmeritev zmanjšuje potrebo po

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	vsakodnevni uporabi osebnega avtomobila ter omogoča učinkovitejše izvajanje trajnostne mobilnosti. Poseben poudarek je namenjen razvoju policentričnega sistema poselitve, povezovanju podeželskih naselij z javnim potniškim prometom ter usmerjanju stanovanjske gradnje ob prometna vozlišča in območja z dobro dostopnostjo do storitev in delovnih mest. Pozitiven vpliv na kakovost zraka predstavlja spodbujanje notranjega razvoja naselij, prenove obstoječih objektov ter revitalizacije degradiranih in opuščenih območij, saj se s tem zmanjšuje širjenje razpršene poselitve in potreba po novih prometnih povezavah. Ohranjanje zelenih cezur med naselji ter urejanje zelenih sistemov in javnih odprtih površin prispeva k izboljšanju mikroklimatskih razmer, zmanjševanju učinkov toplotnih otokov ter izboljšanju kakovosti zraka v urbanih območjih. Posebno pozornost je treba nameniti umeščanju novih stanovanjskih območij v bližino prometno bolj obremenjenih območij in pomembnejših prometnih koridorjev. Daleč največji delež emisij v zrak predstavlja promet. Plan vključuje usmeritev, da je nove povezave javnega potniškega prometa ali njihove izboljšave treba načrtovati sočasno s širitvijo poselitve in jih uvesti še pred obratovanjem pozidanih območij, kar je z vidika ohranjanja kakovosti zraka pozitivno. Ker plan temelji predvsem na usmerjanju razvoja v obstoječa naselja, razvoju trajnostne mobilnosti ter krepitvi policentričnega sistema poselitve, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Pri širitvi območij za stanovanjske objekte in območja za daljše zadrževanje ljudi, kot so rekreacijske in druge površine za prostočasne aktivnosti, ki segajo izven obstoječih poselitev, je potrebno zaradi negativnega vpliva elektromagnetnih sevanj na človekovo zdravje, s strani visokonapetostnih daljnovodov in baznih postaj, umeščanje območij za poselitev predvideti izven varovalnih pasov daljnovodov. Na podlagi do zdaj izvedenih meritev koncentracij radona v Sloveniji in podatkov o geološki sestavi tal so določena območja, kjer je več radona. Na območju Obalno – kraške regije so občine s povečanim sevanjem radona (Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana). Pri novogradnjah stanovanjskih objektov je treba zagotoviti osnovne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona (npr. zatesnitev temeljev, prezračevanje podzemnih prostorov). <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Nove poselitve in širjenje naselij lahko privede do povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. Pri načrtovanju novih ureditev je treba zagotoviti skladnost z zahtevami glede mejnih vrednosti svetlobnega onesnaževanja ter razsvetljavo omejiti na obseg, potreben za varno uporabo prostora. Ob upoštevanju predpisanih zahtev pomembnejši vplivi niso pričakovani.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami Zgoščevanje poselitve pomeni povečanje količine nastalih odpadkov. Ravnanje z odpadki se izvaja v obstoječih regijskih centrih, deloma pa tudi izven regije. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Preuči se možnost čezmejnega sodelovanja na področju ravnanja z komunalnimi odpadki. Plan predvideva dograjevanje dotrajanega kanalizacijskega omrežje in v naseljih z opredeljenimi aglomeracijami, kjer kanalizacijskega omrežja še ni, se le-ta vzpostavi. Na Krasu se zagotovi javni kanalizacijski sistem še v naseljih Dutovlje, Lokev, Šepulje-Križ. Preobremenjene komunalne čistilne naprave se nadgradi, kjer obstaja potreba se jih tudi na novo vzpostavi. Oskrba s pitno vodo Usmerjanje razvoja v obstoječa urbana območja zmanjšuje pritisk na vodne vire ter omogoča učinkovitejšo rabo in upravljanje obstoječe vodne infrastrukture. Hkrati pa se na ta način se omejuje tudi širitev poselitve na vodovarstvena območja. Eden izmed ciljev prostorskega razvoja regije je zagotavljanje zanesljive oskrbe s pitno vodo in trajnostno ravnanje z naravnimi viri, v sicer vododeficitarni regiji. S planom so prioritetni ukrepi za udejanja cilja gradnja povezovalnih vodovodov in razvoj rezervnih vodnih virov, hkrati pa spodbujanje učinkovite rabe vode, hrambe vode ob intenzivnih padavinah in zmanjšanje izgub v omrežju. Akumulacija Griža se nameni zajemanju viškov vode iz reke Rižane, dograjeni in dodatni povezovalni vodovodi pa bodo zagotavljali rezervne oziroma nadomestne količine pitne vode. Ukrepi se usmerijo v povezovanje vodovodnih sistemov Rižanskega, Kraškega, Postojnskega in Ilirskobistriškega vodovoda v enoten regijski sistem, ki bi omogočal vzajemno oskrbo in večjo odpornost na podnebne spremembe. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Policentrični razvoj regije, ki temelji na povezovanju obalnih urbanih središč s kraškimi in podeželskimi območji, omogoča bolj uravnoteženo razporeditev izobraževalnih, zdravstvenih, socialnih, kulturnih in športnih storitev ter zmanjšuje razvojne razlike med posameznimi deli regije. Z ohranjanjem in nadgradnjo mreže vrtcev, osnovnih in srednjih šol, ustanov za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter zdravstvenih in socialnovarstvenih storitev se izboljšuje lokalna dostopnost storitev in krepi socialna vključenost prebivalcev. Načrtovane investicije, kot so širitev Centra za usposabljanje Elvire Vatovec v Strunjanu, vzpostavitev šolskega centra v Kopru, razvoj zdravstvenih centrov v Kopru in Sežani ter širitev socialnovarstvenih kapacitet za starejše in ranljive skupine, prispevajo k višji kakovosti storitev in večji odpornosti regije. Ohranjanje vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom ter razvoj kulturne infrastrukture dodatno krepita identiteto prostora in družbeno povezanost. Pomemben vidik predstavlja tudi preprečevanje zlivanja naselij z zelenimi cezurami, ki prispevajo k ohranjanju kakovostnega bivalnega okolja ter zmanjševanju prostorskih pritiskov.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Z razvojem športnih, rekreativnih in kulturnih površin ter prenovo obstoječih družbenih objektov se izboljšujejo pogoji za kakovostno preživljanje prostega časa in krepi privlačnost naselij. Hkrati boljše povezovanje naselij z javnim potniškim prometom omogoča dostop do delovnih mest, storitev in dejavnosti tudi prebivalcem zalednih in podeželskih območij, zmanjšuje odvisnost od osebnega avtomobila ter spodbuja trajnostno mobilnost. Takšen prostorski razvoj prispeva k večji socialni koheziji, zmanjševanju razvojnih razlik ter dolgoročno izboljšuje kakovost bivanja v regiji. Celostno načrtovanje družbene infrastrukture skupaj z izboljševanjem prometne dostopnosti in povezovanjem urbanih ter podeželskih območij omogoča prebivalcem dostop do osnovnih storitev brez potrebe po vsakodnevnih migracijah v oddaljena središča. Takšen razvoj prispeva k večji socialni koheziji, zmanjševanju regionalnih razlik, večji odpornosti naselij ter dolgoročno izboljšuje kakovost bivalnega okolja v regiji.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča;	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Umeščanje nove gospodarske aktivnosti vodi tudi v večjo prometno obremenitev, kar lahko poveča hrup in vibracije (tovorni promet). Z vidika vpliva na zdravje ljudi je pomembno predvsem, če se gospodarske cone umeščajo v bližini stanovanjskih območij. S planom je večinoma predviden razvoj opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožečah. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Pri prestrukturiranju obstoječih nakupovalnih območij je treba prednostno zagotavljati dostopnost s trajnostnimi oblikami mobilnosti, ter vzpostavljati povezave z zelenim sistemom naselij. Na ta način se ne ustvarja novi hrupnih oz. konfliktnih območij glede na namensko rabo in ne ustvarja potrebe po gradnji novih prometnic. Z zagotavljanjem dostopnosti s trajnostnimi oblikami mobilnosti pa se zmanjšuje potreba po individualnem prevozu, kar prispeva k zmanjševanju hrupa iz prometa. Plan večinoma predvideva razvoj obstoječih gospodarskih con z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo ter ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, zato bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Umeščanje novih in prenovljenih gospodarskih con predstavlja potencialni vir povečanja emisij v zrak zaradi proizvodnih dejavnosti in povečanega prometa, predvsem tovornega. S planom je večinoma predviden razvoj že opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožečah. Prenova con navadno pomeni tudi uporabo sodobnejših tehnologij, kar prav tako zmanjšuje emisije v zrak. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Pri prenovi obstoječih nakupovalnih kompleksov je nujno zagotoviti visoko stopnjo samozadostnosti, zlasti z vgradnjo naprav za izrabo obnovljivih virov energije. Pri prestrukturiranju obstoječih nakupovalnih območij je treba prednostno zagotavljati dostopnost s trajnostnimi oblikami mobilnosti, ter vzpostavljati povezave z zelenim sistemom naselij.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječa gospodarska območja ter spodbuja trajnostno mobilnost, energetsko učinkovito prenovo območij in uporabo obnovljivih virov energije, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Gospodarske dejavnosti ne predstavljajo pomembnega vira elektromagnetnega sevanja. Pri načrtovanju in umeščanju območij za gospodarski razvoj, ki se prvenstveno locirajo na degradiranih območjih v bližini intermodalnih vozlišč (železnica, avtocesta, pristanišče ipd.), je treba upoštevati vplive elektromagnetnih in ionizirajočih sevanj na zaposlene in širše okolje. Pri novogradnjah poslovnih, proizvodnih in drugih objektov, kjer se ljudje dlje časa zadržujejo, je treba zagotoviti osnovne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona (npr. zatesnitev temeljev, prezračevanje podzemnih prostorov). Ob upoštevanju veljavnih predpisov in zaščitnih ukrepov bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Vzpostavitve gospodarskih območij in nakupovalnih središč lahko privedejo do povečane, prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja.. Ker plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con ter ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, se novi večji viri svetlobnega onesnaževanja praviloma ne pričakujejo. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Povečanje gospodarskih dejavnosti in trgovskih površin pomeni več komunalnih in proizvodnih odpadkov. Gospodarske dejavnosti, kot so proizvodnja, logistika in servisne dejavnosti, lahko predstavljajo pomemben vir nevarnih in nenevarnih odpadkov, zato je pri načrtovanju območij treba zagotoviti ustrezno infrastrukturo za ločeno zbiranje, začasno skladiščenje in odvoz odpadkov v skladu z veljavno zakonodajo. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con, ki so praviloma že komunalno opremljene oziroma imajo vzpostavljeno osnovno gospodarsko javno infrastrukturo. Takšna usmeritev omogoča učinkovitejšo rabo obstoječih infrastrukturnih sistemov ter zmanjšuje potrebo po vzpostavljanju nove komunalne infrastrukture in dodatnih posegih v prostor. Pri nadaljnjem razvoju gospodarskih con je treba zagotavljati ustrezno komunalno opremljenost območij ter po potrebi dograjevanje kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav skladno z načrtovanimi obremenitvami. V sklopu načrtovanja novih gospodarskih območij (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se vedno preveri ali je na obstoječi čistilni napravi dovolj kapacitete za priključitev. S strani upravljalca čistilne naprave je potrebno pridobiti mnenje.

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječe komunalno opremljene gospodarske cone ter predvideva preverjanje kapacitet komunalne infrastrukture ob načrtovanju novih ureditev, bistveni vplivi na zdravje ljudi in okolje zaradi odpadkov in odpadnih voda niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Nove gospodarske dejavnosti, lahko pomenijo tudi večjo potrebo po pitni vodi. Povečana poraba vode lahko predstavlja tveganje predvsem na vododeficitarnih in sušnih območjih ter na območjih z omejenimi vodnimi viri. Usmerjanje razvoja v obstoječa urbana območja zmanjšuje pritisk na vodne vire ter omogoča učinkovitejšo rabo in upravljanje obstoječe vodne infrastrukture. Hkrati pa se na ta način se omejuje tudi širitev dejavnosti na vodovarstvena območja. Varstvo vodnih virov za javno in lastno oskrbo s pitno vodo se zagotavlja z upoštevanjem predpisanih varstvenih režimov vodovarstvenih območij in varstvom drugih obstoječih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Obstoječe dejavnosti je potrebno prilagoditi tako, da je poraba vode čim manjša. Tako pri načrtovanju novih kot tudi pri prenovi obstoječih nakupovalnih kompleksov je nujno zagotoviti visoko stopnjo samozadostnosti, zlasti z zajemanjem meteornih voda. V sklopu načrtovanja novih gospodarskih območij (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se preveri, ali obstoječe vodne pravice in kapacitete javnega vodovodnega sistema zadostujejo za potrebe načrtovanih ureditev. Na ta način se zagotavlja, da načrtovane dejavnosti ne presegajo razpoložljivih količin vode in ne povečujejo pritiska na vodne vire. Ker plan večinoma predvideva razvoj obstoječih gospodarskih con ter omejuje umeščanje dejavnosti z večjo porabo vode na vododeficitarna območja, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi in oskrbo s pitno vodo niso pričakovani. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Gospodarski razvoj ustvarja nova delovna mesta v regiji in izboljšuje dostopnost storitev, kar pozitivno vpliva na socialno in ekonomsko kakovost življenja. Lokalno lahko razvoj gospodarskih dejavnosti prispeva k povečanju prometnih obremenitev, hrupa, emisij v zrak ter spremembam v krajinski podobi, predvsem v primeru neustreznega umeščanja dejavnosti v bližino stanovanjskih območij. Plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo, kar zmanjšuje potrebo po širjenju dejavnosti na nova območja ter omejuje dodatne posege v prostor. Umeščanje širokega nabora dejavnosti, nudi raznolikost delovnih mest. Pri prestrukturiranju in prenovi gospodarskih ter trgovskih območij je treba zagotavljati dobro dostopnost z javnim potniškim prometom ter razvijati peš in kolesarske povezave, s čimer se zmanjšuje prometna obremenitev in potreba po individualnem motornem prometu. Smiselno je tudi vključevanje zelenih ureditev in zaščitnih vegetacijskih pasov, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti bivalnega in delovnega okolja ter zmanjševanju vplivov na okoliška območja. Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječe gospodarske cone ter spodbuja trajnostne oblike mobilnosti in učinkovito rabo prostora, bistveni vplivi na kakovost bivalnega okolja niso pričakovani.
Razvoj turizma	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u>

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Razvoj turizma lahko lokalno poveča obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami, predvsem v območjih koncentracije turističnih dejavnosti, kot so obmorska mesta, turistična središča ter območja z večjo gostoto obiskovalcev. Hrup je povezan z večjo prometno obremenitvijo, delovanjem turistične infrastrukture, prireditvami ter sezonsko koncentracijo obiskovalcev. Plan usmerja razvoj turizma v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Poseben poudarek je na razvoju trajnostne mobilnosti, izboljšanju dostopnosti z javnim potniškim prometom ter razpršitvi turističnih tokov v zaledje Istre, Krasa in Brkinov. S tem se zmanjšuje koncentracija obiskovalcev v obalnih središčih ter posledično tudi lokalne hrupne obremenitve. Z vzpostavitvijo upravljanja obiskovalcev in razpršitvijo turističnih tokov se zmanjšuje možnost prekomerne sezonske obremenitve posameznih območij. Razvoj kolesarskih in peš povezav ter sistemov »zadnjega kilometra« dodatno prispeva k zmanjševanju uporabe osebnega motornega prometa v turističnih območjih. Glede na vsebine plana bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Turistični razvoj lahko posredno vpliva na kakovost zraka predvsem zaradi povečanega prometa in povečane energetske rabe v objektih turistične infrastrukture. Plan predvideva razvoj trajnostnega in butičnega turizma, usmerjenega v kakovost namesto količine obiskovalcev, kar zmanjšuje pritisk na okolje. Razvoj se osredotoča na obstoječe turistične destinacije ter njihovo funkcionalno povezovanje z zaledjem, s čimer se zmanjšuje koncentracija emisij v posameznih točkah. Poseben poudarek je na trajnostni mobilnosti, krepitvi javnega potniškega prometa, razvoju kombiniranih oblik mobilnosti ter izboljšanju dostopnosti turističnih točk brez uporabe osebnega motornega prometa. Dodatno se spodbuja energetska učinkovitost turističnih objektov in uporaba obnovljivih virov energije. Glede na vsebine plana bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Plan ne predvideva dejavnosti, ki bi predstavljale pomemben vir sevanj, zato bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. Pri umeščanju novih turističnih objektov zagotoviti, da se ne nahajajo v varovalnih pasovih daljnovodov. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Ker plan ne predvideva intenzivne nove pozidave turističnih območij in spodbuja ekoturizem ter trajnostne oblike rekreacije bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi svetlobnega onesnaženja niso pričakovani

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	<u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> S planom je previden razvoj turizma, ki bo temeljil na naravnih in ustvarjenih danostih za krepitev trajnostnega turizma z zmanjševanjem okoljskega odtisa, učinkovitim ravnanjem z odpadki ter izboljšanjem infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Poseben poudarek je na prenovi obstoječih turističnih kapacitet, kjer je že vzpostavljena osnovna komunalna infrastruktura. Eden izmed stebrov razvoja trajnostnega turizma s področja okolja je tudi zmanjšati količino odpadkov [4]. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Glede na vsebine plana, ki temeljijo na prenovi in dvigu kakovosti obstoječih kapacitet in trajnostnem upravljanju turističnih tokov, bistveni vplivi na zdravje ljudi z vidika obremenjenosti okolja z odpadki in odpadnimi vodami niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Povečanje turističnih kapacitet, pomeni tudi večjo potrebo po pitni vodi, zlasti v poletnih mesecih in na območjih z visoko gostot turistov. Povečana poraba vode lahko predstavlja pritisk na lokalne vodne vire ter vpliva na razpoložljivost pitne vode za prebivalstvo. Plan spodbuja trajnostni turizem, ki vključuje učinkovito rabo vode, ponovno uporabo meteornih voda ter zmanjševanje porabe vode v turističnih objektih. Prenova obstoječih turističnih kapacitet omogoča nadgradnjo vodovodnih sistemov in uvajanje sodobnih rešitev za varčevanje z vodo. Poseben poudarek je na preprečevanju prekomerne obremenitve vodnih virov v obalnih občinah ter na razpršitvi turističnih tokov v zaledje, kjer je pritisk na vodne vire manjši. Ker plan ne predvideva intenzivne nove pozidave turističnih območij ter spodbuja učinkovito rabo vode, bistveni vplivi na oskrbo s pitno vodo in zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Turizem pomembno prispeva k gospodarskemu razvoju regije, ustvarjanju delovnih mest ter izboljšanju dostopnosti storitev, kar pozitivno vpliva na kakovost življenja. Hkrati pa lahko intenziven turistični razvoj lokalno povzroči povečanje prometnih obremenitev, sezonske preobremenitve prostora ter vplive na kakovost bivanja lokalnega prebivalstva. Plan usmerja razvoj turizma v trajnostne oblike, prenovo obstoječih kapacitet ter razpršitev turističnih tokov v zaledje, s čimer se zmanjšuje pritisk na že tako obremenjena obalna območja. Pomemben ukrep predstavlja vzpostavitev upravljanja obiskovalcev ter krepitev trajnostne mobilnosti, kar zmanjšuje prometne obremenitve in izboljšuje dostopnost turističnih točk. Razvoj butičnega in kakovostnejšega turizma zmanjšuje prostorsko intenzivnost rabe ter povečuje dodano vrednost na obiskovalca, kar prispeva k bolj uravnoteženemu razvoju prostora. Dodatno se z razvojem zelenih in rekreacijskih površin ter prenovo degradiranih območij na slovenski obali izboljšuje kakovost bivalnega okolja.

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Plan temelji na trajnostnem razvoju turizma, zato bistveni vplivi na kakovost bivalnega okolja niso pričakovani.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami Prometna infrastruktura predstavlja enega najpomembnejših virov hrupa in vibracij v prostoru, pomemben vpliv na zdravje ljudi ima predvsem na območjih, kjer se približa poselitvi. Plan predvideva nadgradnjo prometne infrastrukture, izboljšanje dostopnosti ter povečanje prometne varnosti, pri čemer pomemben del ukrepov temelji na preusmerjanju tranzitnega in tovornega prometa iz urbanih območij na zmogljivejše prometne koridorje ter na krepitev železniškega in javnega potniškega prometa. Z dograditvijo hitrih cest H5 in H6, rekonstrukcijo vpadnic ter razvojem intermodalnih logističnih rešitev se zmanjšuje mešanje tranzitnega in lokalnega prometa v naseljih. S planom se omrežje regionalnih cest ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami, kar zmanjšuje obremenitev prebivalcev s hrupom. Obstoječe cestne povezave, ki potekajo vzporedno z načrtovanimi cestami oziroma cestnimi odseki, se prekategorizirajo v javno cesto nižje kategorije. Njihov javni prostor v središčih naselij se po izgradnji vzporednih, zmogljivejših cest preoblikuje, del površin se nameni pešcem in kolesarjem. Promet težkih tovornih vozil pa se omeji le na zmogljive ceste, ki ne potekajo skozi občutljiva območja. Nasplošno se krepi infrastrukturo javnega prevoza in trajnostne mobilnosti (površine za kolesarje in pešce, enoten regijski sistem za izposojo koles), ki zmanjšuje odvisnost od osebnih vozil in prispeva k zmanjšanju obremenitve okolja s hrupom in vibracijami. Pri načrtovanju prometnih ureditev je treba zagotavljati ustrezne odmike od stanovanjskih območij ter po potrebi izvajati protihrupne ukrepe. Plan pomemben poudarek namenja razvoju javnega potniškega prometa, železniške infrastrukture ter zmanjševanju tranzitnega prometa skozi naselja, zato bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku Največji delež emisij v zrak predstavlja promet. Obremenitve so največje v urbanih območjih, ob glavnih prometnicah ter v območjih z intenzivnim tranzitnim in tovornim prometom. Plan predvideva razvoj prometnega sistema, ki temelji na povečanju deleža železniškega in javnega potniškega prometa ter zmanjševanju odvisnosti od osebnega avtomobila. Pomemben ukrep predstavlja nadgradnja železniške infrastrukture, elektrifikacija prog ter preusmerjanje tovornega prometa na železnico. Dodatno se spodbuja razvoj intermodalnih logističnih centrov ter omejevanje težkega tovornega prometa na zmogljive prometne koridorje izven občutljivih območij. Pomemben pozitiven vpliv na kakovost zraka predstavlja tudi razvoj mobilnostnih točk, sistemov »parkiraj in pelji«, kolesarskih povezav in peš infrastrukture. Na ta način se zmanjšuje potreba po individualnem motornem prometu, predvsem v obalnih mestih in turistično obremenjenih območjih, kjer so ceste bolj obremenjene. Ker plan pomemben poudarek namenja trajnostni mobilnosti, železniškemu prometu, elektrifikaciji ter zmanjševanju prometnih obremenitev v urbanih območjih, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi niso pričakovani.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja) Prometna infrastruktura sama po sebi ne predstavlja pomembnega vira sevanj. Pri nadaljnjem načrtovanju je treba pozornost nameniti objektom daljšega zadrževanja ljudi (npr. postajališča, počivališča), ki naj se umeščajo izven varovalnih pasov virov EMS. Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem Z dograjevanjem prometnih omrežij in pripadajočih infrastrukturnih objektov (postajališča, parkirišča, terminali) lahko pride do povečane obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi, zato bistven vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami V času gradnje prometne infrastrukture nastajajo gradbeni odpadki, ki jih je treba obravnavati skladno z zakonodajo o ravnanju z odpadki. V fazi obratovanja pa se pojavljajo odpadne vode s cestnih površin, odvajanje in čiščenje padavinskih voda je potrebno zagotoviti skladno z veljavnimi predpisi in tehničnimi smernicami. Ker plan večinoma temelji na nadgradnji obstoječe infrastrukture in izboljšanju trajnostne mobilnosti, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi odpadkov in odpadnih voda niso pričakovani. Oskrba s pitno vodo Prometna infrastruktura bi lahko na oskrbo s pitno vodo vplivala predvsem z vidika morebitnega onesnaženja zaradi poteka preko vodovarstvenih območij. Varstvo vodnih virov za javno in lastno oskrbo s pitno vodo se zagotavlja z upoštevanjem predpisanih varstvenih režimov vodovarstvenih območij in varstvom drugih obstoječih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Posebno pozornost je treba nameniti ustreznemu odvajanju in čiščenju padavinskih voda z vozišč, parkirišč, logističnih terminalov in pristaniških območij. Plan pomemben poudarek namenja razvoju železniškega in javnega potniškega prometa ter nadgradnji obstoječih prometnih koridorjev, kar zmanjšuje potrebo po novih posegih na občutljiva vodovarstvena območja. Ob upoštevanju varstvenih režimov, bistveni vplivi na oskrbo s pitno vodo niso pričakovani. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Razvoj prometne infrastrukture pomembno vpliva na kakovost bivalnega okolja, saj izboljšuje dostopnost delovnih mest, storitev, javnih funkcij in turističnih območij ter prispeva k večji prometni varnosti in mobilnosti prebivalcev. Hkrati pa lahko povečane prometne obremenitve lokalno vplivajo na kakovost bivanja zaradi hrupa, emisij v zrak in prostorskih obremenitev.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Plan pomemben poudarek namenja razvoju trajnostne mobilnosti, javnega potniškega prometa, železniškega sistema, peš in kolesarskih povezav ter zmanjševanju odvisnosti od osebnega avtomobila. Dodatno se izboljšuje dostopnost podeželskih in odmaknjenih območij z javnim potniškim prometom ter sistemi prevoza na poziv. Pomemben pozitiven vpliv predstavlja tudi preusmerjanje tranzitnega prometa iz naselij, razvoj mobilnostnih točk ter preoblikovanje obstoječih prometnih površin v kakovostnejši oz. bolj varen javni prostor za pešce in kolesarje. Glede na vsebine plana so pričakovani pozitivni vplivi na kakovost bivalnega okolja.
Energetska infrastruktura: hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami Energetska infrastruktura praviloma ne predstavlja pomembnejšega vira hrupa in vibracij. Vplivi so večinoma lokalno omejeni ter vezani predvsem na čas gradnje oziroma delovanje posameznih energetskih objektov in naprav. Plan predvideva predvsem nadgradnjo obstoječe energetske infrastrukture in umeščanje novih energetskih povezav ob obstoječih infrastrukturnih koridorjih, kar zmanjšuje dodatne posege v prostor ter vplive na poselitev. Večje vetrne elektrarne, ki lahko predstavljajo pomembnejši vir hrupa in vibracij, se v regiji ne načrtujejo. Bistveni vplivi plana z vidika energetske infrastrukture na obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami niso pričakovani. Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku Vpliv energetska infrastruktura na kakovost zraka je odvisen od vrste energenta in tehnologije proizvodnje. Plan spodbuja razvoj obnovljivih virov energije ter povečanje energetske učinkovitosti. Poseben poudarek je na izrabi sončne energije, razvoju skupnostnih sončnih elektrarn, sistemov shranjevanja energije ter daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Spodbuja se tudi nadaljnje raziskave in možnost trajnostne rabe termalnih virov za sisteme daljinskega ogrevanja. S tem se dolgoročno zmanjšuje odvisnost od fosilnih goriv ter emisije onesnaževal v zrak. Glede na vsebine plana bistveni vplivi na obremenjenost okolja z onesnažili niso pričakovani. Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja) Elektroenergetska infrastruktura predstavlja vir elektromagnetnega sevanja, predvsem v območju daljnovodov, transformatorskih postaj in elektroenergetskih naprav. Predvideno je kabliranje dela elekroenergetskih povezav, kar pomeni zmanjšanje vpliva. V splošnem jakosti magnetnega polja na nivoju tal upadajo pri podzemnih kablovodih veliko hitreje z oddaljenostjo od osi kot pri nadzemnih vodih. Plan predvideva tudi nadgradnjo elektroenergetskega omrežja, vključno z nadgradnjo 220 kV daljnovodov na 400 kV sistem ter gradnjo novih razdelilnih transformatorskih postaj. Pri umeščanju elektroenergetske infrastrukture je treba zagotavljati skladnost z varovalnimi pasovi in mejnimi vrednostmi elektromagnetnega sevanja skladno z veljavno zakonodajo. Ob upoštevanju zaščitnih ukrepov in zakonsko določenih varovalnih pasov plan ne bo bistveno vplival na obremenjenost okolja s sevanji.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	<u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Osvetljevanje posameznih objektov energetske infrastrukture navadno vključuje tehnično razsvetljavo objektov, ki bistveno ne prispeva k obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem. Pri načrtovanju novih ureditev je treba zagotoviti skladnost z zahtevami glede mejnih vrednosti svetlobnega onesnaževanja. Ob upoštevanju predpisanih zahtev pomembnejši vplivi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Energetska infrastruktura praviloma ne predstavlja pomembnejšega vira odpadkov in odpadnih voda, pomembni vplivi niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Plan spodbuja razvoj energetskih sistemov z nizko porabo vode, predvsem sončnih elektrarn, sistemov za shranjevanje energije ter nizkotemperaturnih geotermalnih sistemov. Plan vključuje ugotovitve RES, ki izkazujejo, da je v regiji prisotno zelo visoko tveganje pomembnih vplivov na varstvene kategorije. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije zaradi majhne izdatnosti vodotokov ni prednostno usmerjena, kar zmanjšuje potencialne vplive na vodni režim in oskrbo s pitno vodo. Pri načrtovanju energetske infrastrukture je treba zagotavljati varstvo vodnih virov in upoštevati varstvene režime vodovarstvenih območij. Posebno pozornost je treba nameniti preprečevanju onesnaženja podzemnih voda pri gradnji plinovodov, transformatorskih postaj in drugih energetskih objektov. Na podlagi predvidenih usmeritev razvoja energetske infrastrukture se bistvenih vplivov na oskrbo s pitno vodo ne pričakuje. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Omrežje energetske infrastrukture zagotavlja dostopnost prebivalstva do električne in toplotne energije. Hkrati lahko energetski objekti lokalno vplivajo na krajinsko sliko, kakovost bivanja ter dojemanje prostora. Plan spodbuja trajnostni energetski razvoj, uporabo obnovljivih virov energije, energetsko samooskrbo ter razvoj sodobnega elektroenergetskega omrežja. Poseben poudarek je na umeščanju sončnih elektrarn na strehe objektov in degradirana območja ter omejevanju prostorsko intenzivnih energetskih ureditev. Večje vetrne elektrarne se zaradi varstva krajine, narave in kakovosti bivalnega okolja ne umeščajo. Plan temelji na trajnostnih energetskih rešitvah, omejevanju prostorskih vplivov ter razvoju obnovljivih virov energije, pomembnejši negativni vplivi na kakovost bivalnega okolja in zdravje ljudi niso pričakovani, plan prispeva k zanesljivejši oskrbi z energijo in izboljšuje kakovost bivanja prebivalcev.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Urejanje krajine praviloma ne predstavlja pomembnega vira hrupa in vibracij. Ohranjanje naravnih območij pripomore k omejevanju poselitve in prometa ter zmanjšuje vire hrupa in vibracij. Vpliv je nebistven oziroma pozitiven. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u>

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
	Ohranjanje zelenih površine oz. gozda predstavlja ohranjanje pomembnega ponora ogljika, prispeva k izboljševanju mikroklimatskih razmer in kakovosti zraka. Vpliv je pozitiven. Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja) Obravnavane vsebine ne povzročajo pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s sevanji. Bistveni vplivi niso pričakovani. Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaževanjem se ne pričakuje. Plan spodbuja ohranjanje naravnih in manj urbaniziranih območij ter omejevanje posegov v občutljive krajinske prostore, kar omejuje širjenje virov umetne svetlobe. Vpliv je nebistven oziroma pozitiven. Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami Urejanje krajine praviloma ne povzroča večjih količin odpadkov ali odpadnih voda. Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami se ne pričakuje. Oskrba s pitno vodo Ohranjanje zelenih površin, vodotokov in naravnih območij prispeva k varovanju vodnih virov, izboljšanju zadrževanja vode v prostoru ter zmanjševanju tveganj za onesnaženje podzemnih voda. Vpliv je pozitiven. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Ohranjanje zelenih površin predvsem gozda pripomore k zmanjševanju hrupa in emisij snovi v zrak ter pripomore k obnavljanju vodnih virov, kar je pomembno tudi z vidika ohranjanja kakovostnega bivalnega okolja. Zeleni sistem in naravne danosti okolja pa nudijo tudi možnost kakovostnega preživljanja prostega časa, ki prispevajo k krepitvi zdravja (šport, rekreacija). Zelena infrastruktura ustvarja priložnosti za povezovanje urbanih in ruralnih območij ter privlačno okolje za življenje in delo. Vpliv je pozitiven.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami Ohranjanje in varovanje kmetijskih zemljišč ter gozdov omejuje širjenje hrupnih dejavnosti (promet, industrija) v naravni prostor. Kmetijska in gozdarska dejavnost sicer ustvarjata lokalne vire hrupa (mehanizacija, sečnja), vendar so ti časovno omejeni in prostorsko razpršeni. Vire hrupa in vibracij pa zmanjšuje s planom predvideno zapiranje nelegalnih in manjših kopov, in sanacija, ki prednostno poteka na območjih z največjimi negativnimi vplivi. Bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku Ohranjanje gozdnih površin predstavlja pomemben ponor ogljika in prispeva k izboljševanju mikroklimatskih razmer in kakovosti zraka. Ohranjanje kmetijskih zemljišč in spodbujanje trajnostnih praks (integrirana pridelava in ekološko kmetovanje) zmanjšuje emisije iz gnojil in pesticidov. Zapiranje nelegalnih in manjših kopov ter sanacija, ki prednostno poteka na območjih z največjimi negativnimi vplivi pa zmanjšuje prašenje. Bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani oz. bodo ti pozitivni.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja) Urejanje kmetijskih, gozdnih in vodnih območij ne vpliva na izpostavljenost prebivalcev sevanjem, vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaževanjem se ne pričakuje. Ohranjanje kmetijskih in gozdnih površin ter zmanjšanje rabe prostora za gradnjo prispeva k območjem brez umetno vzpostavljene razsvetljave. Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami Kmetijstvo, gozdarstvo in pridobivanje mineralnih surovin lahko povzročajo nastajanje odpadkov ter ob nepravilnem ravnanju vplivajo na kakovost tal in voda. Plan spodbuja trajnostno rabo naravnih virov, sonaravno urejanje vodotokov, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter sanacijo opuščenih pridobivalnih območij, kar zmanjšuje tveganja za zdravje ljudi. Bistveni vplivi niso pričakovani. Oskrba s pitno vodo Plan daje velik poudarek varovanju vodnih virov, trajnostni rabi vode ter omejevanju dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Sonaravno urejanje vodotokov, varovanje kmetijskih zemljišč in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam pozitivno vplivajo na dolgoročno zagotavljanje kakovostne oskrbe s pitno vodo. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Ohranjanje kulturne krajine, kmetijskih zemljišč, gozdov, vodotokov in tradicionalnih krajinskih vzorcev pomembno prispeva h kakovosti bivanja, identiteti prostora ter možnosti za rekreacijo in lokalno samooskrbo. Plan spodbuja trajnostno upravljanje naravnih virov, sanacijo razvrednotenih območij ter uravnotežen razvoj podeželja, zato so vplivi na zdravje ljudi in kakovost bivalnega okolja pozitivni.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami Vsebine plana prispevajo k zmanjševanju obremenjenosti prebivalcev zaradi hrupa in vibracij predvsem z usmerjanjem dejavnosti izven območij večje ogroženosti ter z zagotavljanjem ustreznih odmikov med viri tveganj in poselitvijo. Opredelitve novih območij za obrambo niso načrtovana. Hrup in vibracije so lahko lokalno povezani z interventnimi posegi, prometom ali dejavnostmi v okviru obrambne infrastrukture, vendar pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku Plan zmanjšuje tveganja za onesnaženje zraka predvsem z omejevanjem umeščanja dejavnosti z nevarnimi snovmi v bližino naselij ter z načrtovanjem preventivnih ukrepov za zmanjševanje posledic nesreč. Sonaravno upravljanje prostora, voda in gozdov dodatno prispeva k večji odpornosti prostora na podnebne spremembe in izboljšanju kakovosti zraka. Vplivi na kakovost zraka ne bodo bistveni.

Vsebine RPP	*Presoja vplivov*
	Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja) Plan ne predvideva dejavnosti, ki bi pomembneje povečale izpostavljenost prebivalcev elektromagnetnim ali ionizirajočim sevanjem. Z ustreznim prostorskim načrtovanjem in upoštevanjem varnostnih odmikov se zmanjšuje tveganje za vplive na zdravje ljudi. Bistveni vplivi niso pričakovani. Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem Vsebine plana niso pomembno povezane s povečevanjem svetlobnega onesnaženja. Posamezni vplivi so lahko vezani na osvetljevanje infrastrukture za zaščito, reševanje ali obrambne dejavnosti, vendar so ti praviloma lokalno omejeni. Opredelitve novih območij za obrambo niso načrtovana. Ker plan spodbuja racionalno rabo prostora in omejevanje posegov na občutljiva območja, pomembnejši vplivi niso pričakovani. Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami Preventivno načrtovanje, ustrezno upravljanje z nevarnimi snovmi ter omejevanje dejavnosti na ogroženih območjih prispevajo k zmanjševanju tveganj za onesnaženje tal in voda. Posebno pomembno je načrtovanje ustreznih odmikov od območij proizvodnje, skladiščenja in transporta nevarnih snovi. Plan spodbuja sanacijo ogroženih območij ter zmanjševanje tveganj za okoljske nesreče, zato bistveni vplivi na obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami niso pričakovani. Oskrba s pitno vodo Plan daje velik poudarek varovanju vodnih virov, zagotavljanju varne oskrbe prebivalstva s pitno vodo ter omejevanju dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Na vododeficitarnih območjih se daje prednost oskrbi prebivalstva, dejavnosti z večjo porabo vode pa morajo zagotavljati sekundarne vodne vire (npr. namakalni sistemi). Ukrepi prispevajo k dolgoročni varnosti in zanesljivosti oskrbe s pitno vodo. Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja Vsebine plana prispevajo k večji varnosti prebivalcev, zmanjševanju tveganj zaradi naravnih in drugih nesreč ter večji odpornosti prostora na podnebne spremembe. Omejevanje posegov na ogroženih območjih, sanacija degradiranih območij ter zagotavljanje ustreznih varnostnih odmikov izboljšujejo kakovost bivalnega okolja in zmanjšujejo tveganja za zdravje ljudi. Vplivi plana so z vidika zagotavljanja kakovostnega bivalnega okolja pozitivni.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja* nebistven (B) - Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM10 in PM2.5 bo zaradi izvedbe plana ostala enaka. Enaki bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo ohranjena. Zasnova prostora s planom ohranja in delno zmanjšuje obstoječo obremenitev prebivalcev s hrupom in izpostavljenost hrupu ter vibracijam zaradi proizvodnih dejavnosti ter tako nebistveno vpliva na zdravje ljudi. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo povečalo. Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju

občin v regiji vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin na prebivalca bo še vedno manjša oziroma enaka od zakonsko določene (44,5 kW). Plan bo imel na raven sevanja (EMS, radon, ionizirajoče) nebistven vpliv, obremenjenost okolja s sevanjem se ne bo bistveno povečala. Zagotovljena bo zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode. Plan naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje nekatere ukrepe za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog.

4.9.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Koridorji prometne infrastrukture naj se umeščajo v okolje tako, da promet ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom in da so zagotovljeni ukrepi varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice prometa.
- Pomembni novi viri emisij onesnažil v zrak se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje.
- Javna razsvetljava voznih površin naj se načrtuje in izvaja v zadržanem obsegu (le tam kjer je nujno).

4.9.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Usmeritev so v planu deloma upoštevane. Plan spodbuja razvoj trajnostne mobilnosti, krepitev železniškega prometa, razvoj industrijskih tirov ter preusmerjanje tranzitnega prometa iz naselij. Prav tako predvideva umeščanje novih prometnih ureditev na način, ki zmanjšuje negativne vplive na bivalno okolje. Z usmerjanjem prometnih tokov iz urbanih območij ter krepitvijo alternativnih oblik mobilnosti se zmanjšujejo potencialne obremenitve prebivalcev s hrupom in vibracijami.
Plan prednostno usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti v obstoječe gospodarske cone ter spodbuja prenovo, prestrukturiranje in učinkovitejšo izrabo že pozidanih gospodarskih območij. Takšna območja so bila v prostor umeščena že v preteklosti in so praviloma prostorsko ločena od stanovanjskih območij ter opremljena z ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo. Hkrati plan spodbuja tehnološko posodobitev gospodarskih območij in usmerjanja razvoja v sodobnejše in tehnološko naprednejše dejavnosti, ki praviloma povzročajo manjše emisijske obremenitve okolja.
Usmeritve glede omejevanje svetlobnega onesnaževanja predstavljajo ukrepe, ki se podrobneje opredeljujejo v nižjih ravneh prostorskega načrtovanja oziroma v fazah projektiranja in zato niso neposredno vključene v RPP

4.9.3 Usmeritve II. osnutek

Usmeritve niso potrebne.

4.10 Naravne nesreče

4.10.1 Presoja vplivov na okolje

Poplave in erozija kot dve pomembni obliki neravnih nesreč sta obravnavani v drugih poglavjih (vode in tla). Naravne nesreče so neločljivo povezane s podnebnimi spremembami in prilagajanjem nanje, saj projekcije podnebnih trendov za Slovenijo kažejo na večjo verjetnost suše, požarov toče in drugih vremenskih ekstremov v prihodnosti.

Trenutno poteka priprava Strategije prilagajanja podnebnim spremembam na nivoju države. Pripravi Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo sledila priprava regionalnih akcijskih načrtov

prilagajanja, katerega bo potrebno upoštevati, ko bo pripravljen. Iz tega razloga je ocena vpliva naravnih nesreč na RPP (in obratno) v tej točki nepopolna.

Z vidika naravnih nesreč je za Obalno-kraško regijo najpomembneje, da RPP naslovi požare in sušo.

RPP določa, da se z vidika prostorskega načrtovanja posegi in raba načrtujejo izven območij z omejitvami, s ciljem preprečiti nastanek naravnih in drugih nesreč oziroma materialne škode ali človeških žrtev. RPP prav tako navaja: »*Za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se prednostno spodbuja k izvajanju preventivnega ravnanja in ukrepov, zlasti na področju prostorskega načrtovanja, upravljanja voda, upravljanja z gozdom, pri prevozu nevarnih snovi in gradnji stavb.*«

RPP vsebuje več ukrepov za izvajanje RPP, ki zadevajo naravne nesreče. Te ukrepi se navezujejo na suše, poplave, zmanjšanje izgube vod ter na zagotavljanje nemotenega delovanja zdravstvene infrastrukture v primeru več vročinskih valov in morebitnih naravnih nesreč.

RPP požare obravnava kot ključno tveganje in smiselno poveže požarno varnost z upravljanjem krajine (zaraščanje, paša, gozdovi) ter z ukrepi varstva in prilagajanja. Tudi suša je v RPP dobro vključena – z vidika voda, kmetijstva in prilagoditev na podnebne spremembe. Potres in žled sta z RPP sicer prepoznana, vendar manj operativno naslovljena.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti** nebistven (B) - S planom bo ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb zmanjšana. Ranljivost regije na podnebne spremembe bo majhna.

4.10.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

V tej fazi ni podanih usmeritev za izboljšanje RPP.

4.11 Druge nesreče

4.11.1 Presoja vplivov na okolje

Glede na ocene ogroženosti so na območju Obalno-kraške regije ključne nesreče z nevarnimi snovmi (Obalno-kraška regija je razvrščena v 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi) in železniške nesreče (regija je razvrščena v 4. razred ogroženosti zaradi železniških nesreč - še posebej je to relevantno zaradi potencialno hujših posledic pri prevozu nevarnega blaga in zahtevnosti intervencije na težko dostopnih odsekih). RPP zato že določa »*Opredelijo se varne prevozne poti za prevoz nevarnih snovi …*«.

RPP tudi vključuje načelo prostorskega načrtovanja za SEVESO obrate (obravnava vplivno območje). RPP tudi usmerja tovorni promet na železnico (»*Tranzitni tovorni promet naj poteka po železnici*«) in predvideva razvoj logističnih vozlišč in terminalov (npr. podporni intermodalni center), kar zmanjšuje cestna tveganja in koncentrira ravnanje z blagom v bolje upravljana območja.

V RPP se tematika drugih nesreč pojavlja v treh ključnih sklopih:

- Poglavje 4.5 predstavlja okvir ukrepov varstva oz. odziva ter vključuje tudi prostorsko-načrtovalske varovalke za industrijske nesreče (npr. SEVESO) in širše sisteme (opozarjanje, evakuacija ipd.).
- RPP tudi v poglavju 4.3 vgradi preprečevanje drugih nesreč predvsem skozi: premik tovora na železnico, upravljanje prevozov nevarnih snovi, prometno varnost in zmanjševanje konfliktov v poselitvi, nadgradnje prog, nivojskih prehodov in vozlišč.

Ocenjujemo da RPP ustrezno naslavlja ogroženost regije za druge nesreče.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč* nebistven (B) - Zaradi plana bo ogroženost občin regije zaradi jedrskih in radioloških nesreč, nalezljivih bolezni pri ljudeh, posebno nevarnih bolezni živali, železniških nesreč, nesreč zrakoplovov in nesreč z nevarnimi snovmi zmanjšana ali bo enaka obstoječi.

4.11.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

V tej fazi ni podanih usmeritev za izboljšanje RPP.

4.12 Prilagajanje podnebnim spremembam

4.12.1 Presoja vplivov na okolje

Lokalne in regionalne oblasti lahko z načrtovanjem rabe zemljišč povečajo svojo odpornost na večje podnebne spremembe in zagotovijo, da so skupnosti opremljene z vgrajenimi mehanizmi za soočanje s takimi spremembami in njihovo blaženje. Za ustrezno vključitev podnebnih sprememb v načrtovanje rabe zemljišč je treba v bazo znanja procesa načrtovanja vključiti kartiranje ranljivosti trenutnih in prihodnjih podnebnih razmer. Ko so opredeljena najbolj ranljiva območja, je mogoče opredeliti alternativne rabe in prostorsko zasnovane možnosti prilagajanja za ta območja, o njih razpravljati z deležniki in se o njih dogovoriti s podporo strokovnjakov (npr. iz sektorjev biotske raznovrstnosti, gozdarstva in kmetijstva).

Orodja za načrtovanje se lahko uporabljajo za zmanjšanje podnebnih tveganj na različne načine, vključno z: (i) omejevanjem razvoja na območjih, ki so nagnjena k nevarnostim; (ii) zagotavljanjem, da lahko grajeno okolje prenese vrsto naravnih nesreč; (iii) pomočjo pri ohranjanju naravnih ekosistemov, ki ščitijo skupnosti pred nevarnostmi (na primer gozdovi, ki blažijo učinke vročinskih valov), (iv) spodbujanjem ukrepov za prilagajanje, z na naravi temelječimi rešitvami, in (iv) izobraževanjem deležnikov in odločevalcev o tveganjih in priložnostih ter spodbujanjem dialoga o prilagajanju.

Konec leta 2025 so bile pripravljene različne sektorske ocene podnebne ranljivosti in tveganj.

Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, 2025) je v analizo vkčlučila 242 naselij v 99 občinah. Sektorska ocena je identificirala tri največje nevarnosti za sektor mesta in druga urbana naselja:

- Vročina (toplotni in vročinski otoki) – prag za neželene učinke je definiran pri temperaturah > 32 °C.
- Poplave – povezane z neenakomerno razporeditvijo padavin in več dogodki z veliko količino padavin. Pričakuje se vpliv na bivališča, lastnino, infrastrukturo in potencialno zdravje oz. življenja.
- Požari – posledica daljših sušnih obdobij in višjih temperatur. Pričakuje se vpliv na bivališča, lastnino, infrastrukturo in potencialno zdravje oz. življenja.

V Obalno-kraški regiji je pomembna kombinacija obalnih urbanih središč (Koper–Izola–Piran–Ankaran) in kraških območij, kar kaže na sočasno visoko izpostavljenost vročini ter povečana tveganja zaradi požarov v stiku z gozdovi in (lokalno) tudi poplav.

Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj na državnem nivoju za kmetijstvo (Izdelava sektorske ocene podnebne ranljivosti in tveganj na državnem nivoju za kmetijstvo – zaključno poročilo; Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta in Kmetijski inštitut Slovenije, 2025) za Obalno-kraško regijo ocena posebej izpostavlja, da je med bolj izpostavljenimi za vročinski stres in sušo, ter za ugodnejše razmere za bolezni in škodljivce.

Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na področju voda (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta in Inštitut za vodarstvo, d.o.o., 2025) večkrat izpostavi, da so za jugozahod/obalni del države (Obalno-kraška regija) posebej pomembni naslednje nevarnosti:

- Sušni stres in vodni deficit. Verjetnost sušnega stresa (negativna poletna vodna bilanca) je največja na obalnem delu.
- Intenzivni padavinski dogodki, ki lahko povzročajo erozijo, povečujejo tveganje za plazove (odvisno od zasičenosti) in povzročajo urbane poplave (kleti, podvozi, ceste) ter preobremenitve sistemov odvodnje.
- Dvig morske gladine, je izpostavljen kot ključna nevarnost za obalno območje.
- Vpliv na kakovost vode pitne vode. Dvig temperature zraka ali tal lahko povzroča previsoke temperature vode v vodovodnem sistemu, kar poveča tveganje za razvoj mikroorganizmov oz. biofilma.
- Požari kot posreden vodni rizik.

Tudi Ocena podnebne ranljivosti in tveganj za zdravstveni sektor v Sloveniji (NIJZ, 2025) je identificirala tri najpomembnejša podnebna tveganja za zmožnost zagotavljanja pravočasne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe: poplave, vročinske valove in požare v naravnem okolju, kar je vse relevantno za Obalno-kraško regijo.

Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na nacionalni ravni za sektor energetike (Inštitut Jože Štefan, 2025) kot ključne podnebne nevarnosti za energetiko navaja (po pomembnosti za sektor): poplave, požare, neurja (toča, močan veter, udari strel, nalivi), plazove, žled ali moker sneg, vročino oz. visoke temperature in sušo. Poplave so prepoznane kot najpomembnejša nevarnost, ker ogrožajo največ elementov energetskih verig (npr. skladišča goriv, transformatorske postaje, omrežja). Za Obalno-kraško regijo Ocena kot nevarnost za energetiko izpostavi požare, poplave (tudi obalne oz. pluvialne), neurja, vročino ter v obalnem pasu tudi vpliv dviga morske gladine na logistiko in infrastrukturo.

Pripravljena je bila tudi Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj za gospodarstvo in turizem (Stritih d.o.o., 2025), ki ocenjuje podnebno ranljivost in tveganja za šest ključnih panog: gradbeništvo, industrijo, transport, trgovino, storitve in turizem. Poleg neposrednih podnebnih nevarnosti (vročina, spremembe padavin, neurja in toča, poplave, suša ter dvig morja) Sektorska

ocena vključuje tudi posredne oz. kaskadne nevarnosti (npr. izpad kritične infrastrukture, motnje dobavnih verig, finančna tveganja), ki so za izvozno-uvozno usmerjeno gospodarstvo posebej pomembne. Prostorske usmeritve, ki bi povečevale koncentracijo dejavnosti na nizko ležečih priobalnih območjih ali v poplavno ranljivih urbanih delih, lahko povečajo izpostavljenost gospodarskih dejavnosti in turizma. Nasprotno lahko usmeritve, ki krepijo odpornost infrastrukture, zagotavljajo dostop do vode in zmanjšujejo toplotne obremenitve, zmanjšajo ranljivost.

Pripravljena je tudi Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj na nacionalni ravni za sektor prometna infrastruktura (EPI SPEKTRUM d.o.o., december 2025). Za Obalno-kraško regijo so posebno relevantne naslednje ključne podnebne nevarnosti in tveganja:

- intenzivne padavine in poplave,
- plazovi, erozija in premiki tal,
- močne vetrove in neurja,
- visoke temperature in vročinske valovi,
- suše in razpoke tal,
- dvig morske gladine.

Trenutno poteka priprava Strategije prilagajanja podnebnim spremembam na nivoju države. Pripravi Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo sledila priprava regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja, katerega bo potrebno upoštevati, ko bo pripravljen. Iz tega razloga je ocena prispevka RPP prilagajanju podnebnim spremembam v tej točki nepopolna.

Tabela 8: Presoja vplivov na prilagajanje podnebnim spremembam

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve) in 2. Gospodarstvo	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča Razvoj turizma	V RPP je pri usmerjanju poselitve večkrat poudarjen notranji razvoj, prenova degradiranih območij, zelen sistem, zelene cezure in javne odprte površine, kar je posredno skladno s potrebami zmanjševanja vročinskih obremenitev (toplotni otoki) in povečevanja odpornosti poselitve. RPP že navaja, da bodo znotraj mest zagotovljene tako zelene kot modre površine, ki prispevajo k prilagajanju podnebnim spremembam. Soseske morajo biti načrtovane z upoštevanjem projekcij podnebnih sprememb v Sloveniji. Poleg tega je smiseln razmislek o implementaciji inovativnih na naravi temelječih rešitev za odvodnjavanje meteorne vode. Podana je usmeritev. Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja posebej poudarja vplive vročine, poplave in požarov na prebivalstvo in infrastrukturo - RPP navaja veliko razvojnih projektov družbene infrastrukture, a brez zahteve po podnebni odpornosti lokacij in zasnov. Podana je usmeritev.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija	V zvezi z dvigom morske gladine Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na področju voda (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta in Inštitut za vodarstvo, d.o.o., 2025) navaja, da so na slovenski obali prepoznana zaključna območja poselitve z večjo pričakovano poplavno škodo ter da so posebej izpostavljeni sistemi odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih voda ter obalne zaščitne ureditve (nasipi, valobrani). Ocena tudi opozarja, da intenzivne padavine povečujejo

vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	obremenitve kanalizacijskih sistemov in urbane poplave, suše pa zmanjšujejo redčenje v recipientih in lahko poslabšajo razmere v mešanih sistemih zaradi zadrževanja odpadne vode. Na priobalnih območjih je zato treba upoštevati dodatno ranljivost zaradi dviga morske gladine in vdora morske vode v sisteme odvodnje, zato je pomembno, da prostorske rešitve ne povečujejo odvisnosti od ranljivih, nizko ležečih območij brez ustreznih ukrepov. Treba je upoštevati, da lahko prostorske usmeritve, ki povečujejo intenzivnost rabe prostora, gostoto poselitve ali širjenje dejavnosti v priobalnih in dolinskih območjih, povečajo izpostavljenost sistemov oskrbe s pitno vodo in odvajanja/čiščenja odpadnih voda, zlasti ob kombinaciji sušnega stresa in intenzivnih padavin.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	RPP z varovanjem strateških kmetijskih zemljišč, preprečevanjem pozidave in zaraščanja, ohranjanjem mozaične kulturne krajine ter povezovanje kmetijstva s turizmom in lokalno predelavo krepi odpornost podeželja in prispeva k ciljem prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe. RPP tudi že naslavlja prilagajanje kmetijskih kultur na podnebne spremembe, vključno z usmeritvijo v izbor odpornejših vrst na višje temperature in sušo ter uvajanje novih kultur glede na klimatske modele. RPP omenja tudi konkreten projekt – Državni namakalni sistem Ankaranska bonifika.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP ustrezno naslovi nekatere naravne nesreče, ki so potencialno pomembne za Obalno-kraško regijo – suša, požar in poplave.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj nebistven (B) **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti -** S planom bo ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb zmanjšana. Ranljivost regije na podnebne spremembe bo majhna.

4.12.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Z OP v tej fazi (pred regionalnih akcijskim načrtom prilagajanja) ni mogoče podati konkretnih usmeritev. Spodaj je zbranih nekaj usmeritev za nadaljnje načrtovanje.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje razvoja poselitve in gospodarstva:

Pri zasnovi razvoja poselitve naj se v nadaljnjih postopkih upošteva Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, 2025). Za urbana območja in širša mestna območja regije naj se kot ključna podnebna tveganja obravnavajo: vročina in toplotni otoki, poplave ter požari. V obalnem urbanem pasu (Ankaran-Koper–Izola–Piran-Portorož-Lucija) naj se, zaradi visoke izpostavljenosti vročini in poplavam ter povečane ranljivosti naselij, načrtovanje usmerja v zmanjšanje izpostavljenosti in povečevanje njihove prilagoditvene sposobnosti. Na Krasu in v Istri naj se zaradi visoke izpostavljenosti požarom, v stiku poselitve z gozdovi, zagotavljajo požarno varne prostorske rešitve. Neustrezno širjenje poselitve ne sme povečevati tveganja za požar v poseljenih območjh.

Objekti družbene infrastrukture (zdravstvo, socialno varstvo, vzgoja in izobraževanje) naj se pri nadaljnjem načrtovanju obravnavajo kot kritična infrastruktura z vidika podnebne ranljivosti in tveganja zato naj se načrtujejo podnebnim tveganjem prilagojeno. Pri novih lokacijah in širitvah naj se preveri izpostavljenost vročini, poplavam in požarom ter zagotovi ukrepe zmanjševanja tveganj (hladilne zelene površine, zadrževanje meteornih voda, varni evakuacijski in intervencijski dostopi, zagotavljanje delovanja v izrednih razmerah).

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje omrežja GJI

Spodbuja naj se povečanje odpornosti oskrbe s pitno vodo z razvojem rezervnih vodnih virov, povezovanjem vodovodnih sistemov in povečevanjem kapacitet shranjevanja (vodohrani, hranilniki), kjer je to okoljsko in prostorsko sprejemljivo. Prav tako naj se spodbuja razvoj alternativnih vodnih virov za rabe, ki ne zahtevajo pitne vode (npr. zalivanje, hlajenje zelenih površin, čiščenje), vključno s ponovno uporabo vode in zajemom in hranjenjem deževnice, z namenom razbremenitve pitnih virov v sušnih obdobjih.

Spodbuja naj se uvajanje ukrepov trajnostne odvodnje padavinske vode na urbanih območjih in rešitev za zadrževanje padavinskih voda (npr. deževni vrtovi, retenzijske površine, zmanjšanje neprepustnih površin) ter postopna sanacija in rekonstrukcija odvodnih sistemov z vidika povečane obremenitve ob intenzivnih padavinah. Za zmanjšanje poplavne ogroženosti naj se spodbuja kombinacija gradbenih in negradbenih ukrepov.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje urejanja krajine

Nadaljnje prostorsko načrtovanje mora omogočati in olajšati prilagoditve kmetijstva na podnebne spremembe npr:

- Spodbujanje hierarhije ukrepov za obvladovanje suše (zadrževanje in infiltracija vode na kmetijskih površinah - lokalna hramba meteornih voda - učinkovito in ciljno namakanje tam, kjer je okoljsko sprejemljivo in vodno utemeljeno - povezovanje ukrepov z regionalnimi rešitvami).
- Na območjih, kjer je kmetijska raba izpostavljena intenzivnim padavinam, površinskemu odtoku in eroziji, naj se spodbuja ohranitveno kmetovanje, protierozijsko urejanje trajnih nasadov in zelene varovalne pasove in krajinske elemente, ki zmanjšujejo odtok in erozijo.
- Spodbujanje kmetijskih praks, ki omilijo naraščajočo vročinsko obremenitev (npr. senčenje in mikroklimatske rešitve v trajnih nasadih in intenzivnih kulturah)
- Zaščito trajnih nasadov in občutljivih kultur pred točo in pozebo (uporaba zaščitnih sistemov, uvajanje protizmrzalnih pristopov ipd.)

4.12.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.12.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

Vse podane usmeritve so namenjene nadaljnjemu načrtovanju (na nivoju posameznih OPN), usmeritve za izboljšanja RPP pred regionalnih akcijskim načrtom prilagajanja ni bilo moč podati.

4.13 Kulturna dediščina

4.13.1 Presoja vplivov na okolje

Preverjeno je, ali so upoštevane **splošne usmeritve za celotno ohranjanje kulturne dediščine**:[5]

- Ali je priprava RPP temeljila na načelu celostnega ohranjanja kulturne dediščine?
- Ali prostorske ureditve upoštevajo javno korist varstva dediščine in so prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine?
- Ali prostorski razvoj omogoča trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube lastnosti dediščine?
- Ali je kulturna dediščina upoštevana kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja?
- Ali je kulturna dediščina upoštevana kot razvojni dejavnik in prostorski potencial?

Preverjeno je, ali so upoštevane **usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov varstva**:

- Ali je v RPP jasno zapisana zaveza k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine ter operacionalizirana, dejansko upoštevana v rešitvah in vsebinah RPP (določilih, grafičnih prikazih, akcijskem načrtu)?
- Ali so bili upoštevani varstveni režimi?
- Ali so bile upoštevane usmeritve, ki izhajajo iz Nacionalnega programa za kulturo 2024 do 2031?
- Ali so v RPP vključeni ukrepi za ohranjanje značilne naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije?
- Ali je načrtovanje prostorskih ureditev na regionalni ravni temeljilo na poznavanju lastnosti dediščine in zgodovinskih značilnosti prostora? So upoštevane usmeritve, kot so: načrtovani posegi naj prispevajo k trajni ohranitvi in povečanju njene vrednosti, prek ohranjanja kulturne dediščine naj se krepi identiteta regije in celotne države, obnova naj ima prednost pred novogradnjami, zagotovi naj se ustrezne pogoje za izvajanje prenov kulturne dediščine iz javnih sredstev, posebno pozornost naj se nameni tisti kulturni dediščini, ki je najbolj pomembna in najbolj ogrožena?
- Ali so upoštevane varstvene usmeritve, kot so: spodbuja naj se uporaba kulturne dediščine, spodbuja naj se vzdržni razvoj kulturne dediščine, spodbujajo naj se dejavnosti in ravnanja, ki ohranjajo kulturne, družbene, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene kulturne dediščine, ohranjajo naj se lastnosti, posebna narava in družbeni pomen kulturne dediščine ter njene materialne substance?
- Ali je posebna pozornost namenjena ohranjanju dediščinskih kulturnih krajin?
- Ali je RPP glede določitev ukrepov celostnega ohranjanja kulturne dediščine konkreten – tudi z določitvijo enot dediščine (v akcijskem načrtu), v katera se fokusira prizadevanja deležnikov (usmerja programe in finančna sredstva, pripravlja dokumentacijo).[Ali je določen seznam enot dediščine, za katere se prednostno pripravi konservatorske načrte za prenovo in/ali konservatorske načrte?

Tabela 13: Presoja vplivov na kulturno dediščino

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Problem zasnove omrežja naselij in njihovih funkcij je, da na dobrobit celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne vpliva, kot bi lahko in bi morala. V vsebinah, ki se nanašajo na mesta in naselja, manjkajo specifična določila (opozorila) vezana na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Manko tovrstnih določil zmanjšuje pomen celostnega ohranjanja kulturne dediščine in lahko povzroči, da v nadaljnjih fazah načrtovanja posamezna izhodišča celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne bodo primerno upoštevana, posledično pa se bo to lahko odrazilo na negativnih vplivih na posamezne enote dediščine. Že

v uvodnih zapisih, v usmeritvah za razvoj poselitve (poglavje 3.1), naj se tako npr. doda, da se morajo središča, ki so hkrati historična mestna jedra, razvijati ob spoštovanju njihove kulturne/dediščinske vrednosti. V temu smislu naj se še z ostalimi zvrstmi dediščine dopolni besedilo, ki podpira celostno ohranjanje kulturne dediščine ″Ohranja se poseljenost in vitalnost podeželskega zaledja z varovanjem kulturne krajine ter naselbinske dediščine historičnih vaških jeder, pri čemer je ohranjanje in obnova izvornih vaških jeder ena od prioritet razvoja naselij.″.

Določitev središč v policentričnem urbanem sistemu (poglavje 4.1.1) nima neposrednega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Celostno ohranjanje kulturne dediščine pa naj vendarle bolj jasno podpira vlogo posameznih naselij v regionalnem omrežju središč (omenjeno le pri Štanjelu in Komnu). Pri opredelitvi vloge in zasnove naselij se ohranja značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo. Notranji razvoj v naseljih je smiseln pristop, razen v primerih, ko bi tak razvoj pomenil poseg v celovitost kulturne dediščine.

V določilih za širše mestno območje naj se dodajo določila vezana na prenovo (območij naselbine dediščine) – tudi v tem primeru je potreben omenjeni usklajen pristop.

Območje za dolgoročni razvoj naselja (poglavje 4.1.2) so določena v:

- Semedeli, v razvojnem območju Škocjan (za pokopališčem) do trase predvidene hitre ceste Koper- Dragonja in v Bertokih s Pradami: na območju je nekaj enot dediščine, predvsem arheoloških najdišč, tudi večjih in s povečanim arheološkim potencialom, npr. Škocjan pri Kopru - Arheološko območje Škocjan (EID 1-01393), zato je treba obseg območja v nadaljnjih fazah načrtovanja uskladiti z varstvom kulturne dediščine;
- Luciji, na robih naselja ni enot dediščine, zato vplivov ni pričakovati;
- Izoli, znotraj loka hitre ceste: varstvo kulturne dediščine (morebitni vplivi na Izola – Mestno jedro (EID 1-00193), Izola - Arheološko območje Viližan (EID 1-07220)) idr. se podrobneje preuči v nadaljnjih fazah načrtovanja;
- Sežani, za potrebe širitve proizvodnih območji ter za stanovanjska območja na jugovzhodnem delu mesta v okviru mej urbanističnega načrta: v tem delu mesta ni enot dediščine, zato vplivov ni pričakovati;
- sonaselju Hrpelje-Kozina: enote dediščine so omejene na vaška jedra, zato vplivov ni pričakovati;
- Divači, južno od središča za gasilski dom in postajališče za avtodome; med obstoječima gospodarskima conama in jugozahodno od gospodarske cone Risnik za širitev gospodarskih dejavnosti; ob pokopališču za njegovo širitev; severno od naselja za centralne dejavnosti in dopolnilno stanovanjsko gradnjo oz. gospodarske dejavnosti; ter severozahodno za širitev stanovanjske gradnje, ob upoštevanju daljnovodov in ohranjanju zelenega pasu ob železniški progi. Območja lahko zajemajo tudi druga zemljišča, v skladu z izkazanimi razvojnimi potrebami naselja: enote dediščine so skoncentrirane v vaškem jedru dediščine, zato vplivov ni pričakovati, morebitne vplive na manjše enote na robih naselja se presojo v nadaljnjih fazah načrtovanja;

	- Senožečah, južno od jedra naselja in vzhodno od območja novejše pozidave ter v severnem delu naselja in vzhodno od območja proizvodnih dejavnosti, za potrebe stanovanjske gradnje: varstvo kulturne dediščine (morebitni vplivi na Senožeče - Vas (EID 1-23223) se podrobneje preuči v nadaljnjih fazah načrtovanja. - Komen, določi okvirno ODR: Komen – vas (EID 1-15930) je naselbinska dediščina, na območju je še nekaj enote stavbne dediščine: obseg območja se v nadaljnjih fazah načrtovanja uskladi z varstvom kulturne dediščine Manjkajo usmeritve za nadaljnje načrtovanje ODRN. Vsa območja ODRN je treba, ko bodo njihove meje jasneje določene, podrobneje presoditi glede vplivov na kulturno dediščino in jih uskladiti s pristojno službo varstva kulturne dediščine. Usmeritve za ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij vključujejo nekatere usmeritve, ki podpirajo celostno ohranjanje kulturne dediščine (npr. ohranjanje in vzdrževanje zgodovinske nepretrganost prostora pri razvoju somestja Piran-Portorož-Lucija, oblikovanje mestnih središč je podrejeno ohranjanju oblikovne podobe historičnih jeder mest). Doda naj se še zaveza prenove historičnih jeder ob spoštovanju njihove kulturne vrednosti. Zaveza o ohranjanju varovanih sestavin, spodbujanju obnove in oživljanju naselbinske in stavbne dediščine (pripombe Ministrstva za kulturo (april 2026) na verzijo RPP iz oktobra 2025). V določilih za podeželje (poglavje 4.1.4) naj se doda zavezo o varovanju kulturne dediščine podeželja za potrebe ohranjanja identitete, ki dviga kakovost bivanja in omogoča gospodarski in večstranski razvoj podeželskega prostora (pripombe Ministrstva za kulturo (april 2026) na verzijo RPP iz oktobra 2025) ter usmeritve za naselbinsko dediščino in kulturno/dediščinsko krajino. V določilih za prednostna območja za stanovanjsko oskrbo (poglavje 4.2.1) je zapisano, da se "spodbuja prenova obstoječega stanovanjskega fonda", vendar ni izpostavljeno, da naj se prednostno spodbuja prenova stavb kulturne dediščine in/ali v ustreznem odnosu do kulturne dediščine. V zasnovi omrežja pomembnejše družbene infrastrukture (poglavje 4.2.2) je pri kulturi navedeno, da se izvaja obnova in revitalizacija objektov kulturne dediščine, tudi v povezavi z vsebinami iz področja družbene infrastrukture, ter tako prispeva k zmanjševanju procesov gentrifikacije posameznih območij. To sledi splošnim usmeritvam za celostno ohranjanje kulturne dediščine, vendar pa naj se že nekje uvodoma v tem poglavju zapiše, da se družbena infrastruktura prednostno razvija znotraj obstoječih meja naselij ter da ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter reaktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavb in zemljišč. Rešitve morajo biti usmerjene v iskanje sinergij – sočasno prenovo stavb in območji kulturne dediščine, vendar na način, da vzpostavitev pogojev za družbeno infrastrukturo ne bi pomembno vplivala ohranjanje vrednot kulturne dediščine.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj,	Razumeti je, da prednostna območja za gospodarski razvoj (poglavje 4.2.3) praviloma ostajajo znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih

trgovska središča,	con ter da se, pri izkazanih razvojnih potrebah, prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Takšna zasnova je skladna s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Nova cona, opredeljena je tudi kot ODRN, se vzpostavlja v Senožečah (glej zgoraj). Dopušča pa se tudi širitve obstoječih gospodarskih con oz. vzpostavitev novih gospodarskih površin na prostorsko ustreznih lokacijah. Podrobnejša presoja teh con na podlagi prikazov v RPP in UZ ni možna in bo morala biti za tiste cone, ki zahtevajo spremembe in dopolnitve prostorskih izvedbenih aktov, izvedena v naslednji fazi načrtovanja. Smiselno bi bilo dodati usmeritve za umeščanje gospodarskih con – opozorila o izogibanju enot kulturne dediščine in urejanju stikov z njo. Podana so izhodišča za umeščanje večjih nakupovalnih središč (poglavje 4.2.4). Tudi ta bodo morala biti predmet presoje v nadaljnjih fazah načrtovanja. Večja nakupovalna središča (trgovske stavbe z več kot 5.000 m² BTP) se umeščajo izključno v središča policentričnega urbanega sistema prve in druge ravni oz. znotraj širšega mestnega območja v sklopu intermodalnih vozlišč za potniški promet. Zavzeto je stališče o omejevanju nakupovalnih središč na robovih naselij, spodbujanju učinkovitejše rabe prostora in njihovi integraciji v območja z mešano rabo ter v gostejše urbano tkivo ter na degradiranih območjih. Ukrepi so skladni s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Izpostavi naj se, da se poiščejo tudi možnosti dostopa do storitvenih dejavnosti v naselbinskih jedrih.
Razvoj turizma	Opredelitev prednostnih območij za razvoj turizma (poglavje 4.2.5) sledi splošnim usmeritvam za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Med prostorskimi usmeritvami za uravnotežen in trajnosten razvoj turizma je izpostavljeno ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot ter krepitev lokalne identitete, vključno s prenovo kulturne dediščine za turistično rabo. V verziji junij 2026 so bile vsebine razvoja turizma bistveno izboljšane glede na verzijo iz oktobra 2025, vendar naj se še vedno upoštevajo pripombe Ministrstva za kulturo (april 2026) na to verzijo.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), širših območij postaj/postajališč	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture (poglavje 4.3) povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Izpostavljeno je omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Med njimi so tudi obvoznice naselij, ki so in/ali jih obdajajo enote kulturne dediščine (Kobdilj, Komen, Podpeč pri Črnem kalu). Celostno ohranjanje kulturne dediščine se postopkih umeščanja prometnic v prostor sicer utečeno zagotavlja, vendar pa vsaj državno prostorsko načrtovanje praviloma obravnava zgolj neposredno tangiran prostor. Pri načrtovanju obvoznic pa se bodo prostorska razmerja in razvojni potenciali naselij z njimi bistveno spremenili v širšem prostoru. Zato je pomembno, da se občine ob umeščanju novih prometnic odzovejo z rešitvami, ki bodo rešitve prostorske ureditve zaokrožile v celoto in/ali preprečile neželen razvoj teh naselij. To naj se doda kot usmeritev. Pri prenovi Letališča Portorož (poglavje 4.3.1.4) je izpostavljeno, da se navedeni posegi načrtujejo ob upoštevanju bližine naravovarstvenega območja. Upoštevati je treba, da gre tudi za spomenik kulturne dediščine –

	kulturno krajino (Sečovlje - Sečoveljske soline, EID 1-07868). Smiselno bi bilo dodati usmeritve za umeščanje potniških pomolov, pristaniške infrastrukture in večmodalnih prestopnih točk (poglavje 4.3.1.5) – opozorila o izogibanju enot kulturne dediščine in urejanju stikov z njo.
<u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Opredeljena je elektroenergetska infrastruktura (poglavje 4.3.3.1), ki se umesti in načrtuje, z opombo, da se graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja) elektroenergetskega omrežja izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. Graditev se izvaja tudi z upoštevanjem prostorskih in okoljskih izhodišč, vključno s celostnim ohranjanjem kulturne dediščine, kar naj se doda. RPP zavzema stališče (poglavje 4.3.3.4), da se umeščanje novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Tako izhodišče je sicer razumljivo, ni pa jasno, kako se ga bo uskladilo z zaključki projekta RES. V nadaljevanju so sicer podana merila za umeščanje vetrnih elektrarn, ni pa posebej izpostavljeno, da ne sodijo tudi v nekatera območja kulturne dediščine. Podobno velja za zapise pri oskrbi s toplotno energijo in energijo sonca (primernost posameznih stavb za nameščanje strešnih sončnih elektrarn je odvisna tudi od varstvenega režima dediščine). Smiselno naj se doda zapise v zvezi z upoštevanjem kulturne dediščine, pri energiji sonca izpostavi smernice/priporočila pristojnih služb varstva kulturne dediščine in zaključke projekta Dedis. Smiselno bi bilo bolj izpostaviti prednostno umeščanje skupnostnih sončnih elektrarn.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri;	V zasnovi razvoja in varstva krajine (poglavje 4.4.1) naj se kulturno dediščino omeni že v stavku, ki govori o varovanju posebnih značilnosti in zavarovanih območij, tudi v povezavi z dediščinsko kulturno krajino ter dediščinskimi parki in vrtovi. Opredeljena pa je prednost obnove pred novogradnjo, z zagotavljanjem tudi ustreznih pogojev za financiranje prenov kulturne dediščine, zlasti vaških trgov, iz javnih sredstev. Posebna pozornost naj bo namenjena najpomembnejši in najbolj ogroženi dediščini. Med območji poudarjenega varstva kulturna dediščina ni posebej izpostavljena, čeprav so enote dediščine skupaj s krajinskimi prvinami nosilke prostorske identitete. Poglavje naj se dopolni. Podobno se znotraj območja posebnih ukrepov nahaja več enot kulturne dediščine (tudi kulturne krajine). Kljub temu pa zasnova razvoja v krajini omogoča posredno varstvo enot kulturne dediščine. V zasnovi zelenega sistema (poglavje 4.4.2) je med posebnimi območji ohranjanja in varstva opredeljeno, da se razvoj regije načrtuje z upoštevanjem kulturne dediščine, s čimer se zagotavljajo varstvo, vzdrževanje in prenova območij kulturne dediščine. Območja kulturnih krajin so krajinsko pestra, zato se v njih ohranja tradicionalna raba prostora z namenom ohranitve prepoznavnih krajinskih prvin. V verziji junij 2026 je bilo dodano besedilo (in nekoliko dopolnjeno z verzijo

	september 2026), ki se nanaša na splošne usmeritve za razvoj in prostorsko načrtovanje v območjih kulturne dediščine (poglavje 4.4.3). Določena so najpomembnejša območja in kompleksi kulturne dediščine v regiji, ki pa ne sledijo natančnosti opredelitev usmeritvam za izpostavljene vsebine in ostalim usmeritvam Ministrstva za kulturo (usmeritve, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025). Poglavje naj se dopolni v skladu z usmeritvami Ministrstva za kulturo. RPP se opredeli do varovanja arheoloških ostalin v nadaljnjih fazah načrtovanja in izvedbe.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	V usmeritvah za prednostna območja za razvoj kmetijstva (poglavje 4.2.6) je omenjeno, da se na okoljsko občutljivih območjih in varovanih območjih naravne in kulturne dediščine ter v neposredni bližini naselij spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov Posebej pa je treba izpostaviti (lahko tudi s sklicem na poglavje o urejanju krajine) še zaščito pred spremembo namenske rabe prostora in pred "pozidavo" s pomožnimi kmetijskimi objekti, ki v velikem deležu niso primarno namenjeni za kmetovanje ampak za druge namene (tudi pri poglavju pašna živinoreja, kjer je predvideno pospeševanje tovrstne infrastrukture). Ti s svojo pojavnostjo degradirajo kulturno krajino, ki je nosilka regionalne identitete. Izpostavit naj se tudi, da je znotraj območij kulturnih krajin za ohranjanje varovanih vrednot treba ohranjati tudi parcelacijo in mozaičnost ter omejevati/usmerjati komasacije in druge agrarne operacije, ki lahko negativno vplivajo na krajinsko podobo območja. V usmeritvah za prednostna območja za pridobivanje mineralnih surovin (poglavje 4.2.8) se dopušča dejavnost izkoriščanja nahajališč naravnega kamna zaradi ohranjanja in razvoja tradicionalnih oblik kamnoseštva. Za potrebe obnove stavbne dediščine se dopušča odpiranje manjših eksperimentalnih kopov lokalne kamnine in skrilastih kamnin Komenske in Mavhinjske formacije. Takšne usmeritve so skladne s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Zasnovi obrambe (poglavje 4.5.1) ter zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (poglavje 4.5.2) nimata bistvenega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Pri navajanju ukrepov (izdelavi hidrološko-hidravličnih študij na ravni regije v poglavju 5) naj se doda, da se pri urejanju vodotokov uvaja (poleg na naravi temelječih rešitev) znotraj območij kulturne dediščine tudi z varstvenimi režimi skladne (nekateri vodotoki imajo ohranjene suhozidane kamnite zložbe tako po dnu struge kot brežinah, kar je predmet varstva).

Ključen manjko RPP (verzija april 2026) je bil, da ukrepi celostnega ohranjanja kulturne dediščine niso bili konkretizirani.
V verziji junij 2026 je bila dodana vsebina poglavja 4.4.3 Območja kulturne dediščine, ta je bila z aktualno verzijo september 2026 dopolnjena, in predstavlja dober nastavek celostnega varstva kulturne dediščine. Po javni razgrnitvi naj se poglavje še podrobneje dopolni z usmeritvami Ministrstva za kulturo (usmeritve, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025).

V aktualni verziji september 2026 je bila dodana prednostna naloga prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) ″revitalizacija in obnova kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture″, ki pa ni

strukturirana po akcijah, tako kot druge prednostne naloge. Po javni razgrnitvi naj se te vsebine podrobneje opredelijo in po potrebi odrazijo v drugih poglavjih RPP. Kulturna dediščina je pomemben gradnik regije, ohranjanje kulturne dediščine je skupaj s kulturno krajino ključnega pomena za ohranjanje prepoznavnosti in identitete regije, kar prepozna tudi v verziji september 2026 dodana prednostna naloga regije. Kot tako naj se jo **opredeli tudi med cilji prostorskega razvoja regije**.

Pomembna izboljšava RPP verzije september 2026 je, da je omogočeno varstvo kulturne dediščine tudi preko zasnove razvoja in varstva krajine (poglavje 4.4), ki je z aktualno verzijo bistveno nadgrajena.

Kljub temu, da je dosežen velik napredek pri integriranju vsebin kulturne dediščine v dokumentu RPP obstaja še nekaj maneverskega prostora za izboljšavo RPP, predvsem z upoštevanjem smiselnih in konkretnih pripomb Ministrstva za kulturo (350-10/2025-3340-8, 21. 4. 2026), izhodišč za pripravo RPP, vključno z Usmeritvami za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za področje varstva nepremične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025).

Ugotavljanje vpliva plana (verzija april 2026) v delu, ki se je nanašal na območja kulturne dediščine (poglavje 4.4.3) ni bila možno, ker vsebina še ni bila pripravljena, zato je bila podana ocena x. Ključna izboljšava RPP (verzije junij 2026) je bila v tem, da so v poglavju 4.4.3 podana smiselna izhodišča upoštevanja kulturne dediščine v okviru regionalnega prostorskega razvoja. V verziji september 2026 je dodana prednostna naloga prostorskega razvoja regije ″revitalizacija in obnova kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture″ ter nekatere podrobnejše vsebine, ki omogočajo celostno varstvo kulturne dediščine, posredno tudi preko dopolnjenih vsebin zasnove razvoja in varstva v krajini.

Regionalni prostorski plan za Obalno-kraško razvojno regijo je v fazi osnutka (september 2026) z vidika vplivov na kulturno dediščino tako ocenjen kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C). Kot omilitveni ukrep štejejo usmeritve za nadaljnje načrtovanje vezane na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Obsegajo lokacijske optimizacije (izbiranje ustreznih variant tras GJI, podrobnejše določanje razvojnih območij z izogibanjem posegov na enote kulturne dediščine) in oblikovalsko tehnološke optimizacije (prilagajanje rešitev varstvenim režimom – značilni naselbinski, krajinski in arhitekturni tipologiji in morfologiji, spoštovanje varovanih značilnosti enot kulturne dediščine). Ta ukrep se lahko dopiše tudi v besedilo RPP.

Ocenjeno je, da so gradiva primerna za javno razgrnitev. V nadaljnjih fazah priprave naj se dodajo vsebine, kakor izhaja iz v tem dokumentu podanih usmeritev ter usmeritev in pripomb Ministrstva za kulturo.

Opombe

- **omilitveni vplivi načrtovanih posegov**, ki bi lahko pomembno vplivali na ohranjanje dediščine in prostorski kontekst dediščine, so določeni kot usmeritve za nadaljnje načrtovanje vezane na celostno ohranjanje kulturne dediščine in so osnova za opredelitev ocene C, smiselno so vključeni v posamezna poglavja RPP;
- **nevzdrževanje in opuščanje rabe dediščine** ne terja omilitvenega ukrepa, ampak sistemski pristop, ki presega RPP, bodo pa posamezna izhodišča RPP lahko prispevala k izboljšanju stanja;

- **neizkoriščen razvojni potencial dediščine** ne terja omilitvenega ukrepa, v aktualni verziji RPP je razvojni potencial dediščine bolje prepoznan, posamezni ukrepi iz RPP gradijo na njem;
- v primeru prostorsko že določenih območij, so bili (možni) posegi na arheološka najdišča presojani. Presoja vplivov na **arheološke ostaline** – načrtovanih posegov na arheološko neraziskanih območjih – pa na ravni RPP ni možna. Izvajala se bo lahko v nadaljnjih fazah načrtovanja, ko bodo posegi prostorsko bolje določeni in bo obstajala možnost predhodnih arheoloških raziskav. RPP se sicer opredeli do varovanja arheoloških ostalin v nadaljnjih fazah načrtovanja in izvedbe. Poseben omilitveni ukrep vezan na arheološke ostaline ni potreben, saj gre za predpisana in uveljavljena ravnanja.

4.13.2 Usmeritve iz osnutka (april 2026)

Usmeritve za izboljšavo osnutka RPP (april 2026) so bile:

Kulturna dediščina je tako pomemben gradnik regije, da bi jo bilo treba izpostaviti že v opisu območja obravnave (poglavje 1.2). Kulturna dediščina (njeno ohranjanje, obnova, izkoriščanje njenih potencialov) ni upoštevana kot del vizije in ciljev prostorskega razvoja regije ter posledično prioritet za udejanjanje ciljev (poglavje 2.1). V prednostnih nalogah prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je omenjeno le vključevanje kulturne dediščine v turistično ponudbo. RPP ne vključuje zaveze k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine, ne izpostavlja trajnostne rabe dediščine in ga ne določa, razen pri zasnovi turizma, kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja ter kot razvojni dejavnik in prostorski potencial. Le del določil v RPP po posameznih usmeritvah (poglavje 3) in zasnovah razvoja (poglavje 4) je skladen s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov niso dovolj dobro upoštevane.

Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije (poglavje 2) je treba dopolniti na način, da bo jasno zapisana zaveza k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine, da bo izpostavljena trajnostna raba dediščine, kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja ter kot razvojni dejavnik in prostorski potencial. Tudi njega revitalizacija in obnova (skupaj z javno kulturno infrastrukturo) mora biti jasen in ločen cilj, razvojna prioriteta (glej predlog Ministrstva za kulturo, april 2026) in prednostna naloga prostorskega razvoja regije.

Usmeritve za prostorski razvoj regije (poglavje 3) in zasnova prostorskega razvoja regije (poglavje 4) naj se sistematično dopolnijo s specifičnimi določili (opozorili) vezanimi na celostno ohranjanje kulturne dediščine. V verziji RPP, ki je predmet te presoje, niso še upoštevane smiselne in konkretne pripombe Ministrstva za kulturo (350-10/2025-3340-8, 21. 4. 2026), ki naj se jih v nadaljnjih fazah upošteva in bodo bistveno izboljšale dokument. Ponovno naj se preverijo izhodišča za pripravo RPP, vključno z Usmeritvami za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za področje varstva nepremične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025).

Posebno pozornost je treba nameniti **usmeritvam za območja kulturne dediščine (poglavju 4.4.3). Izoblikuje naj se jasno predstavo o celostnemu ohranjanju kulturne dediščine v regiji.** Določila naj bodo konkretna in zavezujoča. Smiselno bi bil npr. določiti, katera območja in objekte kulturne dediščine se prednostno prenovijo ter za katera območja in objekte se prednostno pripravi konservatorski načrt za prenovo ali konservatorski načrt. Usmeritve naj se nanašajo tudi na varovanje arheoloških ostalin v nadaljnjih fazah načrtovanja in izvedbe. Opozori naj se tudi na nesnovno dediščino.

Na karti 4.2 Turizem so točke turizma, vezanega na vaška jedra zarisane samo na območju Istre, drugod po regiji pa, razen Štanjela, niso, čeprav seveda obstajajo. Točke kulturnega turizma so označene pomanjkljivo (manjka npr. Grad Socerb), podobno velja za karto 9 Zasnova zelenega sistema. Niso prikazane Strunjanske soline.

Med ukrepe za izvedbo regionalnega prostorskega plana (poglavje 5) naj se doda tudi ukrepe, ki so osredotočeni na celostno ohranjanje kulturne dediščine in/ali posamezne enote kulturne dediščine.

4.13.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (junij 2026)

V verziji II. osnutka je dodano besedilo, ki se nanaša na splošne usmeritve za razvoj in prostorsko načrtovanje v območjih kulturne dediščine (poglavje 4.4.3), določena so najpomembnejša območja in kompleksi kulturne dediščine.

4.13.3 Usmeritve II. osnutek

Še vedno velja, da se dokument RPP dopolni na podlagi vseh ugotovitev in usmeritev, kakor izhaja iz predhodnih poglavij.

4.13.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

V aktualni verziji (september 2026) so vsebine celostnega varstva kulturne dediščine bistveno izboljšane (glej tabelo 13 in besedilo v nadaljevanju tabele). Za nadaljnje dopolnjevanje naj se upoštevajo predlogi v tabeli 13 in zaključku poglavja 14.3.1.

4.14 Krajina

4.14.1 Presoja vplivov na okolje

Predmet OP za RPP ni samo ocena, kako prostorske ureditve načrtovane v RPP vplivajo na krajino, ampak tudi/predvsem, kako je varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine vključeno v RPP. Osnovna okoljska usmeritev za področja krajine podana v začetnih fazah priprave RPP in OP je bila, da morajo biti usmeritve za urejanje krajine v RPP pripravljene skladno z Evropsko konvencijo o krajini (2000) ter dobro prakso varstva, načrtovanja in upravljanja krajine v Sloveniji, izhodišče pa mora biti ustrezna struktura RPP ter ustrezna izdelava vsebin RRP v zvezi s krajino. Na podlagi tega so bile med izdelavo RPP dopolnjena enotna navodila za pripravo besedilnega in grafičnega dela RPP v zvezi z urejanjem krajine.

Obravnava krajine ne more biti omejena na opis krajin, ampak mora biti osredotočena na **usmeritve za njen nadaljnji razvoj in varstvo**. Usmeritve za urejanja krajine ne morejo biti omejene na obravnavo (grafični prikaz) razporeditve dejavnosti v krajini, vezanih na naravne vire, ter (za)varovanih območij po predpisih s področja ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine (kar je temeljena značilnost/problem strateških delov OPN), ampak morajo podati **zaokroženo predstavo o razvoju in varstvu krajine same.** Obravnava krajine ne more biti omejena na posebna krajinska območja (prepoznavna, izjemna, dediščinska, ampak naj temelji na izhodišču, da **vse krajine štejejo**. Izpostavljene morajo biti posamezne ključne regionalno pomembne vsebine (projekti) ter posamezna (razvojno pomembna, konfliktna, varstvena) območja v krajini.

Tabela 14: Presoja vplivov na krajino

Vsebine RPP	***Presoja vplivov***
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Določitev središč v policentričnem urbanem sistemu (poglavje 4.1.1) nima neposrednega vpliva na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine. Določila za širše mestno območje naj bodo postavljena v širši krajinski okvir (homogena območja kulturne krajine, strnjena gozdnata zaledja, zelene kline). Območje za dolgoročni razvoj naselja (poglavje 4.1.2) so določena v: - Semedeli, v razvojnem območju Škocjan (za pokopališčem) do trase predvidene hitre ceste Koper- Dragonja in v Bertokih s Pradami; - Luciji; - Izoli; - Sežani, za potrebe širitve proizvodnih območji ter za stanovanjska območja na jugovzhodnem delu mesta v okviru mej urbanističnega načrta; - sonaselju Hrpelje-Kozina; - Divači, južno od središča za gasilski dom in postajališče za avtodome; med obstoječima gospodarskima conama in jugozahodno od gospodarske cone Risnik za širitev gospodarskih dejavnosti; ob pokopališču za njegovo širitev; severno od naselja za centralne dejavnosti in dopolnilno stanovanjsko gradnjo oz. gospodarske dejavnosti; ter severozahodno za širitev stanovanjske gradnje, ob upoštevanju daljnovodov in ohranjanju zelenega pasu ob železniški progi. Območja lahko zajemajo tudi druga zemljišča, v skladu z izkazanimi razvojnimi potrebami naselja; - Senožečah, južno od jedra naselja in vzhodno od območja novejše pozidave ter v severnem delu naselja in vzhodno od območja proizvodnih dejavnosti, za potrebe stanovanjske gradnje. Območja so izven izjemnih in dediščinskih krajin, so pa, rezen tiste v Hrpelje-Kozini, znotraj območij nacionalne prepoznavnosti. Razvoj teh območij ne bo imel bistvenega vpliva na najbolj vredne krajine, bo pa prišlo do vpliva lokalno značilne krajinske prvine Pomembno je, da bodo v zasnovo teh območij ustrezno vključene krajinsko arhitekturne ureditve in ter prehodi v naravno in kulturno krajino. Preveri naj se, ali so ODRN usklajena z načrtovanimi parkovnimi in rekreacijskimi površinami v teh naseljih, prikazanimi na karti 9 Zasnova zelenega sistema (merilo grafičnih prikazov izdelovalcu OP takšne preveritve ne omogoča). V določilih za podeželje (poglavje 4.1.2) so smiselno vpete tudi usmeritve vezane na urejanje krajine podeželja. V določilih za stanovanjsko oskrbo (poglavje 4.2.1) manjkajo usmeritve za kakovostno zasnovane skupnostne in javne zelene površine. V določilih za omrežje pomembnejše družbene infrastrukture (poglavje 4.2.2) manjkajo oblikovalske usmeritve. Objekti družbene infrastrukture naj postanejo poligon za vrhunsko arhitekturo in krajinsko arhitekturne ureditve. Regija in občine naj se v RPP k temu zavežejo ter sledijo dobri praksi, ki jo

	promovira ZAPS (vključno z izvedbo javnih natečajev).
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Razumeti je, da prednostna območja za gospodarski razvoj (poglavje 4.2.3) praviloma ostajajo znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih con. Takšna zasnova je skladna s splošnimi usmeritvami za razvoj in varstvo krajine. Nova cona, opredeljena je tudi kot ODRN, se vzpostavlja v Senožečah. Podrobnejša presoja teh con na podlagi prikazov v RPP in UZ ni možna in bo morala biti za tiste cone, ki zahtevajo spremembe in dopolnitve prostorskih izvedbenih aktov, izvedena v naslednji fazi načrtovanja. Za te cone velja podobno kot za ODRN. Pomembno je, da bodo v zasnovo teh območij ustrezno vključene krajinsko arhitekturne ureditve in ter prehodi v naravno in kulturno krajino. Določila glede večjih nakupovalnih središč (poglavje 4.2.4so skladna s splošnimi usmeritvami za razvoj in varstvo krajine. Izpostavi naj se pomen kakovostnega krajinsko arhitekturnega urejanja, zadosten obseg raščenih površin pa je ključen tudi z naslova prilagajanja k podnebnim spremembam.
Razvoj turizma	Pri razvoju turizma (poglavje 4.2.5) ni dovolj izpostavljeno, da bo temeljil tudi krajinskih značilnostih ter da mora razvoj turizma ohranjati te značilnosti ter vlagati v ohranjanje teh značilnosti.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), širših območij postaj/postajališč	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture (poglavje 4.3) povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Izpostavljeno je omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Vse te prometne ureditve bodo imele pomemben kumulativen vpliv na krajino. Med njimi so tudi obvoznice naselij – naselbinske dediščine, ki jih obdaja ohranjena krajina, ki je del celovite podobe teh naselij (Kobdilj, Komen, Podpeč pri Črnem kalu). Presoja vplivov na krajino ter upoštevanje krajinskih značilnosti in krajinsko arhitekturno urejanje se zagotavlja v postopkih umeščanja GJI v prostor, vendar je presoja pogosto pripravljena poenostavljeno, pogosto pa izostane tudi kakovostno krajinsko arhitekturno oblikovanje koridorjev GJI in arhitekturno oblikovanje inženirskih objektov, zato naj se v zvezi s tem zapiše posebna usmeritev. Pri prenovi Letališča Portorož je (ob sicer morda celo preveč podrobnem opisu prenove) ni izpostavljeno, da je treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju poplavne varnosti in prilaganju podnebnim spremembam (dvigu gladine morja), kar lahko za seboj potegne ukrepe, ki bodo bistveno presegali prenovo letališča. Opozori naj se na nujo celovite obravnave problematike (celotne doline Dragonje) in krajinsko arhitekturno urejanja teh uredite, saj se prepogosto dogaja, da so rešitev preveč tehnicistične.
<u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Opredeljena je elektroenergetska infrastruktura (poglavje 4.3.3.3), ki se umesti in načrtuje, z opombo, da se graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja) elektroenergetskega omrežja izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. Graditev se izvaja tudi z upoštevanjem prostorskih in okoljskih izhodišč, vključno z ohranjanjem krajinskih značilnosti in aktivnim krajinsko arhitekturnim urejanjem koridorjev, kar naj se doda.

	RPP zavzema stališče (poglavje 4.3.3.4), da se umeščanje novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Tako izhodišče je sicer razumljivo, lahko prepreči vplive vetrnih elektrarn na značilnosti krajine, ni pa jasno, kako se ga bo uskladilo z zaključki projekta RES. Energija sonca je opredeljena kot ena ključnih stebrov trajnostne energetske prihodnosti in območje regije. Opozorjeno je, da mora vsak poseg umeščanja sončnih elektrarn v prostor biti presojan tudi z vidika vpliva na širši prostor in krajino. Vendar pa nesistematično umeščanje na lokacijah, ki niso optimalne in prevelikem obsegu lahko pomenijo velik kumulativni vpliv. Ta bi lahko presegal tudi vpliv umno umeščenega polja vetrnih elektrarn. Zato naj se doda ukrep celovitega, na revni regije koordiniranega načrtovanja sončnih elektrarn (usmerjanja, svetovanja). Bolj naj se izpostavi prednostno umeščanje skupnostnih sončnih elektrarn, kot ukrep preprečevanja razpršitve vplivov in racionalne gradnje.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri;	Vse vsebine poglavje Zasnova razvoja v krajini (4.4) so v aktualni verziji RPP glede na prehodne verzije bistveno izboljšane in dopolnjene ter predstavljajo dobro osnovo za razvoj in varstvo krajine Obalno-Kraške razvojne regije. Prav tako sta izboljšani in ustrezno dopolnjeni karti 8 Zasnova razvoja in varstva v krajini in 9 Zasnova zelenega sistema ter sledita skupnim izhodiščem, opredeljenim za potrebe priprave RPP. Zasnova zelenega sistema regije (poglavje 4.4.1) temelji na principih varovanja ekoloških, družbenih in okoljskih elementov, ki povezujejo delovanje zelenega sistema regije. Kot taka bo imela pozitiven vpliv na razvoj in varstvo krajine. Vsebina sistema je korektno nastavljena, sledi skupnim izhodiščem, opredeljenim za potrebe priprave RPP. Karta 8 Zasnova razvoja in varstva v krajini sledi skupnim izhodiščem, opredeljenim za potrebe priprave RPP.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	V usmeritvah za prednostna območja za razvoj kmetijstva (poglavje 4.2.6) je omenjeno, da se na okoljsko občutljivih območjih in varovanih območjih naravne in kulturne dediščine ter v neposredni bližini naselij spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov ter da bo kmetijstvo upoštevalo okoljske standarde ter svoje dejavnosti prilagajalo varstvu naravne in kulturne dediščine, zaščiti vodnih virov, biodiverziteti in varstvu tal. Doda naj se tudi prilaganje krajinskim značilnostim. Glede pomožnih kmetijskih objektov in agrarnih operacij velja isto opozorilo kot pri pri kulturni dediščini.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Zasnovi obrambe (poglavje 4.5.1) ter zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (poglavje 4.5.2) nimata bistvenega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Pri navajanju ukrepov (izdelavi hidrološko-hidravličnih študij na ravni regije v poglavju 5) naj se doda, da se pri urejanju vodotokov uvaja (poleg na naravi temelječih rešitev) krajinskim značilnostim prilagojene rešitve.

Ključen manjko RPP (verzija april 2026) je bil, da obravnava vsebin varstva, načrtovanja in upravljanja krajine, (še) ni bila celovita. Med cilji prostorskega razvoja Obalno-Kraške regije (poglavje 2.1) je izpostavljeno ″varovanje in nadgradnja krajinske identitete Krasa, Brkinov in slovenske Istre″, ki pa se v verziji september 2026 (še) ne odrazi med prioritetami za udejanjanje ciljev. Med prednostnimi nalogami prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je tudi "varstvo in razvoj krajine ter prilagajanje podnebnim spremembam". Smiselno bi bilo v osredje postaviti "ohranjanje in obnova značaja krajine", na katerem gradi zasnova razvoja in varstva v krajini v nadaljevanju RPP.
RPP vpliva na krajino na dva osnovna načina. Z razvojem (prostorskimi ureditvami, ki iz tega izhajajo, razvojnimi projekti) opredeljenim v zasnovah razvoja poselitve, dejavnosti in omrežja GJI lahko negativno vpliva na krajino. RPP v teh zasnovah sicer izhaja tudi iz ohranjanja značilnosti krajine, vendar pa se seveda vplivom na krajino ob izvedbi plana ne mogoče izogniti. Zato je pomembno, da RPP obsega tudi usmeritve, ki bodo te vplive omilili. Več usmeritev je sicer skladnih s splošnimi usmeritvami za urejanje krajine, v nekaterih poglavjih pa vsebine, ki se nanašajo na krajino manjkajo.

RPP v verziji september 2026 opredeli jasno zasnovo razvoja in varstva v krajini ter zasnovo zelenega sistema. Vse vsebine poglavja Zasnova razvoja v krajini (4.4) so bistveno izboljšane in dopolnjene ter predstavljajo dobro osnovo za razvoj in varstvo krajine Obalno-Kraške razvojne regije.

Regionalni prostorski plan za Obalno-kraško razvojno regijo je v fazi osnutka z vidika vplivov na krajino ocenjen kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C). Vsebine razvoja in varstva krajine ter zasnove zelenega sistema so bistveno bolj dodelane in predstavljajo dobro osnovo za razvoj in varstvo krajine Obalno-Kraške razvojne regije. Kot omilitveni ukrep štejejo usmeritve za nadaljnje načrtovanje vezane na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine. Obsegajo lokacijske optimizacije (izbiranje ustreznih variant tras GJI, podrobnejše določanje razvojnih območij z izogibanjem posegom na vrednejša območja krajine) in oblikovalsko tehnološke optimizacije (prilagajanje rešitev značaju krajine). Ocenjeno je, da bodo vplivi razvojnih projektov na te lastnosti lahko ustrezno obvladovani v nadaljnjih fazah načrtovanja.

Ocenjeno je, da so gradiva primerna za javno razgrnitev. V nadaljnjih fazah priprave naj se dodajo manjše dopolnitve vsebine, kakor izhaja iz v tem dokumentu podanih usmeritev.

4.14.2 Usmeritve

Usmeritve za izboljšavo osnutka RPP (april 2026) so bile:

RPP naj v nadaljnjih fazah doreče vsebine varstva, načrtovanja in upravljanja krajine ter se dopolni z manjkajočimi vsebinami (glej ugotovitve in predloge v tabeli Presoja vplivov na krajino). Predvsem je treba predelati usmeritve za urejanje krajine (poglavje 3.4), tako da bo iz njih izhajala jasna predstava o razvoju in varstvu krajine v regiji.

Med prednostnimi nalogami prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je tudi "varstvo in nadgradnja krajine ter prilagajanje podnebnim spremembam". Pojem "nadgradnja krajine" je nenavaden, ni jasno

kaj naj bi pomenil. Bolj smiselno bi bilo v osredje postaviti pojem "ohranjanje in obnova značaja krajine", na katerem gradi zasnova razvoja in varstva v krajini v nadaljevanju RPP.

Zasnove razvoja poselitve (poglavje 4.1), dejavnosti (poglavje 4.2) in omrežja GJI (poglavje 4.3) naj se dopolnijo z usmeritvami vezanimi na krajino. Zasnova razvoja v krajini (poglavje 4.4) naj se pripravi kot zasnova (in ne seznam/opis krajin), dopolni z usmeritvami ter prostorira/konkretiziran.

Karta 9 Zasnova zelenega sistema potrebuje dodelavo. Prikazana je ena sama obstoječa parkovna in rekreacijska površina. Ločitveni pasovi med naselji niso prikazni. Prikaz kulturne krajine na Krasu in Obali ni uravnotežen (tudi tu se zdi pomembno opredeliti jedrna gozdna območja, tudi če so v primerjavi s Krasom manjša). Preveri naj se, ali relevantna tudi medregijska povezava z dinarski smeri (Vremščica – Snežnik). Ni jasna funkcija kategorije "območja čezmejnega povezovanja". V bistvu je le označena meja, dejansko bi lahko govorili kar o "medregijskih in čezmejnih povezavah", morda je smiselno tudi neke druge kategorije potegniti "čez mejo" (npr. turistično rekreacijska območja in koridorje, ki ne ne ustavijo na meji). Niso prikazana posebna območja ohranjanja (v besedili sicer niso opisana, verjetno pa obstajajo in so smiselna). Niso prikazani zeleni klini/prezračevalni koridorji (pomembni so predvsem tisti, ki prekinjajo urbane zgostitve ob obali, povezujejo obalo in jedrna gozdna območja v zaledju). Posamezne kategorije turizma niso ločene.

Med ukrepe za izvedbo regionalnega prostorskega plana (poglavje 5) naj se doda tudi ukrepe, ki so osredotočeni na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine –ukrepe vezane na ohranjanje in obnovo značaja krajine ter konkretne ukrepe za izvajanje posebnih ukrepov.

4.14.3 Usmeritve II. osnutek (maj 2026)

Dopolnjene opredelitve Zasnove razvoja v krajini, naj odrazijo v drugih vsebinah RPP. Za določena območja bi bilo smiselno podati konkretnejša izhodišča. Še vedno velja, da se dokument RPP dopolni na podlagi vseh ugotovitev in usmeritev, kakor izhaja iz predhodnih poglavij.

4.14.3.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (september 2026)

RPP v verziji september 2026 opredeli jasno zasnovo razvoja in varstva v krajini ter zasnovo zelenega sistema. Vse vsebine poglavje Zasnova razvoja v krajini (4.4) so bistveno izboljšane in dopolnjene ter predstavljajo dobro osnovo za razvoj in varstvo krajine. Te vsebine naj se v nadaljevanju priprave RPP jasneje odrazijo v ciljih prostorskega razvoja Obalno-Kraške regije, prioritetah za udejanjanje ciljev in prednostnih nalogah prostorskega razvoja regije.

5. PRESOJA KUMULATIVNIH VPLIVOV RPP

Kumulativni vpliv pomeni "vpliv, ki je posledica postopnih sprememb, ki jih obravnavani plan povzroča skupaj z drugimi preteklimi, sedanjimi ali razumno predvidljivimi dejanji" (Cooper, 2004; Guidelines for the Assessment of Indirect and Cumulative Impacts, 1999). Kumulativni vpliv je mogoče plastično ponazoriti z rekom, da "se tudi po malem nekaj nabere". Kumulativni vpliv pomeni tudi kombinacijo vplivov več predlaganih posegov in/ali planov na (širšem) obravnavanem območju (Sadler in Verheem, 1996; Thérivel in Partidario, 1996; Guidance for Planning Authorities, 2003).

Vplivi RPP so v skladu z gornjimi definicijami dejansko kumulativni vplivi. RPP po svoji vsebini in ravni načrtovanja združuje razvojne usmeritve ter prostorske ureditve različnih področij in predstavlja okvir za nadaljnje prostorsko načrtovanje v regiji. Pri pripravi RPP so upoštevane obstoječe prostorske ureditve, veljavni občinski in državni prostorski načrti ter druge relevantne razvojne in sektorske usmeritve. Zaradi integrirane narave RPP je njegova presoja že po svoji vsebini usmerjena v obravnavo medsebojnega učinkovanja različnih načrtovanih dejavnosti in njihovih vplivov na okolje. Posebna obravnava kumulativnih vplivov zato ni smiselna. V tem poglavju so zato zgolj izpostavljeni ključni vidiki obravnave kumulativnih vplivov po posameznih okoljskih sestavinah.

***Tla, kmetijska zemljišča in gozd*:** Preverilo se je ali RPP zasleduje cilj ničelne neto pozidave tal in izkorišča degradirana območja za nadaljnji regionalni razvoj. Presodilo se je ali RPP ohranja kvalitetne in zaokrožene kmetijske komplekse in ustrezno naslavlja izzive s katerimi se sooča kmetijstvo in gozdarstvo v luči pritiskov na poselitev predvsem Obalnega dela regije, umeščanju infrastrukture v prostor in vpliva podnebnih sprememb. Ocenjeno je, da RPP s poudarki prostorskega razvoja varuje in ohranja kakovostna tla, kmetijske površine ter gozd, pri čemer je prepoznan pomen ekosistemskih storitev tal.

Površinske in podzemne vode: Vplivi RPP na področju voda so povezani s pritiski razvoja poselitve, cestne in železniške infrastrukture, gospodarske in kmetijske dejavnosti ter rabe vode na stanje vodnih teles površinskih in podzemnih voda in poseganja na ogrožena območja. Ocenjeno je, da RPP prepoznava pomembnost ohranjanja in varovanja vodnega prostora, ter območja varstva pred škodljivim delovanjem voda, kot tudi izboljšanja slabega stanja, kjer je zaradi preteklih dejanj to potrebno.

Morje in kopalne vode: Pri presoji vplivov na morsko okolje se ocenjuje, kako lahko izvajanje usmeritev RPP vpliva na stanje morskega okolja, kakovost kopalnih voda in doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda. Pritiske na obalni pas in morsko okolje predstavljajo predvsem poselitev (obmorski ODRN in ŠMO), razvoj turističnih ter gospodarskih dejavnosti. RPP morje prepoznava kot ključno prvino prostorskega razvoja regije, pri čemer poudarja načela trajnostne rabe morskega prostora in njegovo večnamensko vlogo.

Narava: Kumulativni vplivi na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote so lahko posledica postopnega širjenja poselitve, infrastrukture, gospodarskih in turistično-rekreacijskih dejavnosti ter sprememb kmetijske in druge rabe prostora. Posamezni lokalno omejeni posegi lahko skupaj povzročajo izgubo ali slabšanje habitatov, fragmentacijo prostora, motnje ekoloških koridorjev ter povečane obremenitve varovanih območij in naravnih vrednot. RPP navedene pritiske prepozna in jih zmanjšuje z usmerjanjem razvoja v obstoječa urbanizirana in infrastrukturna območja ter na

razvrednotena območja, z izogibanjem varovanim in zavarovanim območjem ter z ohranjanjem zelenega sistema, jedrnih območij, rečnih koridorjev in ekoloških povezav.

Ribe: Poudarek je na preverjanju, kako RPP s celovitimi usmeritvami za razvoj poselitve, prometne in druge infrastrukture, gospodarskih dejavnosti, kmetijstva ter upravljanja voda naslavlja skupne pritiske na ribje populacije in njihove habitate. RPP razvoj večinoma usmerja v obstoječa poselitvena in infrastrukturna območja, spodbuja celovito upravljanje voda, sonaravno urejanje in renaturacijo vodotokov ter ne predvideva novih hidroenergetskih pregrad.

Blaženje podnebnih sprememb: OP preverja kako RPP upošteva nacionalne in mednarodne zaveze in smernice s področja blaženja podnebnih sprememb. Ocenjeno je, da RPP prispeva k ciljem zmanjšanja emisij TGP ter rabe končne in primarne energije, kot tudi večjemu skupnemu deležu OVE. RPP ne opredeljuje posegov, ki bi pomembno povečali emisije TGP ali rabe energije.

Zdravje ljudi: Poudarek je na preverjanju, kako RPP s celovitimi usmeritvami za razvoj poselitve, prometa, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture naslavlja skupne pritiske na zdravje ljudi in kakovost bivalnega okolja. Kumulativni vplivi so lahko povezani predvsem s sočasnim učinkovanjem različnih virov hrupa, onesnaževal zraka, elektromagnetnega sevanja, svetlobnega onesnaženja ter drugih okoljskih obremenitev, pa tudi z vplivi na oskrbo s pitno vodo in ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami. Najizrazitejši so lahko na območjih večje koncentracije poselitve, prometa, gospodarskih in turističnih dejavnosti. RPP z usmerjanjem razvoja v obstoječa in infrastrukturno opremljena območja, krepitvijo trajnostne mobilnosti, izboljševanjem komunalne infrastrukture ter razvojem zelenih in rekreacijskih površin prispeva k omejevanju kumulativnih obremenitev in izboljševanju kakovosti bivalnega okolja.

Naravne nesreče: Poudarek je na preverjanju kako RPP na eni strani naslavlja obstoječo ranljivost regije na naravne nesreče in na drugi strani ali predvidene ureditve prispevajo k večji verjetnosti nastanka naravnih nesreč. Ugotovljeno je, da RPP naravne nesreče ustrezno naslavlja.

Druge nesreče: Poudarek je na preverjanju kako RPP na eni strani naslavlja obstoječo ranljivost regije na druge nesreče in na drugi strani kako predvidene ureditve prispevajo k večji verjetnosti nastanka drugih nesreč. Ugotovljeno je, da RPP druge nesreče ustrezno naslavlja.

Prilagajanje podnebnim spremembam: V OP se je preverilo kako RPP upošteva različne sektorske ocene podnebne ranljivosti in tveganj. Končna ocena prispevka RPP k prilagajanju podnebnim spremembam bo možna po pripravi regionalnega akcijskega načrta prilagajanja.

Kulturna dediščina: Poudarek je na preverjanju, kako RPP vpliva na dobrobit celostnega ohranjanja kulturne dediščine, torej kakšni so pozitivni kumulativni vplivi plana. Ocenjeno je, da RPP tega potenciala ne izkoristi dovolj.

Krajina: Poudarek je na preverjanju, ali RPP poda zaokroženo predstavo o razvoju in varstvu krajine, torej kako plan združuje med različne deležnike razpršeno (neposredno) urejanje krajine v skupno (kumulativno) delovanje. Ocenjeno je, da velika dodana vrednost plana celovit prikaz območij ohranjanja in značaja krajine, območij posebnih ukrepov in območij poudarjenega varstva krajine. Takšna zasnova je pomembno izhodišče za plane na nižjih/parcialnih ravneh načrtovanja.

6. SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

Glede na raven plana, rezultate izvedene presoje vplivov na okolje ter dejstvo, da RPP ne določa posebnih omilitvenih ukrepov, se zaradi izvajanja RPP ne predvideva vzpostavitev posebnega spremljanja stanja okolja.

Spremljanje stanja se zagotavlja z uporabo podatkov obstoječih državnih oz. lokalnih sistemov spremljanja stanja okolja ter drugih javno dostopnih evidenc in podatkovnih zbirk. Podatki se pridobivajo predvsem iz obstoječih monitoringov in evidenc pristojnih državnih organov, nosilcev urejanja prostora, javnih služb, občin in drugih upravljavcev podatkov.

Tabela 11: Okoljski cilji, kazalniki in način spremljanja stanja okolja

Kazalnik vrednotenja	**Opomba – utemeljitev izbora kazalnika**	**Način spremljanja in vir podatkov**
Okoljski vidik: TLA Vsebinski okoljski cilj: **Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal, Varovanje in trajnostna raba naravnega vira**		
- neto letna rast pozidanih zemljišč - površina onesnaženih tal - erozija tal - degradirana tla	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [TP01] Pokrovnost in raba tal, [TP02] Funkcionalno razvrednotena območja, [TP03] Pozidava, [TP04] Onesnaževala v tleh, [TP07] Potencialno onesnažena območja, [KM17] Kakovost tal, [KM35] Vodna erozija tal.	Spremljanje stanja se izvaja preko več različnih instrumentov, programov in strateških dokumentov, ki jih je sprejela Slovenija in naslavljajo varstvo in kakovost tal, pozidavo tal ter erozijske procese v tleh.
Okoljski vidik: KMETIJSKA ZEMLJIŠČA Vsebinski okoljski cilj: **Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo**		
- površina kmetijskih zemljišč v uporabi	Kazalnik temelji na kazalnikih ARSO: [KM10] Sprememba rabe zemljišč in kmetijstvo, [KM08] Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem, [KM04] Intenzivnost kmetijstva, [KM27] Kmetijska zemljišča - Površina njiv na prebivalca	Kazalniki se spremljajo preko izvajanja Strateškega načrta skupne kmetijske politike v Sloveniji (trenutno veljaven 2022-2027).
Okoljski vidik: GOZD Vsebinski okoljski cilj: Trajnostna raba naravnega vira gozd.		
- površina gozdov - ohranjenost gozdov in poudarjenost njihovih funkcij	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [GZ02] Ohranjenost gozdov, [GZ04] Površina gozda, [GZ05] Krčitve gozda	Kazalnika se spremljata preko strateških dokumentov razvoja gozdov in gozdarstva v Sloveniji, kot so Resolucija o nacionalnem gozdnem programu ter operativni program za njegovo izvajanje, gozdnogospodarski načrti posameznih gozdnogospodarskih območij ter drugi povezani nacionalni strateški dokumenti.
Okoljski vidik: RIBE		

Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti**		
- površina varstvenih revirje - število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana - tujerodne vrste rib - zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih (npr. jezovi, pragovi in hidroenergetski objekti)	Kazalci so povzeti po podatkih iz Ribiškega katastra.	Podatke zbira in vodi Zavod za ribištvo Slovenije v okviru Ribiškega katastra in izvajanja ribiškega upravljanja.
Okoljski vidik: POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE Vsebinski okoljski cilj: **Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda**		
- kemijsko in ekološko stanje površinskih voda - kakovost podzemne vode glede na kemijske in mikrobiološke parametre - količinsko stanje podzemne vode - stopnja poplavne ogroženosti na območju - stopnja erozijske ogroženosti na območju - stopnja ogroženosti zaradi pojavljanja zemeljskih plazov - raba vode	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, [VD11] Kakovost podzemne vode, [TP06] Raba tal na vodovarstvenih območjih, [VD15] Količinsko obnavljanje podzemne vode, [VD01] Indeks izkoriščanja vode, [VD14] Vodne pravice. Neposrednih kazalnikov, ki bi spremljali stanje vseh treh ogroženih območij, kot jih opredeljuje 83. člen ZV-1, Agencija RS za okolje ne spremlja. Navedeni kazalniki se posredno nanašajo na kazalnik [ZD24] Delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih.	Kazalniki se spremljajo skladno z letnimi monitoringi stanja površinskih voda, monitoringa in oceno stanja podzemnih voda po Direktivi o vodah (Direktiva 2000/60/ES). Kazalnike poplavne, erozijske ogroženosti ter plazljivosti se spremlja z obsegom stavbnih oz. pozidanih zemljišč znotraj razredov IRKPN, evidentiranih erozijskih ter plazljivih območij. Število podeljenih vodnih pravic se spremlja v Vodni knjigi.
Okoljski vidik: MORJE Vsebinski okoljski cilj: **Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda**		
- Stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev) - Ekološko in kemijsko stanje vodnih teles morja - Kakovost kopalnih voda obalnega morja - Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: Povzeto po kazalcu okolja [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ki je za morje nadomestil kazalec [MR06] Kemijsko in ekološko stanje morja. Kazalca okolja, ki obravnavata stanje habitatnih tipov za evropsko pomembne habitatne tipe [NB 11] in stanje ohranjenosti vrst za evropsko pomembne vrste [NB12]. Kazalnik temelji na Načrtu upravljanja z morskim okoljem 2022 – 2027 in vsebuje naslednje deskriptorje: biotska raznovrstnost (D1), tujerodne vrste (D2), ribji stalež – komercialne vrste rib in lupinarjev (D3), elementi prehranjevalnih spletov (D4), obogatitev s hranili (D5), neoporečnost morskega dna (D6), hidrografske razmere (D7), onesnaženje morskega okolja z onesnaževali (D8),	Kazalniki se spremljajo v okviru letnih poročil ARSO o kakovosti kopalnih voda na morju ter v okviru monitoringa kakovosti morja, ki se izvaja skladno s Programom monitoringa morskega okolja RS. Spremljanje stanja populacij zavarovanih in ogroženih vrst se izvaja v okviru monitoringa stanja vrst in habitatnih tipov Natura 2000 ter programov spremljanja stanja morskega okolja (MSFD).

	onesnaževala v morski hrani (D9), morski odpadki (D10) in podvodni hrup (D11). Kazalec [MR05] Kakovost kopalnih voda obalnega morja.	
Okoljski vidik: NARAVA Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot**		
- stanje kvalifikacijskih vrst in HT na območjih Natura 2000 - območje razširjenosti zavarovanih vrst in HT - stanje naravnih vrednot na območju regije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [NV01] Varovana območja narave, [NV02] Zavarovana območja, [NV03] Natura 2000, [NV04] Naravne vrednote, [NB02] Ogrožene vrste, [NB05] Rastline – vrstno bogastvo in ogrožene vrste, [NB11] Evropsko pomembne vrste, [NB12] Evropsko pomembni habitatni tipi.	Kazalniki se spremljajo na podlagi rezultatov državnih monitoringov in evidenc s področja ohranjanja narave ter podatkov Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in drugih pristojnih institucij.
Okoljski vidik: BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija**		
- izpusti toplogrednih plinov - raba končne energije po sektorjih - obnovljivi viri energije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [PB03] Izpusti toplogrednih plinov, [PR01] Obseg in sestava potniškega prevoza in prometa, [PR09] Izpusti toplogrednih plinov iz prometa, [EN10] Raba končne energije po sektorjih, [EN18] Obnovljivi viri energije, [EN24] Delež obnovljivih virov v bruto rabi končne energije.	Podatke zagotavljata predvsem ARSO in SURS, pri prometnih podatkih pa tudi drugi pristojni državni organi in upravljavci.
Okoljski vidik: ZDRAVJE LJUDI Vsebinski okoljski cilj: **Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja**		
- onesnaženost zraka z ozonom - onesnaženost zraka z delci PM10 in PM2.5 - izpusti onesnaževal zraka iz prometa - izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov - izpostavljenost prebivalcev hrupu (promet, industrija) - št. in dolžina virov EMS (daljnovodov, transformatorskih postaj, razdelilne postaje) ter njihova napetost, št. oddajnikov in baznih postaj; Ionizirajoča sevanja (radon) - obseg porabe električne energije na prebivalca (svetlobno onesnaževanje) - kakovost in dostop do pitne vode - vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog)	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [ZR07] Onesnaženost zraka z ozonom, [ZR08] Onesnaženost zraka z delci PM_{10} in $PM_{2.5}$, [PR08] Izpusti onesnaževal zraka iz prometa, [EN09] Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov, [HR01] Izpostavljenost hrupu zaradi prometa, [VD08] Kakovost pitne vode, [ZD05] Dostop do pitne vode. Kazalnik obseg porabe električne energije na prebivalca je povzet po 5. členu Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. L. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13). Kazalnik zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja se navezuje na priporočila iz raziskovalnega projekta Uporaba in učinkovitost celovite presoje vplivov na okolje ter presoja vplivov na človekovo zdravje (Štern et al, 2012).	Kakovost zraka se spremlja v okviru državnega monitoringa ARSO, izpostavljenost hrupu na podlagi strateških kart hrupa in drugih razpoložljivih podatkov, kakovost pitne vode v okviru državnega monitoringa pitne vode, podatki o elektromagnetnih sevanjih in radonu pa iz pristojnih državnih evidenc in monitoringov. Kakovost bivalnega okolja se spremlja tudi na podlagi prostorskih in razvojnih dokumentov ter podatkov občin in drugih pristojnih upravljavcev.
Okoljski vidik: NARAVNE NESREČE		

Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč**		
- ogroženost občin zaradi elementarnih nesreč (izvzemši poplave in plazenje tal)	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnikih ARSO: [PP01] Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah, [PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP16] Požari v naravnem okolju, [PP15] Suša v tleh, [PP12] Hidrološka suša površinskih vod, [PP13] Hidrološka suša podzemnih voda	Podatki se spremljajo na podlagi državnih in občinskih evidenc ter podatkov ARSO.
Okoljski vidik: DRUGE NESREČE Vsebinski okoljski cilj: **Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč**		
- ogroženost občin zaradi jedrskih in radioloških nesreč - ogroženost občin zaradi nalezljivih bolezni pri ljudeh - ogroženost občin zaradi posebno nevarnih bolezni živali - ogroženost občin zaradi železniških nesreč - ogroženost občin zaradi nesreč zrakoplovov - ogroženost občin zaradi nesreče z nevarnimi snovmi	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnika ARSO: [TP07] Potencialno onesnažena območja	Spremljanje temelji na državnih in občinskih ocenah ogroženosti ter evidencah pristojnih organov. Podatki o potencialno onesnaženih območjih se spremljajo v evidenci, ki jo vodi MOP.
Okoljski vidik: PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM Vsebinski okoljski cilj: **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti**		
- ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb - ranljivost regije na podnebne spremembe	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP14] Kmetijske suše	Podatke o podnebnih kazalnikih in sušah spremlja predvsem ARSO, podatki o posledicah oziroma škodi pa se pridobivajo tudi iz drugih državnih in občinskih evidenc. Podatki o razglasu suše za naravno nesrečo so pridobljeni iz javno objavljenih evidenc Ministrstva za kmetijstvo.
Okoljski vidik: KULTURNA DEDIŠČINA Vsebinski okoljski cilj: **Celostno ohranjanje kulturne dediščine**		
- stopnja in način celostnega ohranjanja kulturne dediščine (ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja vključenosti celostnega ohranjanja kulturne dediščine v razvoj regije (izkoriščenost potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina) - obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na lastnosti kulturne dediščine	Kazalniki so povzeti po dokumentu Presoja vplivov na kulturno dediščino: Priročnik (2019) ter se navezujejo na dokumente, kot so Nacionalni program za kulturo 2024-2031, Akcijski načrt do leta 2027 za izvajanje resolucije o nacionalnem programu za kulturo, Arhitekturna politika - Arhitektura za ljudi, 2017, Strategija kulturne dediščine 2020-2023, Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje in Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine.	Splošno ogroženost enot kulturne dediščine spremlja ZVKDS v okviru državne javne službe.

Okoljski vidik: KRAJINA Vsebinski okoljski cilj: **Ohranjanje/izboljšanje značaja krajine, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti**		
- stopnja in način vključenosti obravnave varstva, načrtovanja in upravljanja krajine (ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja izkoriščenosti potencialov, ki jih omogoča krajina obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na značaj in kakovost krajine	Kazalniki izhajajo iz določil Krajinske politike Slovenije: Krajina – naša skupna dediščina in prihodnost (2026), ReSPR50 in Evropske konvencije o krajini.	Kazalniki se bodo spremljali na način, kot bo predlagano v rezultatih aktualnega CRP Razvoj metode in kazalnikov za spremljanje stanja krajine (UL BF, ZRC SAZ in UIRS).

7. ALTERNATIVNE IN NIČELNE VARIANTE

Alternativne variante Regionalnega prostorskega plana za Obalno – kraško razvojno regijo niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana – ciljev in zasnove prostorskega razvoja. Razvojne usmeritve in prostorske zasnove so se oblikovale postopno, znotraj procesa usklajevanja med pripravljavcem dokumenta, občinami ter nosilci urejanja prostora. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana.

Ničelna varianta pomeni stanje okolja in razvoja v primeru, da Regionalni prostorski plan Obalno – kraške razvojne regije ne bi bil sprejet oziroma izveden. To pomeni nadaljevanje sedanjih trendov prostorskega razvoja, gospodarstva, infrastrukture in rabe prostora brez dodatnih usmeritev ali izboljšav, ki jih predvideva plan.

8. SKLEPNA OCENA

Okoljska presoja regijskega prostorskega plana Obalno – kraške razvojne regije je bila izvedena vzporedno z izdelavo vsebin RPP. V procesu priprave plana neposrednih usmeritev s strani pripravljavcev okoljskega poročila ni bilo podanih, zato vsebina okoljskega poročila ni neposredno vplivala na oblikovanje ciljev in prostorskih rešitev. Kljub temu je bila s presojo preverjena skladnost načrtovanih prostorskih ureditev z okoljskimi cilji in varstvenimi izhodišči.

Okoljsko poročilo tako prispeva k boljšemu razumevanju ključnih okoljskih omejitev in tveganj ter predstavlja strokovno podlago za njihovo upoštevanje pri nadaljnjem usklajevanju in izvedbi prostorskih ureditev na nižjih ravneh prostorskega načrtovanja (npr. OPN, DPN, LN).
Okoljska presoja je s tem posredno prispevala k izboljšanju vsebine RPP, saj zagotavlja celovit pregled okoljskih vplivov in opozarja na potrebne omilitvene ukrepe, ki bodo upoštevani v nadaljnjih postopkih.

V spodnji tabeli so podani razredi vpliva na izbrane okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov, na podlagi vrednotenja vsebin Regionalnega prostorskega plana za Obalno – kraško razvojno regijo.

Tabela 12: Pregled razreda vpliva na okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov

Okoljski vidik	Okoljski cilj	Razred vpliva
Tla	Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal Varovanje in trajnostna raba naravnega vira	Vpliv je nebistven (B)
Kmetijska zemljišča	Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo	Vpliv je nebistven (B)
Gozd	Trajnostna raba naravnega vira	Vpliv je pozitiven (A)
Površinske in podzemne vode	Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda	Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Morje	Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda	Vpliv je nebistven (B)
Ribe	Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti	Vpliv je nebistven (B)
Narava	Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot	Vpliv je nebistven (B)
Blaženje podnebnih sprememb	Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija	Vpliv je nebistven (B)
Zdravje ljudi	Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	Vpliv je nebistven (B)
Naravne nesreče	Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč	Vpliv je nebistven (B)
Druge nesreče	Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč	Vpliv je nebistven (B)
Prilagajanje podnebnim spremembam	Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti	Vpliv je nebistven (B)
Kulturna dediščina	Celostno ohranjanje kulturne dediščine	Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Krajina	Ohranjanje/izboljšanje značaja krajine, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti	Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

9. VIRI IN LITERATURA

[1] Petkovšek M., 2019. VARSTVO NARAVE, 30 (2017) 99—126, Slovensko omrežje Natura 2000 v številkah. Dostop na: https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2019/07/Petkovsek_4946.pdf
[2] Regionalni razvojni center Koper, (2026). Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije (osnutek), Koper, september 2026, Izdelovalec: ZUM d.o.o.
[3] Urbanistična zasnova z elementi krajinske zasnove za širše mestno območje Slovenske Istre, Geodetski inštitut Slovenije, oktober 2025; Izdelovalec: LUZ, d. d.
[4] Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2024. Trajnostni turizem. Dostop na: https://www.gov.si/teme/trajnostni-turizem/#:~:text=Trajnostni%20turizem%20je%20temeljna%20usmeritev%20slovenskega%20turizma.%20Na%C4%8Dela,na%20okoljske%2C%20gospodarske%20in%20socialno-kulturne%20vidike%20razvoja%20turizma.
[5] Usmeritve za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za področje varstva nepremične kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025.